

B

Elina Varamäki
Tarja Heikkilä
Eija Taipalus
Marja Lautamaja

AMMATTIKORKEAKOULUSTA TYÖELÄMÄÄN

Seinäjoen ammattikorkeakoulusta
v. 2004–2005 valmistuneiden
sijoittuminen opiskelujen jälkeen

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULUN JULKAISUSARJA
B. RAPORTTEJA JA SELVITYKSIÄ 31

Elina Varamäki
Tarja Heikkilä
Eija Taipalus
Marja Lautamaja

AMMATTIKORKEAKOULUSTA
TYÖELÄMÄÄN

Seinäjoen ammattikorkeakoulusta
v. 2004–2005 valmistuneiden
sijoittuminen opiskelujen jälkeen

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Seinäjoki 2007

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULUN JULKAISUSARJA
Publications of Seinäjoki University of Applied Sciences

- A. TUTKIMUKSIA Research reports
- B. RAPORTTEJA JA SELVITYKSIÄ Reports
- C. OPPIMATERIAALEJA Teaching materials
- D. OPINNÄYTETÖITÄ Theses

Myynti:

SEINÄJOEN KORKEAKOULUKIRJASTO
Keskuskatu 34, 60100 Seinäjoki
puh. 020 124 5040, fax 020 124 5041
e-mail seamk.kirjasto@seamk.fi

ISBN 978-952-5336-81-8
978-952-5336-82-5 (PDF)
ISSN 1456-1743

ESIPUHE

Koulutuksen ja työelämän suhde on pysyvä keskustelunaihe suomalaisessa yhteiskunnassa. Ammattikorkeakoulu-uudistusta pidetään yhtenä viime vuosikymmenten suurena koulutus uudistuksena, ja sen tuloksista keskustellaan jatkuvasti niin asiantuntijoiden keskuudessa kuin lehdistössä. Yksi avainkysymyksistä on, miten ammattikorkeakouluista valmistuneet sijoittuvat työelämään.

Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuu nykyisin vuosittain lähes 1000 osaajaa eri alojen tehtäviin. Tässä tutkimuksessa on neljännen kerran selvitetty nuorten ja aikuisten sijoittumista työelämään pari vuotta valmistumisen jälkeen. Tutkimusjohtaja Elina Varamäen tutkimusryhmän raportti antaa monipuolisen kuvan valmistuneiden sijoittumisesta työelämään. Raportti antaa myös arvokasta palautetietoa ammattikorkeakoululle ja sen yksiköille valmistuneiden kokemuksista työuran alkuvaiheessa.

Alueellisen sijoittumisen osalta kolmen suuren alan (tekniikka, liiketalous, sosiaali- ja terveysala) tulokset ovat kiinnostavia: yli puolet valmistuneista on sijoittunut Etelä-Pohjanmaan alueelle. Ammattikorkeakoulun luonnollisella vaikutusalueella on muodostumassa pysyväisluonteista kysyntää näiden alojen osaajille. Muilla aloilla tilanne vaihtelee ja vaihtelua on koulutusohjelmittain myös suurten alojen sisällä.

Ammattikorkeakoulun johdon ja henkilöstön tulee herkällä mielellä kuunnella valmistuneiden opiskelijoiden ja työelämän viestejä koulutuksen kehittämiseksi. Tutkimus- ja kehitystoiminnan kautta on myös ennakoitava työelämän kehityssuuntia. Hyvässä koulutussuunnittelussa seurataan myös kansainvälisiä viestejä korkeakoulutuksen kehityssuunnista.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun toiminnan käynnistymisestä on tullut kuluneeksi 15 vuotta. Opiskelijoiden hyvä sijoittuminen työelämään on parhaita koulutuksen vaikuttavuuden tuloksia: se kannustaa kehittämään ammattikorkeakoulua edelleen.

Seinäjoella 14. toukokuuta 2007

Tapio Varmola
ammattikorkeakoulun rehtori

TIIVISTELMÄ

Elina Varamäki - Tarja Heikkilä - Eija Taipalus – Marja Lautamaja. 2007. Ammattikorkeakoulusta työelämään. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta v.2004–2005 valmistuneiden sijoittuminen opiskelujen jälkeen. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä 31, 138 s.

Käsillä oleva raportti on neljäs Seinäjoen ammattikorkeakoulussa toteutettu valmistuneiden seurantatutkimus. Raportti esittelee Seinäjoen ammattikorkeakoulun ICT-, Kulttuurialan ja muotoilun, Liiketalouden, Maa- ja metsätalouden, Ravitsemisalalan, Sosiaali- ja terveysalan, Tekniikan sekä Yrittäjyyden yksiköistä vuosina 2004–2005 nuorten ja aikuisten tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistuneiden sijoittumista työelämään 1–3 vuotta opiskelujen päättymisen jälkeen. Työelämään sijoittumisen ohella seurantatutkimuksen tavoitteena on saada valmistuneilta arvioita koulutuksen ja työelämän vaatimusten vastaavuudesta, oman ammattikorkeakoulun imagosta työmarkkinoilla sekä verrata tuloksia nuorten osalta vuosien 1999, 2002 ja 2004 seurantatutkimusten ja aikuisten osalta vuoden 2002 seurantatutkimuksen vastaaviin tuloksiin. Tutkimus toteutettiin kirjekyselynä ja puhelinhaastatteluina joulukuussa 2006 – tammikuussa 2007. Kyselyyn vastasi 809 nuorten koulutuksesta valmistunutta (73 % valmistuneista) ja 199 aikuisten koulutuksesta valmistunutta (80 % valmistuneista).

Seinäjoen ammattikorkeakoulun aluevaikuttavuus on edelleen vahvistunut valmistuneiden sijoittumisen näkökulmasta. Tutkimushetkellä nuorista valmistuneista 56 % asui Etelä-Pohjanmaalla ja aikuisista 72 %. Nuorten osalta erityisesti Seinäjoen seudulla asuvien osuus oli kasvanut (5 prosenttiyksikköä) ja pääkaupunkiseudun laskenut (5 prosenttiyksikköä) vuoden 2004 tutkimukseen verrattuna.

Kyselyyn vastanneista nuorista 74 % oli töissä toisen palveluksessa. Yrittäjiksi oli ryhtynyt 6,5 % vastaajista. Opiskelujaan oli jatkanut päätoimisesti 5,5 % ja äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla oli 7 % vastaajista. Vastaajista vajaa 6 % oli työttömänä. Elämäntilanteissa ei ole suuria muutoksia edelliseen tutkimukseen verrattuna. Merkittävää on, että yrittäjäksi ryhtyneiden osuus oli edelleen kasvanut, vaikka jo ennestään yrittäjäksi ryhtyneiden osuus SeAMK:ssa on ollut noin kaksinkertainen Suomen ammattikorkeakouluihin keskimäärin verrattuna. Aikuisista valmistuneista 81 % oli töissä toisen palveluksessa, yrittäjänä toimi 6,6 % ja työttömänä oli 3 %.

Nuorista valmistuneista noin 70 % työskenteli yrityksissä, 20 % kuntien tai kuntayhtymien ja 5 % valtion palveluksessa. Alle 50 työntekijän organisaatioissa työskenteli 65 % nuorista valmistuneista. Aikuisista valmistuneista peräti lähes puolet työskenteli kuntien palveluksessa ja tästä syystä myös työpaikkojen koko oli keskimäärin suurempi, vaikka myös aikuisvalmistuneista yli puolet työskenteli alle 50 työntekijän organisaatioissa.

Töissä olevista nuorista vastaajista 64 prosentilla oli vakituinen työsuhde ja 36 prosentilla määräaikainen. Vakituudessa työsuhhteessa työskentelevien osuus oli noussut kolme prosenttiyksikköä vuoden 2004 tutkimukseen verrattuna. Aikuisista valmistuneista vakituinen työsuhde oli 85 %:lla.

Täysin ammattikorkeakoulututkintoa vastaavissa työtehtävissä työskenteli 46 % nuorista, mikä on prosenttiyksikön vähemmän kuin vuonna 2004. Osittain ammattikorkeakoulututkintoa vastaavissa tehtävissä työskenteli 39 %. Kolmella toista prosentilla työtehtävät eivät lainkaan vastanneet suoritettua tutkintoa. Parhaiten työtehtävät vastasivat tutkintoa Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä valmistuneilla ja heikoiten Ravitsemisalan sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneilla. Aikuisvalmistuneista 53 %:lla työtehtävät vastasivat täysin amk-tutkintoa, 39 %:lla osittain ja 7 %:lla eivät lainkaan.

Kysyttäessä tarkemmin työtehtävien laatua nuorista valmistuneista 41 % ilmoitti tekevänsä koulutusta vastaavia suoritustason tehtäviä, 22 % oli asiantuntija-, kehittämis- ja projektitehtävissä, 18 % teki koulutusta vastaamattomia suoritustason tehtäviä ja 9 % oli esimiestehtävissä. Aikuisvalmistuneista koulutusta vastaavia suoritustason tehtäviä teki 35 %, asiantuntija-, kehittämis- ja projektitehtäviä 21 %, esimiestehtäviä 18 % ja opetustehtäviä 12 %.

Tutkimushetkellä vuodenvaihteessa 2006–2007 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneelle kokopäivätyötä tekeväälle nuorelle maksettiin palkkaa keskimäärin 2 043 € kuukaudessa. Eniten ansaitsivat jälleen Tekniikan yksiköstä valmistuneet (ka 2 311€). Aikuisvalmistuneiden keskipalkka oli 2 250 €. Nuorilla valmistuneilla oli oma-aloitteinen yhteydenotto työnantajaan tärkein kanava saada työpaikka, ja toiseksi merkittävin rekrytoitumiskanava oli työharjoittelun tai opinnäytetyön jatkeena saatu työpaikka. Työharjoittelun tai opinnäytetyön merkitys rekrytoitumiskanavana on kasvanut jokaisessa tutkimuksessa.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago oli vastaajien mielestä positiivissävytteinen. Ammattikorkeakoulu koettiin erityisesti hyvämaineiseksi, laaja-alaiseksi ja eteenpäin pyrkiväksi. Imagon suhteen laskua edelliseen tutkimukseen oli laatutietoisuuden, laaja-alaisuuden sekä kansainvälisyyden osalta. Tutkintojen tunnettuudessa ei ole tapahtunut juurikaan muutosta kolmen viimeisimmän seurantalutkimuksen aikana. Nuorista valmistuneista 39 % piti oman alansa tutkinnon tunnettuutta työmarkkinoilla hyvänä, 41 % kohtalaisena ja 20 % heikkona. Aikuisvalmistuneista oman alansa tutkinnon tunnettuutta piti hyvänä 49 %.

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa saamaansa opetukseen, sekä opetuksen sisältöön että opetusmenetelmiin, nuoret ja aikuiset valmistuneet olivat tyytyväisiä. Edellisten seurantalutkimusten tapaan opetukseen olisi kuitenkin kaivattu vielä enemmän käytännön

---

harjoittelua ja käytännönläheisyyttä lähes kaikissa yksiköissä. Itsensä markkinointiin, työnhakuun ja urasuunnitteluun liittyvää koulutusta nuoret valmistuneet olisivat myös edellisten tutkimusten tapaan kaivanneet lisää.

Seurantatutkimuksen tulokset olivat nuorten osalta lähestulkoon kaikilta osin vuoden 2004 tutkimuksen tasolla eli positiivissävytteisiä. Tulokset ovat oikeastaan vakiintuneet vuodesta 2002 lähtien nykyiselle tasolle työtehtävien suhteen. Oman maakunnan merkitys sijoittumisalueena valmistumisen jälkeen on kuitenkin vuosi vuodelta kasvanut. Nyt pääkaupunkiseudulle sijoittuvien työtehtävien taso ja palkka olivat koko aineistossa saman tasoisia kuin omaan maakuntaan tai muualle Suomeen sijoittuvien. Aikaisemmissa seurantatutkimuksissa pääkaupunkiseudulla asuvat ja työskentelevät Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneet ansaitsivat keskimäärin selvästi enemmän kuin muualle työllistyneet. Näin oli edelleen Liiketalouden yksiköstä valmistuneilla tradenomeilla.

Sosiaali- ja terveystieteiden yksikkö on SeAMK:n vetovoimaisin yksikkö opiskelijajahaussa. Kyseisestä yksiköstä valmistuneet ovat myös tyytyväisimpiä saamaansa opetukseen, ja he sijoittuvat parhaiten tutkintoa vastaaviin tehtäviin. Positiivinen kehäilmiö näkyy Sosiaali- ja terveystieteiden yksikön osalta useilla eri mittareilla. Laadukas ja alalle soveltuva opiskelija-aines on entistä tärkeämmässä asemassa tulevaisuudessa kunkin yksikön osalta hyvien tulosten saavuttamiseksi.

Heikoiden ovat työllistyneet Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneet. Alan vetovoimaisuus on hyvä, mutta nuorten tutkinnosta valmistuneista työelämässä oli vain 56 %, joista vajaa 30 % ilmoitti, etteivät heidän työtehtävänsä vastaa lainkaan tutkintoa. Vajaa puolet valmistuneista oli joko jatkanut opiskelujaan, oli äitiyslomalla tai työttömänä. Heikko sijoittuminen ja alan työpaikkojen vähäisyys heijastuvat myös muuhun tyytyväisyyteen omaa yksikköä, opetusta ja koko ammattikorkeakoulun imagoa kohtaan.

Tradenomien työllistymisestä on puhuttu viime aikoina paljon. Tämän tutkimuksen valossa voidaan todeta, että he työllistyvät, mutta palkkataso on heikohko. Tässä suhteessa vallitsee ns. työntajan markkinat ja se vaikuttaa palkkakehitykseen.

Avainsanat: ammattikorkeakoulu, sijoittumistutkimus, valmistuneet, nuoret, aikuiset

Yhteystiedot:

Elina Varamäki

Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Koulukatu 41, 60100 Seinäjoki

e-mail: elina.varamaki@seamk.fi

Sisällys

TIIVISTELMÄ	5
1 JOHDANTO	13
1.1 Seurantatutkimuksen taustaa ja tavoitteet	13
1.2 Tutkimusraportin rakenne.....	15
2 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN JA TUTKIMUSAINEISTO	16
2.1 Tutkimusaineisto ja tutkimusmenetelmä	16
2.2 Tutkimuksen luotettavuuden arviointi.....	18
3 NUORTEN TUTKIMUSTULOKSET	22
3.1 Vastaaajien taustatiedot.....	22
3.2 Vastaaajien elämäntilanne opiskelujen jälkeen	23
3.2.1 Asuinalue	23
3.2.2 Valmistuneiden sijoittuminen tutkimushetkellä	25
3.2.2.1 Valmistuneiden työnantajat	28
3.2.2.2 Työsuhteen luonne ja työaika	30
3.2.2.3 Työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen	32
3.2.2.4 Kansainväliset tehtävät	36
3.2.3 Rekrytoituminen	37
3.2.4 Ansiotaso	39
3.2.5 Työpaikan valinnan kriteerit.....	41
3.2.6 Sijoittumisprofiileja	42
3.2.6.1 Yrittäjiksi ryhtyneet	43
3.2.6.2 Täysin tutkintoa vastaavissa tehtävissä toimivat.....	43
3.2.6.3 Opiskelua jatkaneet.....	44
3.2.6.4 Työttömät.....	45
3.2.7 Tulevaisuuden näkymät.....	46
3.2.7.1 Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä	46
3.2.7.2 Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.....	47
3.2.7.3 Ulkomailla työskentely tulevaisuudessa	48
3.2.7.4 Halukkuus jatko-opintoihin tulevaisuudessa	48
3.3 Koulutuksen vastaavuus työelämän tarpeisiin	50
3.3.1 Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia	50
3.3.2 Ammattikorkeakoulun tarjoamat valmiudet.....	53
3.3.3 Opetusmenetelmien hyödyllisyys.....	60
3.3.4 Ura- ja työnhakuneuvonnan tarjoaminen	61
3.3.5 Kansainvälisyyden huomioiminen koulutuksessa.....	66
3.3.6 Ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuus työelämässä	67
3.3.7 Valmistuneiden arviot omasta ammattitaidostaan	70
3.4 Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	71
4 AIKUISTEN TUTKIMUSTULOKSET	74
4.1 Aikuisvastaaajien taustatiedot	74
4.2 Aikuisvastaaajien elämäntilanne opiskelujen jälkeen	76

4.2.1	Asuinpaikka.....	76
4.2.2	Valmistuneiden sijoittuminen tutkimushetkellä	77
4.2.2.1	Valmistuneiden työnantajat.....	80
4.2.2.2	Työsuhteen luonne ja työaika	82
4.2.2.3	Työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen	84
4.2.2.4	Kansainväliset tehtävät	87
4.2.3	Ansiotaso	87
4.2.4	Ammattikorkeakoulututkinnon vaikutus työuraan ja tyytyväisyys tutkinnon vaikutuksiin	89
4.2.5	Tulevaisuuden näkymät.....	93
4.2.5.1	Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä	93
4.2.5.2	Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.....	94
4.2.5.3	Ulkomailla työskentely tulevaisuudessa	96
4.2.5.4	Kiinnostus jatko-opintoihin	97
4.3	Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin aikuisilla	97
4.3.1	Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia	97
4.3.2	Ammattikorkeakoulun tarjoamat valmiudet.....	99
4.3.3	Opetusmenetelmien hyödyllisyys.....	105
4.3.4	Ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuus työelämässä	106
4.3.5	Aikuisten valmistuneiden arviot omasta ammattitaidostaan	107
4.4	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	108
4.5	Yhteenveto nuorten ja aikuisten tulosten vertailusta	111

LÄHTEET	114
----------------------	-----

LIITTEET	115-138
-----------------------	---------

TAULUKOT

Taulukko 1.	Vastausprosentit nuorten tutkimuksessa yksiköittäin.	19
Taulukko 2.	Vastausprosentit aikuisten tutkimuksessa yksiköittäin.	20
Taulukko 3.	Vastaaajien sukupuolijakauma	22
Taulukko 4.	Valmistuneiden sijoittuminen.	27
Taulukko 5.	Työssä olevien työnantajat.	28
Taulukko 6.	Työpaikan koko.	29
Taulukko 7.	Vastaaajien työsuhteen luonne.	31
Taulukko 8.	Työskentely kokopäiväisesti/osapäiväisesti.	32
Taulukko 9.	Vastaaajien pääasialliset työtehtävät palkkatyötä tekevillä koulutusyksiköittäin.	34
Taulukko 10.	Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus koulutusyksiköittäin.	36
Taulukko 11.	Ensimmäisen työpaikan saanti.....	39
Taulukko 12.	Kokopäivätyössä työskentelevien bruttoansioiden jakaumat ja tunnuslukuja.	41
Taulukko 13.	Aikomus hakeutua ulkomaille töihin tulevaisuudessa.	48
Taulukko 14.	Jatko-opinnoista kiinnostuneet.	49
Taulukko 15.	Työn mitoitusta koskevien väittämien keskiarvot	53
Taulukko 16.	Ammattikorkeakoulun tarjoamien taitojen ja valmiuksien riittävyys.	55
Taulukko 17.	Mistä ammattikorkeakoulussa opituista asioista on ollut erityisesti hyötyä työelämässä, vastausten lukumäärät.....	58
Taulukko 18.	Millaisia tietoja ja taitoja olisi kaivannut ammattikorkeakoulu- opetukseen lisää, vastausten lukumäärät	59

Taulukko 19.	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköistä valmistuneiden vastausten keskiarvoina	72
Taulukko 20.	Vastanneiden sukupuolijakauma	75
Taulukko 21.	Vastaajien nykyinen asuinseutu yksiköittäin	77
Taulukko 22.	Valmistuneiden sijoittuminen opiskelujen jälkeen yksiköittäin	79
Taulukko 23.	Työssä olevien työnantajat yksiköittäin	81
Taulukko 24.	Työssä olevien vastaajien aloittamisaika nykyisen työnantajan palveluksessa sekä nykyisissä työtehtävissä	81
Taulukko 25.	Vastaajien työsuhteen luonne yksiköittäin	83
Taulukko 26.	Palkkatyötä tekevien vastaajien pääasialliset työtehtävät yksiköittäin ...	85
Taulukko 27.	Työtehtävien ja ammattikorkeakoulussa suoritetun tutkinnon vastaavuus yksiköittäin	86
Taulukko 28.	Kokopäivätyössä olevien kuukausiansioiden prosenttijakaumat ja tunnuslukuja	89
Taulukko 29.	Etukäteen odotetut vaikutukset ammattikorkeakoulututkinnosta ja odotusten toteutuminen yksiköittäin	92
Taulukko 30.	Ammattikorkeakoulututkinnon vaikutus työtehtäviin, avointen vastausten lukumäärät	93
Taulukko 31.	Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä yksiköittäin	95
Taulukko 32.	Työpaikan haku tulevaisuudessa ulkomailta yksiköittäin	96
Taulukko 33.	Kiinnostus jatko-opintoihin.	97
Taulukko 34.	Ammattikorkeakoulun tarjoamien taitojen ja valmiuksien riittävyys....	101
Taulukko 35.	Mistä ammattikorkeakoulussa oppimista asioista valmistuneille on ollut erityisesti hyötyä työelämässä, vastausten lukumäärät	104
Taulukko 36.	Millaisia tietoja ja taitoja ammattikorkeakouluopetukseen olisi kaivattu lisää, vastausten lukumäärät	105
Taulukko 37.	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköistä valmistuneiden vastausten.	110
Taulukko 38.	Tilastollisesti merkitsevät erot nuorten ja aikuisten tulosten välillä	112

KUVIOT

Kuvio 1.	Vastaajien nykyinen asuinseutu	24
Kuvio 2.	Valmistuneiden sijoittuminen	25
Kuvio 3.	Työsuhteen luonne	30
Kuvio 4.	Pääasialliset työtehtävät palkkatyötä tekevillä	33
Kuvio 5.	Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus.	35
Kuvio 6.	Onko työ liittynyt kansainvälistymiseen valmistumisen jälkeen?	37
Kuvio 7.	Rekrytoitumiskanavat	38
Kuvio 8.	Kokopäivätyössä työskentelevien bruttoansioiden keskiarvot ja vertailu kolmeen edelliseen tutkimukseen.	40
Kuvio 9.	Valmistuneiden valinnat kolmeksi tärkeimmäksi työpaikan valintaan vaikuttavaksi kriteeriksi	42
Kuvio 10.	Opiskelujen jatkamisen syyt	45
Kuvio 11.	Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä keskiarvoina	46
Kuvio 12.	Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.	47
Kuvio 13.	Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia	50
Kuvio 14.	Eri yksiköistä valmistuneiden keskimääräiset arviot yksikkönsä opetuksesta neljässä peräkkäisessä tutkimuksessa	52
Kuvio 15.	Ammattikorkeakoulun tarjoamat valmiudet	54
Kuvio 16.	Opetusmenetelmien hyödyllisyys koko Seinäjoen ammattikorkeakoulussa	60
Kuvio 17.	Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi uraneuvontaa?	62

Kuvio 18.	Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi työnhakukoulutusta?	63
Kuvio 19.	Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi harjoittelua tukevaa ohjausta ja neuvontaa?.....	64
Kuvio 20.	Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi itsensä markkinoinnin koulutusta?	65
Kuvio 21.	Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi täydennys- ja jatkokoulutusinfoa?	66
Kuvio 22.	Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa? ...	67
Kuvio 23.	Tutkinnon tunnettuus työelämässä.	69
Kuvio 24.	Tuntevatko ammattikorkeakoulusta valmistuneet itsensä oman alansa käytännön osaajaksi tai ammattilaiseksi?	70
Kuvio 25.	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago kolmessa peräkkäisessä seurantatutkimuksessa	71
Kuvio 26.	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköistä valmistuneiden yleisarvioina kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.....	73
Kuvio 27.	Vastaajien nykyinen asuinseutu.	76
Kuvio 28.	Valmistuneiden sijoittuminen opiskelun jälkeen.....	78
Kuvio 29.	Työssä olevien työnantajat.	80
Kuvio 30.	Valmistuneiden nykyisen työpaikan työntekijöiden määrä.	82
Kuvio 31.	Töissä olevien työsuhteen luonne.	83
Kuvio 32.	Vastaajien työskentely kokopäiväisesti/osa-aikaisesti.	83
Kuvio 33.	Pääasialliset työtehtävät palkkatyötä tekevillä.	84
Kuvio 34.	Työtehtävien ja ammattikorkeakoulussa suoritettujen tutkinnon vastaavuus.	86
Kuvio 35.	Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen?	87
Kuvio 36.	Kokopäivätyössä olevien bruttoansioiden keskiarvot ja vertailu edelliseen tutkimukseen.	88
Kuvio 37.	Vastaajien tyytyväisyys amk-tutkinnon vaikutuksiin työn sisältöön, palkkakehitykseen tai omaan henkilökohtaiseen kehitykseen.	90
Kuvio 38.	Etukäteen odotetut vaikutukset ammattikorkeakoulututkinnosta ja odotusten toteutuminen.	91
Kuvio 39.	Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä keskiarvoina	94
Kuvio 40.	Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.	95
Kuvio 41.	Työpaikan haku tulevaisuudessa ulkomailta.	96
Kuvio 42.	Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia.....	98
Kuvio 43.	Eri yksiköistä valmistuneiden keskimääräiset arviot yksikkönsä opetuksesta kahdessa peräkkäisessä tutkimuksessa	99
Kuvio 44.	Ammattikorkeakoulun tarjoamat taidot ja valmiudet	100
Kuvio 45.	Kansainvälisyyden huomioiminen koulutuksessa.....	106
Kuvio 46.	Opetusmenetelmien hyödyllisyys koko ammattikorkeakoulussa	106
Kuvio 47.	Tutkinnon tunnettuus työelämässä.	107
Kuvio 48.	Tuntevatko ammattikorkeakoulusta valmistuneet itsensä oman alansa käytännön osaajaksi tai ammattilaiseksi?.....	108
Kuvio 49.	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago kahdessa peräkkäisessä tutkimuksessa.....	109
Kuvio 50.	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköistä valmistuneiden aikuisten yleisarviona kahdessa peräkkäisessä tutkimuksessa.....	111

1 JOHDANTO

Seinäjoen ammattikorkeakoulu aloitti toimintansa väliaikaisena ammattikorkeakouluna 1.8.1992 kokeiluluvan turvin. Vakainainen toimilupa saatiin kesäkuussa 1995 yhtenä yhdeksästä ensimmäisenä vakinaistettavasta ammattikorkeakoulusta. Toiminta vakainaisena ammattikorkeakouluna alkoi 1.8.1996 kaupan-, maaseudun-, sosiaali-, tekniikan- ja terveyden koulutusaloilla. Ammattikorkeakoulu laajentui vuonna 1997 metsäalan koulutusosalalla ja vuonna 1999 ravitsemisalan-, muotoilualan- sekä yrittäjyyden koulutusaloilla. Informaatio- ja kommunikaatioteknologian yksikön toiminta käynnistyi vuonna 2003. Vuonna 2002 aloitettiin ylempien AMK-tutkintojen tarjoaminen Seinäjoen ammattikorkeakoulussa liiketalouden alalla ja sosiaalialalla ja vuonna 2006 luonnonvara-alalla (Maa- ja metsätalouden yksikkö) sekä luonnontieteiden alalla (ICT-yksikkö). Vuonna 2007 alkaa vieraskielinen ylempään AMK-tutkintoon johtava koulutus Liiketalouden yksikössä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun kahdeksan koulutusyksikköä tarjosivat koulutusta 22:ssa koulutusohjelmassa lukuvuonna 2006–2007. Seinäjoella toimivat ammattikorkeakoulun Liiketalouden yksikkö, Tekniikan yksikkö, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö sekä ICT-yksikkö. Kauhavalla toimii Yrittäjyyden yksikkö ja Kauhajoella Ravitsemisalan yksikkö. Kaksi yksikköä toimii kahdella paikkakunnalla siten, että Maa- ja metsätalouden yksikkö järjestää koulutusta Ilmajoella ja Ähtärissä ja Kulttuurialan ja muotoilun yksikkö Jurvassa ja Seinäjoella.

1.1 Seurantatutkimuksen taustaa ja tavoitteet

Arviointitoiminta on kiinteä osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun laadunvarmistusprosessia. Arviointitoiminta käynnistyi jo väliaikaisena ammattikorkeakouluna toimimisen vaiheessa ja on sen jälkeen jatkunut pysyvänä toimintamuotona vakinaisessa ammattikorkeakoulussa. Yksi tärkeä osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun laatu- ja itsearviointityötä on kartoittaa kolmen vuoden välein valmistuneiden opiskelijoiden sijoittumista työelämään ammattikorkeakoulututkimuksen suorittamisen jälkeen. Tavoitteena on samalla kerätä opiskelijoilta palautetta ammattikorkeakoulututkimuksen sisällön ja työelämän vaatimusten vastaavuudesta.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu on suomalaisten ammattikorkeakoulujen joukossa eräs aktiivisimmin ja systemaattisimmin valmistuneiden sijoittumisinformaatiota keräävä korkeakoulu (ks. Stenström, Laine & Valkonen 2005). Ensimmäinen valmistuneiden seurantatutkimus toteutettiin vuonna 1999. Tällöin tutkimuksen kohteena olivat vuosina 1996–1997 nuorten tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistuneet opiskelijat kaupan-, maaseudun-, sosiaali-, tekniikan- ja terveyden koulutusaloilta. Toisen valmistuneiden

seurantatutkimuksen kohderyhmän muodostivat vuosina 1998–2000 valmistuneet nuoret opiskelijat kaupan-, maaseudun-, sosiaali-, tekniikan-, terveyden- sekä yrittäjyyden koulutusaloilta. Kolmanteen seurantatutkimukseen kuuluivat vuosina 2001–2003 valmistuneet nuoret opiskelijat Liiketalouden, Yrittäjyyden, Tekniikan, Sosiaalialan, Terveysalan, Maatalouden, Metsätalouden, Ravitsemisalan sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksiköistä. Nyt käsillä olevassa neljännessä seurantatutkimuksessa mukana ovat vuosina 2004–2005 valmistuneet sekä nuoret että aikuiset kahdeksasta koulutusyksiköstä: ICT, Kulttuurialan ja muotoilun, Liiketalouden, Maa- ja metsätalouden, Ravitsemisalan, Sosiaali- ja terveysalan, Tekniikan sekä Yrittäjyyden yksiköistä.

Seurantatutkimuksen esivalmistelu toteutettiin Seinäjoen ammattikorkeakoulun laaturyhmän, aikuis- ja täydennyskoulutuksesta vastaavien sekä tutkimuksen käytännön toteuttajien kanssa. Tutkimuksen käytännön toteutuksesta ovat vastanneet dosentti Elina Varamäki, tilastotieteen lehtori Tarja Heikkilä ja tutkimusassistentti Marja Lautamaja Seinäjoen ammattikorkeakoulun Liiketalouden yksiköstä sekä opiskelijavalintakoordinaattori Eija Taipalus Seinäjoen ammattikorkeakoulun toimistosta.

Seurantatutkimuksen tavoitteena oli valmistuneiden opiskelijoiden antamien arvioiden pohjalta vastata seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

- 1) Millaisiin tehtäviin opiskelijat ovat sijoittuneet valmistumisensa jälkeen ja mikä on heidän elämäntilanteensa tutkimushetkellä?
- 2) Miten koulutus on vastannut työelämän vaatimuksia?
- 3) Millainen on ammattikorkeakoulun imago ja siellä suoritettujen tutkintojen tunnettuus työelämässä?
- 4) Mitä muuta palautetta valmistuneet haluavat lähettää ammattikorkeakoululle ja omalle yksikölleen?
- 5) Miten tulokset eroavat vuosina 1999, 2002 sekä 2004 tehtyjen tutkimusten tuloksista?

Nyt käsillä oleva neljäs seurantatutkimus mahdollistaa tulosten vertailun kolmeen aikaisempaan tutkimukseen. Tähän mennessä valmistuneiden seurantatutkimus on seulonut kaikki vuodesta 1996 lähtien valmistuneet nuoret opiskelijat. Vuosina 1996–2005 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta on valmistunut 3 966 nuorta opiskelijaa, joista 2 812 nuorten koulutuksesta valmistunutta on vastannut näihin neljään seurantatutkimukseen. Tällä kerralla mukana ovat myös vuosina 2004–2005 Seinäjoen ammattikorkeakoulun aikuisten tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistuneet. Heidän osaltaan valmistuneiden seuranta ei ole tehty yhtä systemaattisesti kuin nuorten osalta. Aikuisille on kerran aikaisemmin, vuonna 2002, suunnattu vastaava valmistuneiden sijoittumistutkimus.

Tämän tutkimuksen tuloksia tullaan ensisijaisesti käyttämään yksiköissä koulutusohjelmien ja niissä tarjottavien opintojen edelleen kehittämiseen työelämän tarpeita vastaaviksi. Tutkimustulokset toimivat jatkossakin vertailukohtana oman ammattikorkeakoulun tuleville seurantatutkimuksille, mutta myös muiden ammattikorkeakoulujen vastaaville selvityksille.

1.2 Tutkimusraportin rakenne

Raportin johdantokappale eli luku yksi tarkastelee tutkimuksen taustaa ja tavoitteita sekä selventää tutkimusraportin rakennetta. Luvussa kaksi esitellään yksityiskohtaisesti seurantatutkimuksen toteuttamisen vaiheet. Tutkimusmenetelmän lisäksi luvussa esitellään tutkimuksen aineistoa sekä nuorten että aikuisten valmistuneiden osalta ja pohditaan aineiston luotettavuutta.

Luku kolme esittelee tutkimustulokset nuorten valmistuneiden osalta ja neljännessä luvussa raportoidaan aikuisten tutkimustulokset. Tulokset esitellään molemmissa luvuissa sekä koko ammattikorkeakoulun tasolla että koulutusyksiköittäin. Lisäksi tuloksia vertaillaan aikaisempiin seurantatutkimuksiin. Luvussa neljä vertaillaan myös aikuisten tuloksia nuorten vastaaviin tuloksiin.

Tämän raportin lisäksi jokainen koulutusyksikkö on saanut koosteen koulutusohjelma-kohtaisista sijoittumistuloksista ja yksikkökohtaisista kysymyksistä. Avointen kysymysten vastauksista on tässä raportissa esitelty tiiviit luokitellut vastaukset, mutta yksiköille annetuissa koosteissa ovat mukana valmistuneiden antamat avoimet vastaukset oman yksikön osalta.

2 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN JA TUTKIMUSAINEISTO

Tässä luvussa esitellään yksityiskohtaisesti seurantatutkimuksen toteuttamisen vaiheet. Tutkimusmenetelmän lisäksi luvussa esitellään tutkimuksen aineistoa ja pohditaan aineiston luotettavuutta.

2.1 Tutkimusaineisto ja tutkimusmenetelmä

Seurantatutkimuksen kohderyhmään kuuluivat kaikki Seinäjoen ammattikorkeakoulun kahdeksan koulutusyksikön (ICT-yksikön, Kulttuurialan ja muotoilun, Liiketalouden, Maa- ja metsätalouden, Ravitsemisalan, Sosiaali- ja terveystalouden, Tekniikan ja Yrittäjyyden yksikön) vuosina 2004–2005 valmistuneet opiskelijat. Vastaajien valmistumisesta oli tutkimushetkellä joulukuussa 2006 – tammikuussa 2007 kulunut vähintään vuosi ja enintään vajaa kolme vuotta. Valmistuneiden nimet saatiin ammattikorkeakoulun omasta rekisteristä ja ajan tasalla olevat osoitetiedot hankittiin väestörekisterikeskuksesta.

Tutkimuksen tiedonkeruu toteutettiin strukturoituna lomakekyselynä erikseen nuorille ja aikuisille (Liitteet 1 ja 2). Molemmissa lomakkeissa oli kaikille vastaajille yhteinen osa sekä sitä täydentävä yksikkökohtainen osa. Vertailtavuuden vuoksi kysymykset ovat pääosin samoja kuin aikaisemmissa seurantatutkimuksissa, mutta joitakin vanhoja kysymyksiä on poistettu ja toisaalta joitakin uusia kysymyksiä on lisätty. Lomakkeen suunnittelussa on tutkimuksen toteuttajien lisäksi ollut mukana ammattikorkeakoulun laaturyhmä sekä aikuisten osalta aikuis- ja täydennyskoulutusvastaavat. Kukin yksikkö on lisäksi vastannut yksikkökohtaisen osion suunnittelusta yhteisesti sovitun rakenteen mukaan. Kyselylomakkeen sisältö suunniteltiin seuraavien teemojen ympärille:

- A. Vastaajan taustatiedot
- B. Nykyinen elämäntilanne
- C. Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin
- D. Yksikkökohtaiset kysymykset

Tutkimusaineisto on käsitelty SPSS 14.0.1 for Windows -tilasto-ohjelmalla. Tuloksia havainnollistetaan erilaisin taulukoin ja kuviain. Kuviot on luotu Microsoft Excel 2003 – ohjelmalla. Eri koulutusyksiköiden tuloksia vertaillaan prosenttilukujen ja keskiarvojen avulla. Luettavuuden helpottamiseksi prosenttiluvut on pyöristetty kokonaisen prosenttiyksikön tarkkuudelle, lukuun ottamatta sijoittumiseen liittyviä tuloksia (esim. työttömyysaste), jotka esitetään yhden desimaalin tarkkuudella.

Tilastollisten testien (khiin neliö-testi, t-testi, varianssianalyysi) avulla on selitetty erojen ja edellisen tutkimuksen tuloksiin tapahtuneiden muutosten tilastollinen merkitsevyys. Mikäli keskiarvotestien oletukset eivät olleet voimassa, on muutosten toteamiseen käytetty vastaavia ei-parametrisia testejä (Mann-Whitneyn U-testi ja Kruskal-Wallis testin).

Erojen ja muutosten suuruuden kuvaamiseen käytetään tilastollista merkitsevyyttä (p). Mitä pienempi on p-arvo, sitä pienempi on sattuman vaikutus erojen ja muutosten selittäjänä ja sitä selvempi on ryhmien välinen ero tai muutos edellisen tutkimuksen tuloksiin verrattuna. P-arvoon vaikuttaa myös vastanneiden lukumäärä ja keskiarvotesteissä keskihajonta. Tilastollisesti merkitsevissä eroissa p on korkeintaan 0,05. Raportin kuvioissa tilastollisesti merkitsevät muutokset on merkitty seuraavia symboleja käyttäen:

- *** tilastollisesti erittäin merkitsevä, $p \leq 0,001$
- ** tilastollisesti merkitsevä, $0,001 < p \leq 0,01$
- * tilastollisesti melkein merkitsevä, $0,01 < p \leq 0,05$.

Koulutusyksiköiden välillä osoittautui nuorten tutkimuksessa olevan tilastollisesti merkitseviä eroja lähes kaikissa tutkittavissa asioissa. Aikuisten tutkimuksessa puolestaan vastaajien frekvenssit yksiköittäin olivat niin pieniä, etteivät tilastollisten testien edellytykset olleet voimassa. Niinpä yksiköiden välisiä merkitsevyyseroja ei raportissa erikseen kommentoida. Sen sijaan vertailtaessa tuloksia edellisen tutkimuksen tuloksiin mainitaan tilastollisesti merkitsevät muutokset. Samoin ilmoitetaan tilastollisesti merkitsevät erot nuorten ja aikuisten kokonaistulosten välillä.

Ammattikorkeakouluopetusta koskevien väittämien todettiin korreloivan melko voimakkaasti toistensa kanssa, samoin Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa koskevat ominaisuudet korreloivat keskenään. Näistä muuttujaryhmistä muodostettiin keskiarvomuuuttajat *opetus* ja *imago*. Uusia muuttujia muodostettaessa oli tavoitteena saada mahdollisimman korkea reliabiliteettikerroin Cronbachin alfa (α), joka osoittaa, miten hyvin mittarin osiot mittaavat samaa asiaa. Kertoimen arvo voi vaihdella nollan ja ykkösen välillä. Mitä korkeampi on kertoimen arvo, sitä paremmin yhdistetyt muuttujat mittaavat samaa asiaa. Kertoimen arvoa voidaan pitää hyvänä, jos se on yli 0,7. Sekä nuorten että aikuisten tutkimuksissa *opetus*- ja *imagomuuttujien* reliabiliteettikerroimet ovat lähellä arvoa 0,9. Näiden uusien muuttujien avulla voidaan tiivistää monien eri kysymysten tulokset asiakokonaisuuksiksi ja havainnollistaa eri yksiköiden kokonaistuloksia sekä aikaisempiin tutkimuksiin nähden tapahtuneita muutoksia.

Joissakin raportin taulukoissa käytetään koulutusyksiköistä seuraavia lyhenteitä:

ICT-yksikkö = **ICT**
Kulttuurialan ja muotoilun yksikkö = **KuMu**
Liiketalouden yksikkö = **Liiket**
Maa- ja metsätalouden yksikkö = **MaaMet**
Ravitsemisalalan yksikkö = **Rav**
Sosiaali- ja terveysalan yksikkö = **SosTer**
Tekniikan yksikkö = **Tek**
Yrittäjyyden yksikkö = **Yrit.**

2.2 Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Tutkimus suoritettiin kokonaistutkimuksena kaikille Seinäjoen ammattikorkeakoulun tutkintoon johtavasta koulutuksesta vuosina 2004–2005 valmistuneille nuorille ja aikuisille lukuun ottamatta ylempään AMK-tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistuneita. Kyselyn kohderyhmään kuului nuorten osalta 1 108 valmistunutta ja aikuisten osalta 249, ja nämä jakautuivat yksiköittäin taulukoissa 1 ja 2 esitetyllä tavalla. Tuntemattoman osoitteen tai ulkomailla asumisen (7 henkilöä) vuoksi yhteensä 41 kohdejoukkoon kuuluvaa valmistunutta ei tavoitettu. Väestökisterikeskukselta saatiin väestötietolain mukainen tietolupa osoitetietojen keräämiseen väestötietojärjestelmästä (VTJ). Tietojen päivityksen ja toimituksen tekniset toimenpiteet hoiti WM-data Novo, johon valmistuneiden henkilötunnukset toimitettiin.

Kysely postitettiin kaikille valmistuneille ja vastaajille annettiin mahdollisuus vastata joko postin tai internetin kautta. Määräaikaan mennessä vastauksensa palautti vajaa 40 % kohdejoukon valmistuneista. Aikaisemmillä tutkimuskerroilla ensimmäisen kierroksen jälkeen on palautunut noin puolet vastauksista ja sen jälkeen on tehty toinen postikysely. Tällä kerralla alhaisen vastausprosentin vuoksi päädyttiin karhuamaan vastauksia puhelimitse. Puhelinnumerot hankittiin Eniro-tiedonhakupalvelun kautta. Niille, joiden puhelinnumero oli salainen tai sitä ei muuten löydetty, lähetettiin uusintakysely postitse (yhteensä 172 kpl).

Puhelinhaastattelu aloitettiin systemaattisena satunnaisotantana kustakin yksiköstä eli ensin soiteltiin joka toiselle aakkosjärjestyksen mukaan. Tätä tapaa jatkettiin aina yhden kierroksen mentyä loppuun. Loppujen lopuksi yritettiin tavoittaa puhelimitse kaikkia vielä vastaamatta olleita, joilla oli puhelinnumero. Loppuvaiheessa verrattiin yksikkökohtaisia vastausprosentteja ja uusintasoitteluisissa keskityttiin erityisesti niihin yksiköihin, joiden osalta vastausprosentit olivat alhaisimmat. Puhelinhaastattelua varten tehtiin kolmentasoista kyselylomaketta sen mukaan, kuinka kiireinen tai haluton vastaaja

oli vastaamaan. Koko lomake yksikkökohtaisine kysymyksineen oli niin pitkä, että sen läpikäyminen puhelimesta vei liikaa vastaajan aikaa. Tästä syystä puhelinhaastattelusta jätettiin pois joitakin kysymyksiä, mm. ammattikorkeakouluopetusta ja opetusmenetelmiä koskevat kysymysryhmät. Ensisijaisesti pyrittiin saamaan vastaukset joko koko lomakkeeseen tai sitten joillakin kysymyksellä karsittuun lomakkeeseen. Minimitavoite oli, että kaikilta, jotka onnistuttiin saamaan puhelimen kautta kiinni, pyydettiin vastaukset nykyistä asuinseutua, elämäntilannetta ja työtehtävien luonnetta kuvaaviin kysymyksiin. Tämä mahdollisuus annettiin vastaajalle vain siinä tapauksessa, että hän oli kieltäyty-mässä haastattelusta.

Vastausten määrä nousi näin yhteensä nuorten osalta 809:ään vastausprosentin ollessa 73 % ja aikuisten osalta 199:ään vastausprosentin ollessa 80 %. Näitä vastausprosentteja voidaan pitää hyvinä, mutta vastausprosentin saaminen näin korkeaksi tuotti huomatta-vasti aikaisempia tutkimuskertoja enemmän työtä. Lisävastauksia ei olisi oikein millään kohtuullisilla keinoilla enää voinut saada. Nuorten osalta vastausprosentit vaihtelivat yksiköittäin 69 ja 78 prosentin välillä (Taulukko 1) ja aikuisten osalta 60 ja 95 prosentin välillä (Taulukko 2).

Lopullisista vastauksista 56 % tuli postin kautta, 38 % puhelimitse ja vain 6 % netin kautta. Netin kautta tulleiden vastausten osuus on pieni, kun kuitenkin ylivoimaisesti suurin osa vastaajista oli nuoria ja todennäköisesti aktiivisia netin käyttäjiä.

Taulukko 1. Vastausprosentit nuorten tutkimuksessa yksiköittäin.

NUORET	Valmistuneet	Vastanneet	Vastausprosentti
ICT	122	91	75 %
Kulttuuri ja muotoilu	101	73	72 %
Liiketalous	199	145	73 %
Maa- ja metsätalous	134	104	78 %
Ravitsemisala	58	45	78 %
Sosiaali- ja terveysala	239	165	69 %
Tekniikka	159	113	71 %
Yrittäjyys	96	73	76 %
Koko aineisto	1 108	809	73 %

Taulukko 2. Vastausprosentit aikuisten tutkimuksessa yksiköittäin.

AIKUISET	Valmistuneet	Vastanneet	Vastausprosentti
ICT	35	25	71 %
Kulttuuri ja muotoilu	12	11	92 %
Liiketalous	15	9	60 %
Maa- ja metsätalous	37	35	95 %
Ravitsemisala	43	36	84 %
Sosiaali- ja terveysala	79	58	73 %
Tekniikka	4	3	75 %
Yrittäjyys	24	22	92 %
Koko aineisto	249	199	80 %

Lomake testattiin ennen kyselyn tekemistä eikä varsinaisessa tutkimuksessakaan paljastunut virhetulkintoja kysymysten sisällöstä. Kysymyksiin oli vastattu johdonmukaisesti ja huolellisesti. Avoimiinkin kysymyksiin oli vastattu hyvin, ja niiden vastaukset tukivat monesti strukturoitujen kysymysten vastauksia.

Tutkimuksen luotettavuustarkastelut osoittavat, että tutkimuksen validiteettia ja reliabiliteettia voitaneen pitää hyvänä. Tutkimus oli kokonaistutkimus, joten otantavirhettä ei tutkimuksessa esiinny. Vastausprosentti oli hyvä sekä nuorten (73 %) että aikuisten (80 %) tutkimuksessa ja toisaalta sekä koko aineistossa että eri koulutusyksiköiden osalta (60–95 %). Lisäksi lomakkeen kysymysten avulla saatiin vastaukset tälle tutkimukselle asetettuihin tutkimuskysymyksiin. Näin ollen tutkimus antaa kattavan kuvan vuosina 2004–2005 Seinäjoen ammattikorkeakoulun eri yksiköistä valmistuneiden sijoittumisesta työelämään. On kuitenkin huomioitava, että puhelinhaastattelut suoritettiin pääosin lyhennetyllä lomakkeella, joten joidenkin kysymysten osalta vastausprosentti on selvästi yllä mainittuja prosenttilukuja alhaisempi. Puhelinhaastatteluisakin pyrittiin kuitenkin saamaan vastaus kaikkiin valmistuneiden sijoittumisen kannalta tärkeisiin kysymyksiin. On myös syytä huomata, että tarkasteltaessa aikuisten tutkimustuloksia yksikkökohtaisesti on joidenkin yksiköiden valmistuneiden määrä hyvin pieni ja näin yksittäisen vastaajan vaikutus tuloksiin on suuri. Tulokset kuvaavat joka tapauksessa hyvin vuosina 2004–2005 valmistuneiden mielipiteitä, sillä tutkimuksen vastausprosentit eri koulutusyksiköissä olivat hyvät, kuten taulukosta 2 nähdään. Vain Liiketalouden yksikön aikuisten vastausprosentti jäi alle 70 prosentin. Vastaamatta jättäneitä yritettiin saada mukaan tutkimukseen kaikin kohtuullisin keinoin siinä kuitenkaan onnistumatta.

Tutkimustulosten vertailu edellisten tutkimusten tuloksiin antaa oikeasuuntaisen kuvan tapahtuneista muutoksista, sillä vastausprosentit olivat edellisissäkin tutkimuksissa hyvät (68–75 %). Nuorten tutkimuksessa on mukana samat koulutusalat kuin edellisessä, vuoden 2004 tutkimuksessa, vaikka aikaisemman tutkimuksen Sosiaali- ja Terveystieteiden yksiköt ovat yhdistyneet keskenään, samoin Maatalouden ja Metsätalouden yksiköt keskenään. Tuloksia vertailtaessa on myös aikaisempien tutkimusten osalta yhdistetty näiden yksiköiden tulokset vastaamaan nykyistä yksikköjakoa. Toisaalta mukana on uusi ICT-yksikkö, mutta sen opiskelijat ovat Liiketalouden yksiköstä siirtyneen tietojenkäsittelyn koulutusohjelman ja Tekniikan yksiköstä siirtyneiden tietotekniikan ja mekatroniikan koulutusohjelman opiskelijoita. Niinpä nuorten valmistuneiden kokonaistuloksia voidaan luotettavasti vertailla edellisen tutkimuksen tuloksiin. Sitä vastoin aikuisten tutkimuksessa oli mukana neljä uutta koulutusyksikköä (ICT-yksikkö, Kulttuurialan ja muotoilun, Ravitsemisalun ja Yrittäjyyden yksikkö), joten tämä vaikuttaa myös kokonaistuloksissa tapahtuneisiin muutoksiin. Analysoinnissa on pohdittu kokonaismuutoksia myös pelkästään aikaisemmassa tutkimuksessa mukana olleiden yksiköiden osalta.

3 NUORTEN TUTKIMUSTULOKSET

3.1 Vastaajien taustatiedot

Taustatietoina vastaajilta haluttiin selvittää valmistumisajankohtaa, sukupuolta, ikää sekä työkokemusta.

Valmistumisajankohta

Seurantatutkimuksen kohderyhmään kuuluneet opiskelijat olivat valmistuneet vuosina 2004 ja 2005. Vastanneista 52 % oli valmistunut vuonna 2005 ja 48 % vuonna 2004. Valmistumisajankohta yksiköittäin on esitetty liitteen 3 taulukossa 1.

Sukupuoli ja ikä

Seurantakyselyyn vastanneista valmistuneista naisia oli 63 % ja miehiä 37 % (Taulukko 3). Taulukosta käy ilmi, että naisvaltaisia koulutusyksiköjä olivat Sosiaali- ja terveystieteiden sekä Ravitsemisalalan yksiköt, joissa naisten osuus oli 96 %. Muita naisvaltaisia yksiköjä olivat Kulttuurialan ja muotoilun yksikkö sekä Liiketalouden yksikkö, joissa naisten osuus oli yli 80 %. Miesvaltaisin yksikkö oli ICT-yksikkö, jossa 81 % vastaajista oli miehiä. Koko aineistossa naisten osuus oli kuusi prosenttiyksikköä pienempi kuin vuoden 2004 seurantalutkimuksessa ($p=0,008$).

Taulukko 3. Vastaajien sukupuolijakauma.

Koulutusyksikkö	Mies		Nainen		Yhteensä n
	n	%	n	%	
ICT	74	81	17	19	91
KuMu	12	16	61	84	73
Liiket	27	19	118	81	145
MaaMet	73	70	31	30	104
Rav	2	4	43	96	45
SosTer	6	4	159	96	165
Tek	77	69	35	31	112
Yrit	29	40	44	60	73
Koko aineisto	300	37 %	508	63 %	808

Nuorimmat vastaajat olivat iältään 22-vuotiaita. Vanhin vastaaja oli täyttänyt 59 vuotta. Vastaajien keskimääräinen ikä oli 27 vuotta. Noin 70 % vastaajista kuului ikäluokkaan 25–29 vuotta. Koulutusyksiköittäin tarkasteltaessa vastaajien keskimääräisessä iässä ei ollut tilastollisia eroja.

Opiskelun ohessa työskentely

Kaikista vastaajista 93 % ilmoitti olleensa pakollisten työharjoittelujen lisäksi muissakin töissä ammattikorkeakouluopintojen lomassa. Eniten opiskelujen ohessa työskentelevät Sosiaali- ja terveystieteiden ja Yrittäjyyden yksiköistä vastanneet, joista noin 98 % oli opiskeluaikana ollut muussakin työssä kuin työharjoittelussa (Liite 3, Taulukko 2). Kaikkien vastaajien opiskeluaikainen työskentely oli lisääntynyt merkitsevästi ($p=0,012$) edellisen tutkimuksen ajankohdasta, jolloin opiskelun ohessa työskenteleviä oli 89 %. Opiskelun ohessa työskentely on lisääntynyt neljässä tutkimuksessa siten, että vuoden 1999 tutkimuksessa opiskeluaikana työskenteleviä oli 65 % vastaajista ja vuoden 2002 tutkimuksessa 81 %.

Koulutusyksiköittäin tarkasteltuna muutosta edelliseen tutkimukseen verrattuna oli tapahtunut eniten Liiketalouden yksiköstä valmistuneiden työskentelyssä opintojen ohessa ($p=0,007$). Liiketalouden yksikössä lisäystä oli 84 prosentista 95 prosenttiin.

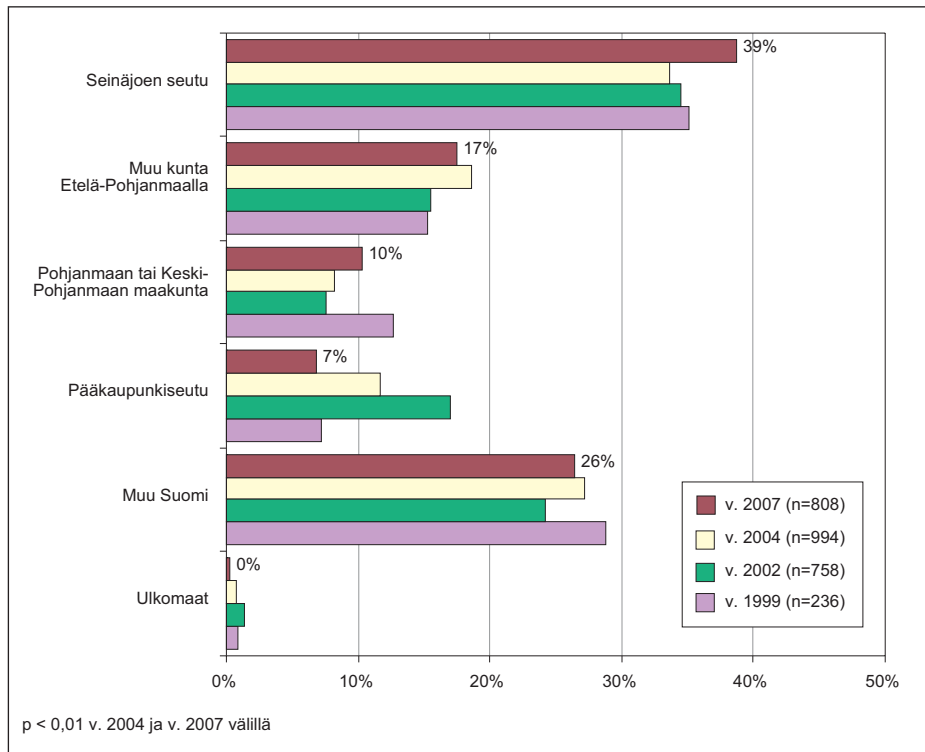
Seuraavassa on raportoitu seuranta tutkimuksen varsinaiset tulokset. Tärkeimpinä osa-alueina vastaajilta haluttiin selvittää heidän tämänhetkistä sijoittumistaan, muuta elämäntilannettaan sekä koulutuksen ja työtehtävien vastaavuutta suoritettuun tutkintoon. Lisäksi vastaajia pyydettiin arvioimaan ammattikorkeakouluopetuksen hyödyllisyyttä ja puutteita, tutkinnon tunnettuutta sekä koko Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa.

3.2 Vastaajien elämäntilanne opiskelujen jälkeen

3.2.1 Asuinalue

Vastaajista 39 % asui Seinäjoen seudulla (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo, Ylistaro alueella) ja 17 % muualla Etelä-Pohjanmaalla eli yhteensä Etelä-Pohjanmaan maakunnassa asui 56 % vastaajista. Seinäjoen ammattikorkeakoulu toimii siis suihku-kaivon tapaan (ks. Stenström, Laine & Valkonen 2005), jonka opiskelijoista lähes 70 % tulee omasta maakunnasta ja myös pääosa jää omaan maakuntaan töihin. Kymmenesosa vastaajista asui tutkimushetkellä Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunnassa. Reilu neljännes (26 %) vastaajista asui muualla Suomessa ja 7 % pääkaupunkiseudulla.

Asuinaluetta koskeva tulos poikkeaa vuoden 2004 seurantalutkimuksen tuloksista ($p=0,002$) siten, että Seinäjoen seudulla asuvien osuus oli noussut 5 prosenttiyksikköä ja vastaavasti pääkaupunkiseudulla asuvien osuus oli laskenut 5 prosenttiyksikköä edelliseen seurantalutkimukseen verrattuna.

Kuvio 1. Vastaajien nykyinen asuinseutu.

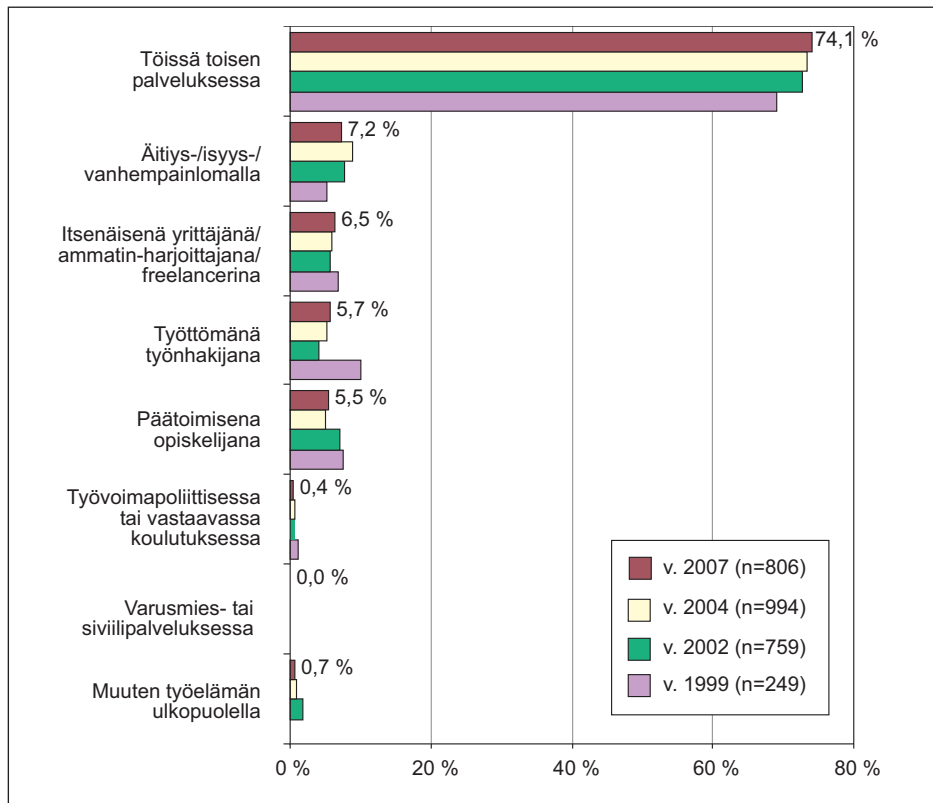
Yksikkökohtaiset vertailut valmistuneiden asuinalueesta kaikissa neljässä tutkimuksessa käyvät ilmi liitteen 3 taulukosta 3. Yksiköiden välillä oli tuloksissa eroja ($p=0,000$), mutta yksiköiden tuloksissa ei ollut kovin suuria muutoksia aiempiin tutkimuksiin nähden. Tilastollisesti merkitsevää ero edelliseen tutkimukseen nähden oli ainoastaan Maa- ja metsätalouden yksikön sijoittuneissa. Muutokset olivat lähinnä Etelä-Pohjanmaan sisäisiä, sillä tällä kerralla huomattavasti suurempi osa asui Seinäjoen seudulla kuin edellisellä kerralla ja vastaavasti muualla Etelä-Pohjanmaalla asui vähemmän. Yrittäjyyden, Kulttuurialan ja muotoilun sekä Maa- ja metsätalouden yksikkö erottuvat muista yksiköistä siinä, että huomattava osa näistä yksiköistä valmistuneista (Yrittäjyyden yksiköstä 62 %, Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä 53 % ja Maa- ja metsätalouden yksiköstä 40 %) oli sijoittunut muualle kuin entisen Vaasan läänin alueelle. ICT-yksiköstä valmistuneet sijoittuivat eniten omaan maakuntaan. Heistä peräti 59 % asui Seinäjoen seudulla ja 14 % muualla Etelä-Pohjanmaalla. Liiketalouden yksiköstä, Tekniikan yksiköstä ja Sosiaali- ja terveystalouden yksiköstä valmistuneet olivat edelleen aikaisempiin tutkimuksiin nähden sijoittuneet entistä useammin Etelä-Pohjanmaalle opiskelujen jälkeen, mutta nämäkään muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä. Vastaavasti Kulttuurialan ja

muotoilun yksikön valmistuneet olivat selkeästi enemmän muuttaneet muualle asumaan, mutta muutos ei ollut edellisessä tutkimukseen nähden tilastollisesti merkitsevä johtuen edellisen tutkimuksen pienestä vastaajamäärästä.

3.2.2 Valmistuneiden sijoittuminen tutkimushetkellä

Tässä osiossa tarkastellaan Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneiden opiskelijoiden sijoittumista tutkimushetkellä joulukuussa 2006–tammikuussa 2007. Työllistymisen lisäksi selvitettiin myös sitä, millaisissa työpaikoissa valmistuneet työskentelivät (työnantaja ja työpaikan koko) ja millaiset olivat heidän työsuhteensa (työn luonne ja työaika) sekä pääasialliset työtehtävänsä.

Kuviossa 2 on esitetty tulokset vastaajien sijoittumisesta neljän seurantatutkimuksen osalta. Tutkimusajankohtana töissä toisen palveluksessa oli 74,1 % vastaajista eli 0,7 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisessä seurantatutkimuksessa. Äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla oli 7,2 % vastaajista, mikä on noin puolitoista prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisessä tutkimuksessa. Päätoimisesti opiskelemissa tutkimushetkellä oli 5,5 % vastaajista, mikä on 0,6 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisessä tutkimuk-

Kuvio 2. Valmistuneiden sijoittuminen.

nessa. Itsenäisenä yrittäjänä, ammatinharjoittajana tai freelancerina toimi 6,5 % eli 0,7 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisessä tutkimuksessa. Yrittäjäksi ryhtyneiden osuus pian valmistumisen jälkeen Seinäjoen ammattikorkeakoulussa on noin kaksinkertainen verrattuna Suomen ammattikorkeakouluihin keskimäärin.

Vastanneiden työttömyysaste oli 5,7 %, kun se vuoden 2004 tutkimuksessa oli 5,3 %. Tilastokeskuksen mukaan työttömien osuus joulukuussa 2006 oli Suomessa 6,4 %. Työministeriön ilmoittama valtakunnallinen työttömyysluku oli 9,5 %. Muuten työelämän ulkopuolella olevia oli 6 valmistunutta eli 0,7 % vastaajista. He olivat hoitovapaalla (ei työsuhdetta), kotiäitinä, opettaja/opiskelijana, työttömänä kotitalalla, urheilijana tai tällä hetkellä lomalla talon rakentajana.

Vaikka tuloksissa oli tapahtunut jonkin verran muutoksia, erot tämänkertaisen ja vuoden 2004 seurantatutkimuksen tuloksissa eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

Vastaajia pyydettiin lisäksi ilmoittamaan, tekivätkö he jotakin edellä mainituista sivutoimisesti. Sivutoimisena yrittäjänä toimi lisäksi 19 vastaajaa (2,3 %) ja sivutoimisesti ilmoitti opiskelevansa 37 vastaajaa (4,6 %). Lisäksi 24 vastaajaa (3,0 %) ilmoitti tekevänsä päätoimen ohella toistakin palkkatyötä.

Valmistuneiden sijoittumista tarkasteltiin myös yksiköittäin (Taulukko 4). Palkkatyössä olivat eniten ICT-yksikön (83,3 %), Liiketalouden yksikön (81,4 %), Tekniikan yksikön (81,3 %) sekä Sosiaali- ja terveysalan yksikön (74,5 %) vastaajat. Suhteellisesti vähiten palkkatyötä tekeviä oli Kulttuurialan ja muotoilun yksikön (51,4 %) vastaajissa.

Maa- ja metsätalouden yksikön vastaajista palkkatyötä tekevien osuus oli myös melko alhainen (63,5 %), mutta sitä selittää vastaavasti yrittäjänä toimivien suuri osuus (23,1 %). Toiseksi korkein yrittäjäksi ryhtymisen aste oli Yrittäjyyden yksikössä (9,6 %). Muissa yksiköissä yrittäjäksi ryhtyneiden osuus vaihteli 1,8 prosentista (Sosiaali- ja terveysalan yksikkö) 4,5 prosenttiin (Tekniikan yksikkö).

Työttömiä työnhakijoita tai työvoimapolitiisessa koulutuksessa tutkimushetkellä oli suhteellisesti eniten Kulttuurialan ja muotoilun yksikön vastaajissa (11,1 %). Yli kuusi prosenttiyksikköä heitä oli myös ICT-yksikön (8,9 %), Yrittäjyyden yksikön (8,2 %), Ravitsemisalan yksikön (6,6 %) sekä Sosiaali- ja terveysalan yksikön (6,1 %) vastaajissa. Alhaisin työttömyysaste oli Maa- ja metsätalouden yksikön vastaajilla (2,9 %).

Tutkimushetkellä päätoimisena opiskelijana toimi peräti 18,1 % Kulttuurialan ja muotoilun yksikön vastaajista. Muiden yksiköiden osalta opiskeluaan oli jatkanut 3,3-5,8 % vastaajista. Äitiys-, isyys- ja vanhempainlomalla tutkimushetkellä oli 13,9 % Sosiaali- ja terveysalan yksikön vastaajista ja 12,5 % Kulttuurialan ja muotoilun yksikön vastaajis-

ta. ICT-yksikön vastaajista kukaan ei ollut vanhempainlomalla. Maa- ja metsätalouden vastaajista 1,9 % ja muiden yksiköiden vastaajista noin kuusi prosenttia oli vanhempainlomalla.

Valmistuneiden sijoittumisen yksikkökohtainen vertailu kolmeen edelliseen seuranta-tutkimukseen on esitetty liitteen 3 taulukossa 4. Eniten positiivista muutosta suhteessa edelliseen tutkimukseen oli Ravitsemisalalan yksikön osalta, jossa työllisyys oli selkeästi parantunut. Suurimmat negatiiviset muutokset tuloksissa olivat Kulttuurialan ja muotoilun yksikössä, missä töissä olevien osuus oli vähentynyt selvästi. Kulttuurialan ja muotoilun yksikön vastaajista tutkimushetkellä vain 55,6 % oli työelämässä joko palkkatyössä tai yrittäjänä ja runsas 44 % oli eri syistä johtuen työelämän ulkopuolella. Edellisessä tutkimuksessa vastaajia kyseisestä yksiköstä oli kuitenkin niin vähän, että se heikentää vertailtavuutta. Yrittäjyyden yksikön osalta työttömien osuus oli jonkin verran kasvanut. Valmistuneiden sijoittumisessa tapahtuneet muutokset edelliseen tutkimukseen verrattuna eivät olleet missään yksikössä tilastollisesti merkitseviä.

Taulukko 4. Valmistuneiden sijoittuminen.

Olen tällä hetkellä	ICT (n=90) %	KuMu (n=72) %	Liiket (n=145) %	MaaMet (n=104) %	Rav (n=45) %	SosTer (n=165) %	Tek (n=112) %	Yrit (n=73) %	Koko aineisto (n=806) %
Töissä toisen palveluksessa	83,3	51,4	81,4	63,5	80,0	74,5	81,3	69,9	74,1
Itsenäisenä yrittäjänä/ ammatinharjoittajana/ freelancerina	4,4	4,2	3,4	23,1	2,2	1,8	4,5	9,6	6,6
Työttömänä työnhakijana	7,8	11,1	4,8	2,9	4,4	6,1	3,6	6,8	5,7
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa	1,1				2,2			1,4	0,4
Päätoimisena opiskelijana	3,3	18,1	4,1	5,8	4,4	3,6	3,6	5,5	5,5
Äitiys-/isyys-/ vanhempainlomalla		12,5	6,2	1,9	6,7	13,9	6,3	6,8	7,2
Muuten työelämän ulkopuolella		2,8		2,9			0,9		0,7

3.2.2.1 Valmistuneiden työnantajat

Taulukossa 5 on esitetty työssä olevien työnantajia. Mukana tarkastelussa ovat kaikki ne valmistuneet (638 henkilöä), jotka ilmoittivat olevansa joko töissä toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä, ammatinharjoittajana tai freelancerina. Vastaajista 60 % työskenteli yrityksessä, vieraan palveluksessa. Seuraavaksi suurin työllistäjä oli kunta tai kuntayhtymä, joissa työskenteli 20 % vastanneista. Omassa yrityksessä tai omalla maatilalla työskenteli 7 % ja valtion palveluksessa 5 %. Erilaisten järjestöjen tai yhteisöjen palveluksessa ilmoitti työskentelevänsä 3 % vastanneista. Perheyrietyksen palveluksessa oli 3 % työllistyneistä. Muualla (mm. metsänhoitoyhdistys, sairaanhoitopiiri) oli sijoittunut 2 % vastanneista. Tämän seurantalutkimuksen tulokset poikkeavat vuoden 2004 seurantalutkimuksen tuloksista ($p=0,004$) siten, että yrityksessä, toisen palveluksessa työskentelevien osuus oli noussut kahdeksan prosenttiyksikköä ja kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa työskentelevien osuus oli laskenut viisi prosenttiyksikköä.

Taulukko 5. Työssä olevien työnantajat.

Työskentelen tällä hetkellä	ICT (n=76) %	KuMu (n=40) %	Liiket (n=122) %	MaaMet (n=88) %	Rav (n=36) %	SosTer (n=123) %	Tek (n=95) %	Yrit (n=58) %	Koko aineisto (n=638) %
Omassa yrityksessä tai omalla maatilalla, sukupolvenvaihdos tehty	5	8	3	25	3	2	3	10	7
Perheyrietyksessä (vanh.yr.omistajia, sp-vaihdosta ei tehty)	1		4	7	6		3	3	3
Yrityksessä, toisen palveluksessa	80	60	72	49	58	23	81	72	60
Kunnan/kuntayhtymän palveluksessa	8	25	13	6	22	56	11	7	20
Valtion palveluksessa	5	3	7	6	6	5	1	3	5
Järjestön/yhteisön palveluksessa		5		5	3	9			3
Muualla				3	3	6	1	3	2

Yksikkökohtaisessa tarkastelussa oli luonnollista hajontaa valmistuneiden työpaikkojen suhteen. Tekniikan yksiköstä (81 %), ICT-yksiköstä (80 %), Liiketalouden yksikös-

tä (72 %), Yrittäjyyden yksiköstä (72 %) sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä (60 %) työllistyneistä suurin osa työskenteli yrityksessä vieraan palveluksessa. Kunta tai kuntayhtymä työllisti suhteellisesti eniten sosiaali- ja terveysalalta (56 %) valmistuneita. Maa- ja metsätalouden yksiköstä työllistyneistä neljännes työskenteli omassa yrityksessä tai omalla maatilalla. Edelliseen tutkimukseen verrattuna muutokset olivat melko pieniä, ja tilastollisesti merkitsevä ($p=0,034$) muutos oli tapahtunut vain Maa- ja metsätalouden yksikön tuloksissa. Maa- ja metsätalouden valmistuneita työskenteli nyt yrityksissä aikaisempaa enemmän ja vastaavasti kunnan ja valtion palveluksessa olevien osuus oli vähentynyt.

Työpaikan koko

Työpaikan koko oli kyselylomakkeessa luokiteltu viiteen luokkaan: 1–10 työntekijän, 11–50 työntekijän, 51–100 työntekijän, 101–250 työntekijän sekä yli 250 työntekijän työpaikat. Työpaikkansa koon ilmoittaneissa (601 vastaajaa) oli lähes yhtä paljon (32 %) niitä, jotka työskentelivät 1–10 työntekijän työpaikoissa kuin niitä, jotka työskentelivät 11–50 työntekijän työpaikoissa (33 %). Pienissä organisaatioissa työskenteli siis peräti 65 % vastaajista. Joka kymmenes vastaaja työskenteli 51–100 henkilön organisaatioissa, 101–250 henkilön organisaatioissa 11 %, ja yli 250 henkilöä työllistäviin työpaikkoihin oli sijoittunut 14 % työllistyneistä (Taulukko 6). Tuloksissa ei ollut tapahtunut juurikaan muutoksia edellisen tutkimuksen tuloksiin verrattuna.

Taulukko 6. Työpaikan koko.

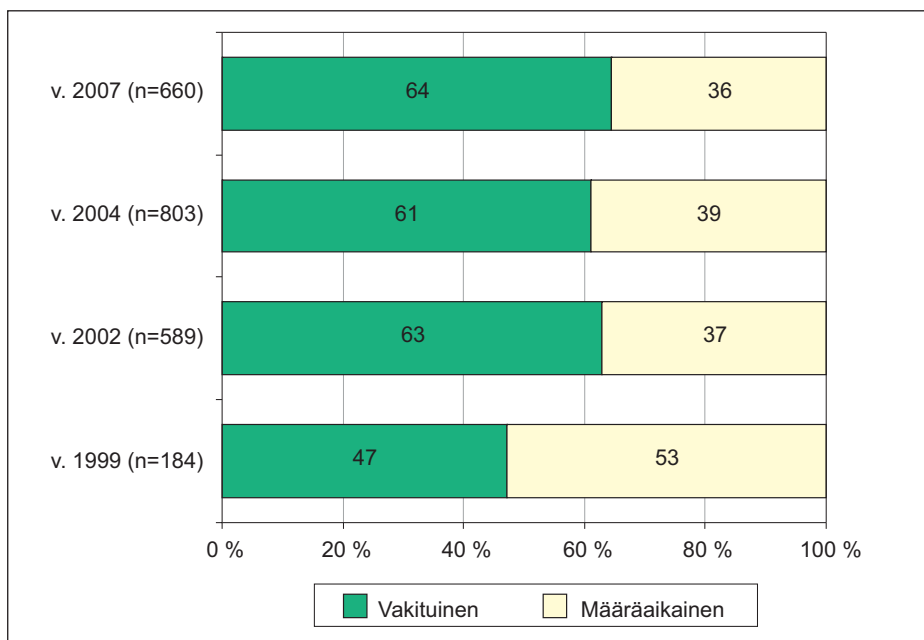
Työntekijöiden määrä työpaikalla	ICT (n=67) %	KuMu (n=34) %	Liiket (n=115) %	MaaMet (n=89) %	Rav (n=34) %	SosTer (n=120) %	Tek (n=92) %	Yrit (n=50) %	Koko aineisto (n=601) %
1–10 työntekijää	19	56	37	54	24	30	13	32	32
11–50 työntekijää	27	32	23	25	56	50	34	26	33
51–100 työntekijää	10	6	8	11	9	8	13	10	10
101–250 työntekijää	13	3	17	2	9	6	17	14	11
251----> työntekijää	30	3	16	8	3	6	23	18	14

Kulttuurialan ja muotoilun yksikön sekä Maa- ja metsätalouden yksikön työssä olevista yli puolet työskenteli kaikkein pienimmässä, 1–10 henkilöä työllistävässä mikroyrityksissä. Liiketalouden ja Yrittäjyyden yksikön vastaajista noin kolmasosa työskenteli mikroyrityk-

sissä. Vähiten mikroyrityksissä työskentelivät Tekniikan ja ICT-yksikön vastaajat. Suurin osa Ravitsemisalan, Sosiaali- ja terveystieteiden ja Tekniikan yksikön vastaajista työskenteli 11–50 henkilöä työllistävässä pienyrityksissä. ICT-yksikön vastaajat olivat työllistyneet melko tasaisesti eri kokoisiin työpaikkoihin. Muista yksiköistä poiketen ICT-yksiköstä 30 % oli töissä suurissa, yli 250 henkilöä työllistävässä organisaatioissa.

3.2.2.2 Työsuhteen luonne ja työaika

Kuviosta 3 käy ilmi, että tässä tutkimuksessa 64 % työllistyneistä työskenteli vakituudessa työsuhhteessa, ja vastaavasti määräaikaissa työsuhhteessa oli 36 % työllistyneistä. Vakituudessa työsuhhteessa työskentelevien osuus oli noussut 3 prosenttiyksikköä vuoden 2004 tutkimukseen verrattuna, mutta muutos ei ole tilastollisesti merkitsevä. Tulos on pysynyt hyvin samanlaisena vuodesta 2002 lähtien, mutta verrattaessa tämän tutkimuksen tuloksia vuoden 1999 seurantalutkimukseen vakituisten työsuhteen osuus oli nyt selvästi suurempi ($p=0,000$).

Kuvio 3. Työsuhteen luonne.

Yksikkökohtaisessa tarkastelussa tulivat esiin edellisten seurantalutkimusten tapaan erilaiset työsuhdeprofiilit eri aloilla (Taulukko 7). ICT-yksikön, Tekniikan yksikön ja Yrittäjyyden yksikön valmistuneista noin 80 % työskenteli vakituissa työsuhhteissa. Liiketalouden, Maa- ja metsätalouden sekä Ravitsemisalan yksiköiden valmistuneista vakituissa työsuhhteissa työskentelevien osuus oli yli 65 %. Eniten määräaikaissa

työsuhteissa työskenteleviä (64 %) oli Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä valmistuneissa. Valmistuneiden työsuhteen luonteessa oli tapahtunut jonkin verran muutoksia edelliseen tutkimukseen verrattuna, mutta muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

Taulukko 7. Vastaajien työsuhteen luonne.

	Tutkimusvuosi 1999		Tutkimusvuosi 2002		Tutkimusvuosi 2004		Tutkimusvuosi 2007	
	vakituinen %	määrä- aikainen %	vakituinen %	määrä- aikainen %	vakituinen %	määrä- aikainen %	vakituinen %	määrä- aikainen %
ICT							79	21
KuMu					60	40	55	45
Liiket	56	44	76	24	59	41	66	34
MaaMet	56	44	78	22	64	36	68	32
Rav					59	41	68	32
SosTer	16	84	38	62	39	61	36	64
Tek	81	19	78	22	89	11	80	20
Yrit			85	15	79	21	79	21
Koko aineisto	47	53	63	37	61	39	64	36

Kokopäiväisesti työskenteli 92 % työllistyneistä, mikä on täsmälleen yhtä paljon kuin edellisessä tutkimuksessa (Taulukko 8). Osapäivätyöntekijöitä oli suhteellisesti eniten Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä (29 %) ja Ravitsemisalan yksiköstä (24 %) valmistuneissa. Muista yksiköistä valmistuneista osapäivätyötä teki vain 2–8 prosenttia vastanneista. Tulokset olivat hyvin samansuuntaisia kuin vuonna 2004. Vaikka tuloksissa oli yksiköittäin jonkin verran muutoksia edelliseen tutkimukseen verrattuna, vain Liiketalouden yksikön valmistuneiden tuloksissa muutos oli tilastollisesti melkein merkitsevä ($p=0,045$). Kokopäivätyötä tekevien osuus oli Liiketalouden yksiköstä valmistuneilla noussut 87 prosentista 94 prosenttiin edelliseen tutkimukseen verrattuna.

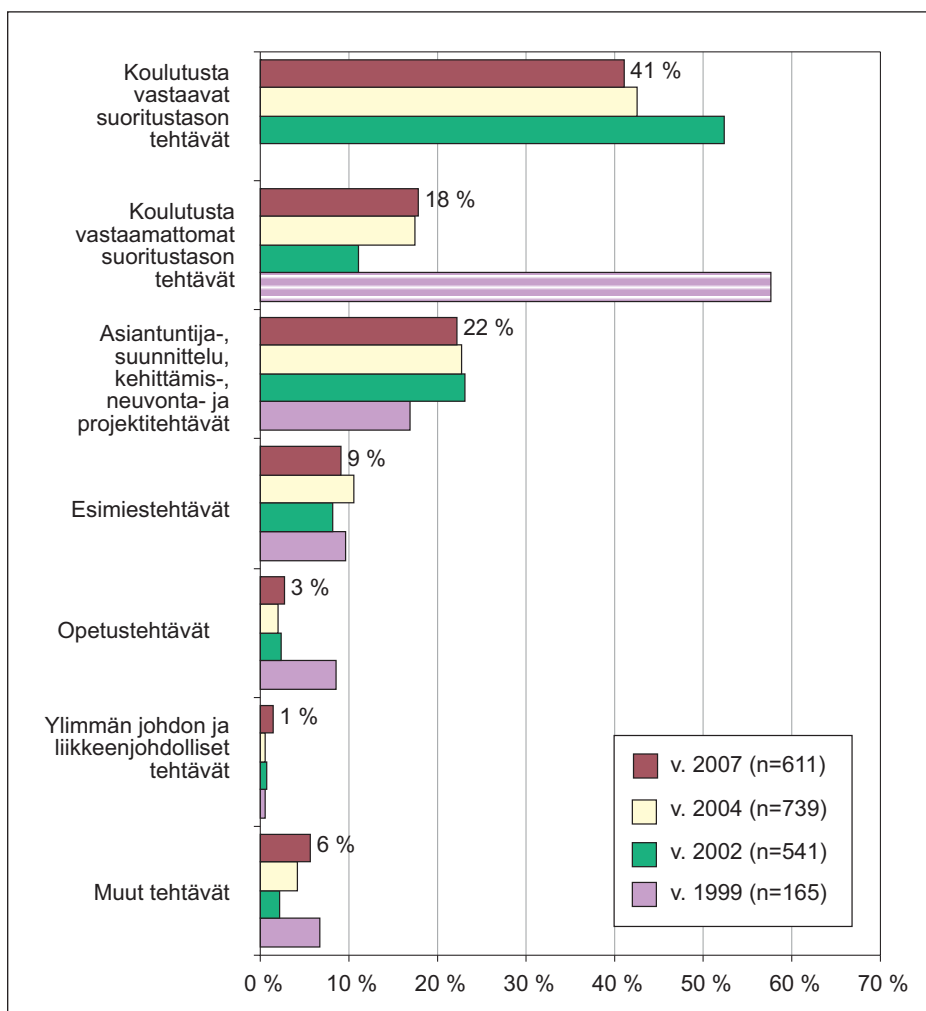
Taulukko 8. Työskentely kokopäiväisesti/osapäiväisesti.

	Tutkimusvuosi 1999		Tutkimusvuosi 2002		Tutkimusvuosi 2004		Tutkimusvuosi 2007	
	koko- päiväi- sesti %	osa- päiväi- sesti %	koko- päiväi- sesti %	osa- päiväi- sesti %	koko- päiväi- sesti %	osa- päiväi- sesti %	koko- päiväi- sesti %	osa- päiväi- sesti %
ICT							97	3
KuMu					73	27	71	29
Liiket	95	5	92	8	87	13	94	6
MaaMet	96	4	94	6	94	6	96	4
Rav					83	17	76	24
SosTer	77	23	88	12	93	7	92	8
Tek	96	4	94	6	98	2	94	6
Yrit			94	6	95	5	98	2
Koko aineisto	90	10	92	8	92	8	92	8

3.2.2.3 Työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen

Kuviossa 4 on esitetty palkkatyötä tekevien valmistuneiden pääasialliset työtehtävät neljän seurantatutkimuksen osalta. Yrittäjänä toimivat, joiden osuus näissä tutkimuksissa vaihteli 5,8 prosentista 6,8 prosenttiin kaikista tutkimukseen osallistuneista, eivät ole mukana tässä tarkastelussa. Verrattaessa neljän seurantatutkimuksen tuloksia on huomioitava, että vuoden 1999 tutkimuksesta suoritustason tehtävät –vaihtoehdosta on seuraavissa tutkimuksissa muodostettu kaksi eri vaihtoehtoa eli koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät ja koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät.

Tämän vuoden tutkimuksessa 41 % vastanneista työskenteli koulutusta vastaavissa suoritustason tehtävissä ja 18 % koulutusta vastaamattomissa suoritustason tehtävissä. Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävissä työskenteli 22 % ja esimiestehtävissä 9 % vastanneista. Muutokset vuoden 2004 tutkimukseen ovat pieniä, eivätkä ne ole tilastollisesti merkitseviä.

Kuvio 4. Pääasialliset työtehtävät palkkatyötä tekevillä. (Vuoden 1999 tutkimuksessa suoritustason tehtävät vaihtoehtoa ei eritelty koulutusta vastaaviin ja koulutusta vastaamattomiin.)

Taulukossa 9 on esitetty valmistuneiden pääasialliset työtehtävät yksiköittäin. Koulutusta vastaamattomissa suoritustason tehtävissä oli eniten Ravitsemisalan yksikön (38 %) palkkatyötä tekevästä valmistuneista. Myös Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä (29 %) ja Yrittäjyyden yksiköstä (27 %) työllistyneistä yli neljäsosa työskenteli koulutusta vastaamattomissa suoritustason tehtävissä.

Vastaavasti koulutusta vastaavissa suoritustason tehtävissä työskenteli 75 % Sosiaali- ja terveysalan ja puolet Liiketalouden yksikön työllistyneistä. Esimiestehtävissä työskenteli yli viidesosa Ravitsemisalan ja Tekniikan yksiköstä työssä käyvistä valmistuneista. Muista yksiköistä valmistuneista oli korkeintaan 10 % esimiestehtävissä työskenteleviä. Tämä on luonnollista ottaen huomioon, että valmistumisesta on ehtinyt kulua vain 1–3 vuotta.

Asiantuntija- ja suunnittelutehtävissä oli noin puolet ICT-yksiköstä ja kolmasosa Tekniikan yksiköstä valmistuneista palkkatyötä tekevästä. Kulttuurialan ja muotoilun yksikön, Yrittäjyyden yksikön sekä Maa- ja metsätalouden yksikön palkkatyössä olevista vähintään neljäsosa työskenteli asiantuntija- ja suunnittelutehtävissä. Opetustehtävissä oli eniten Kulttuurialan ja muotoilun valmistuneita (7 %). Liiketalouden vastaajista muissa kuin valmiiksi annetuissa vaihtoehtoisissa työskenteli oman arvionsa mukaan peräti 13 %. Tarkemmassa tarkastelussa suurin osa oli vastannut tähän tekevänsä esimerkiksi asiakaspalvelutehtäviä, kirjanpitoa, toimistotyötä, hallinnollisia tehtäviä, myyntityötä, palkanlaskentaa, sihteerintehtäviä jne. eli suoritustason tehtäviä. Muista yksiköistä tähän kohtaan oli vastattu mm. ohjaus- ja neuvontatehtäviä, kasvatustehtäviä, asiakaspalvelutehtäviä, nuorisotoiminnan suunnittelua.

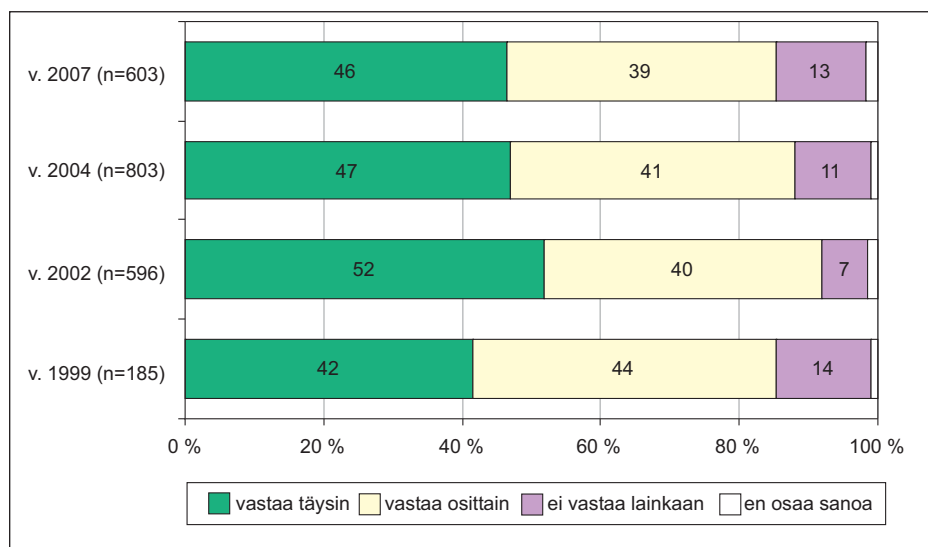
Taulukko 9. Vastaajien pääasialliset työtehtävät palkkatyötä tekevillä koulutusyksiköittäin.

Pääasialliset työtehtävät	ICT (n=71) %	KuMu (n=42) %	Liiket (n=119) %	MaaMet (n=67) %	Rav (n=37) %	SosTer (n=129) %	Tek (n=94) %	Yrit (n=52) %	Koko aineisto (n=611) %
Koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	17	29	21	21	38	8	9	27	18
Koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät	20	21	50	31	30	75	23	35	41
Esimiestehtävät	6	10	3	10	22	5	21	6	9
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	1		2	1			3	4	1
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projekti-tehtävät	49	29	13	25	5	8	33	27	22
Opetustehtävät	1	7		4	3	3	5		3
Muu	6	5	13	6	3	2	5	2	6

Liitteen 3 taulukossa 5 on esitetty yksiköittäin vastaajien pääasialliset työtehtävät neljässä peräkkäisessä seurantalutkimuksessa. Tilastollisesti merkitsevä muutos sijoittumisen suhteen edelliseen tutkimukseen verrattuna oli ainoastaan Liiketalouden yksikössä, jossa koulutusta vastaamattomia suoritustason tehtävien ja asiantuntijatehtävien osuus oli vähentynyt ja vastaavasti koulutusta vastaavien suoritustason tehtävien osuus huomattavasti noussut ($p=0,001$).

Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus

Vastaajilta pyydettiin omaa arviota siitä, vastaavatko heidän työtehtävänsä suoritettua ammattikorkeakoulututkintoa. Tulokset on havainnollistettu kuviossa 5 neljän seuranta-tutkimuksen osalta. Tulokset ovat hyvin samankaltaiset kuin vuoden 2004 tutkimuksessa, eikä tilastollisesti merkitseviä muutoksia ollut tapahtunut. Käsillä olevan tutkimuksen työssä käyvistä vastaajista 46 % työskenteli täysin ammattikorkeakoulututkintoa vastaavissa työtehtävissä. Osittain ammattikorkeakoulututkintoa vastaavissa tehtävissä työskenteli 39 %. Työssä käyvistä 13 prosentilla työtehtävät eivät lainkaan vastanneet suoritettua tutkintoa.

Kuvio 5. Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus.

Yksikkökohtaisessa tarkastelussa Sosiaali- ja terveysalan sekä Maa- ja metsätalouden yksiköistä valmistuneiden työtehtävät vastasivat parhaiten heidän suorittamaansa tutkintoa, kuten oli edellisessäkin tutkimuksessa (Taulukko 10). Täysin koulutusta vastaavaa työtä teki Sosiaali- ja terveysalan yksikön työssä käyvistä 78 %, Maa- ja metsätalouden yksikön 62 %, Tekniikan yksikön 50 %, ICT-yksikön 40 %, Yrittäjyyden yksikön 30 %, Liiketalouden yksikön 27 %, Kulttuurialan ja muotoilun yksikön 20 % sekä Ravitsemisalan yksikön työssä käyvistä 18 %. Työ ei vastannut lainkaan koulutusta 29 prosentilla Kulttuurialan ja muotoilun yksikön ja Ravitsemisalan yksikön työllistyneistä ja 17 prosentilla Maa- ja metsätalouden yksikön työllistyneistä.

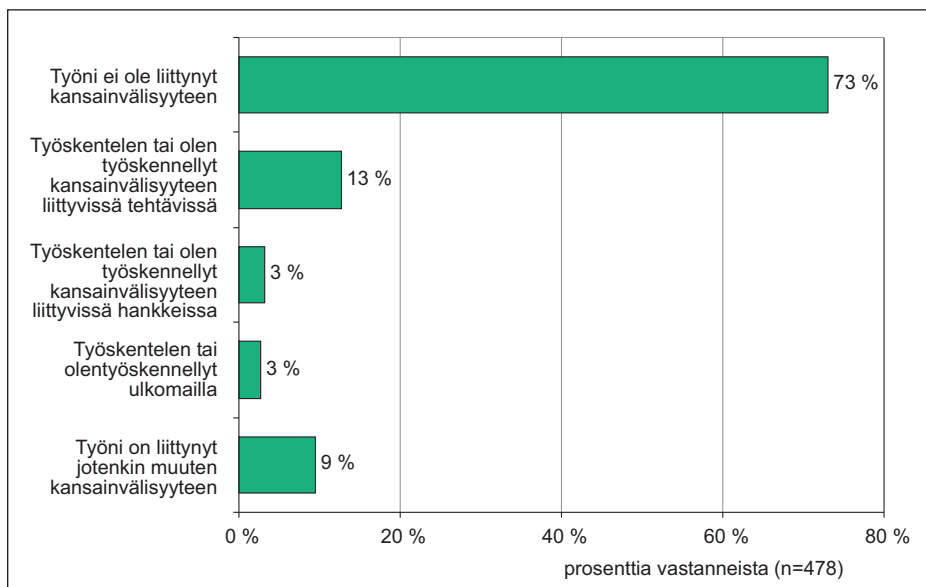
Taulukko 10. Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus koulutusyksiköittäin.

Työskenteletkö amk:ssa suorittamaasi tutkintoa vastaavissa työtehtävissä?	ICT (n=68) %	KuMu (n=35) %	Liiket (n=115) %	MaaMet (n=89) %	Rav (n=34) %	SosTer (n=120) %	Tek (n=92) %	Yrit (n=50) %	Koko aineisto (n=603) %
Kyllä, täysin	40	20	27	62	18	78	50	30	46
Kyllä, osittain	47	49	56	21	50	18	39	56	39
En lainkaan	12	29	14	17	29	3	10	10	13
En osaa sanoa	1	3	3		3	1	1	4	2

Yksiköiden tuloksissa tapahtuneet muutokset työtehtävien ja suoritettujen tutkinnon vastaavuudesta neljässä seuranta tutkimuksessa on esitetty liitteen 3 taulukossa 6. Tilastollisesti merkitseviä muutoksia työtehtävien ja amk-tutkinnon vastaavuudessa ei ollut. Täysin tutkintoa vastaavissa tehtävissä työskentelevien osuus oli kasvanut Sosiaali- ja terveysalan, Tekniikan ja Yrittäjyyden yksiköissä. Jonkin verran laskua täysin tutkintoa työskentelevien osuudessa oli Liiketalouden, Ravitsemisalalan ja Maa- ja metsätalouden yksiköissä. Kulttuurialan ja muotoilun yksikön osalta ei ollut muutosta ja ICT-yksikkö oli nyt ensimmäistä kertaa seurannassa mukana.

3.2.2.4 Kansainväliset tehtävät

Uutena näkökulmana aikaisempiin seuranta tutkimuksiin verrattuna haluttiin valmistuneilta tiedustella, onko heidän työnsä valmistumisen jälkeen liittynyt jollain tavalla kansainvälisyyteen. Tähän kysymykseen vastasi vain 478 valmistunutta. Suurimmalla osalla (73 %) vastaajista työ ei ole liittynyt kansainvälisyyteen. Vastanneista 13 % on työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä työtehtävissä, kolmella prosentilla on ollut kosketuspintaa kansainvälisyyteen liittyviin hankkeisiin ja 3 % on työskennellyt myös ulkomailta valmistumisen jälkeen. Vastanneista yhdeksällä prosentilla työ on liittynyt kansainvälisyyteen jollain muulla kuin edellä esitetyillä tavoilla. Tähän kohtaan oli kirjoitettu mm. seuraavia asioita: yhteistyökumppanit, asiakkaat, vierailijat tai harjoittelijat ovat kansainvälisiä, asiakirjat, dokumentit ja EU-säädökset ovat englanninkielisiä, tuotteet tilataan ulkomailta, opiskelijoina kansainvälisiä vaihto-opiskelijoita.

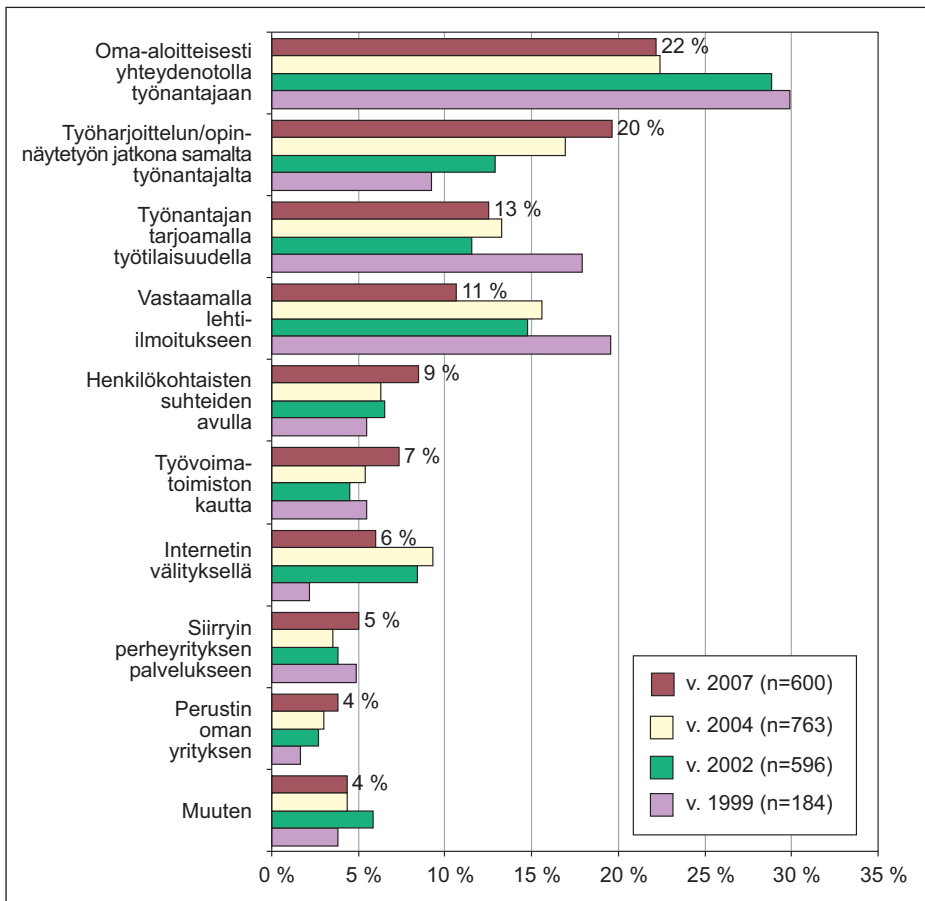
Kuvio 6. Onko työ liittynyt kansainvälistymiseen valmistumisen jälkeen?

Liitteen 3 taulukossa 7 on esitetty yksiköittäin työtehtävien liittyminen kansainvälisyyteen. Eniten työtehtävät ovat liittyneet kansainvälisyyteen Yrittäjyyden, Tekniikan ja ICT-yksikön valmistuneilla. Ulkomailla on työskennellyt 8 % Tekniikan, 7 % Yrittäjyyden ja 6 % ICT-yksikön vastaajista. Työtehtävät kotimaassa ovat liittyneet kansainvälisyyteen eniten Yrittäjyyden (26 %), Tekniikan ja ICT-yksikön (20 %) vastaajilla. Lisäksi kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa on työskennellyt 16 % ICT-yksikön vastaajista, 7 % Yrittäjyyden yksikön vastaajista ja 4 % Tekniikan yksikön vastaajista. Vähiten työ on liittynyt kansainvälisyyteen Sosiaali- ja terveystieteiden, Maa- ja metsätalouden sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksikön vastaajilla.

3.2.3 Rekrytoituminen

Oma-aloitteinen yhteydenotto työnantajaan oli tuonut työpaikan 22 prosentille vastanneista. (Kuvio 7). Seuraavaksi tärkeimmät rekrytoitumiskanavat olivat työharjoittelu tai opinnäytetyön jatko samalta työnantajalta (20 %), työnantajan tarjoama työtilaisuus (13 %) ja lehti-ilmoitukseen vastaaminen (11 %). Tällä tutkimuskerralla jälleen kasvoi työharjoittelun ja opinnäytetyön merkitys (kasvua edellisestä tutkimuksesta 3 prosenttiyksikköä). Myös henkilökohtaisten suhteiden (9 %) ja työvoimatoimiston (7 %) merkitys oli lisääntynyt rekrytoitumiskanavana. Internetin osuus oli selkeästi vähentynyt tällä kerralla, kun sen merkitys kolmella edellisellä kerralla oli kasvanut joka kerta. Tämänkertaisessa tutkimuksessa 6 % valmistuneista oli saanut nykyisen työpaikkansa internetin kautta. Muutokset edelliseen tutkimukseen verrattuna olivat tilastollisesti melkein merkitseviä ($p=0,025$). Rekrytoituminen *muuten*-vaihtoehtoon oli mainittu mm. kesätyöpaikan,

rekryfirman, henkilöstövalitystoimiston, vuokravälitystoimiston, kilpailun, avoliiton, työvoimapolitiittisen koulutuksen, sukupolvenvaihdoksen kautta, jo ennen opiskelun aloittamista työskentely samassa yrityksessä.

Kuvio 7. Rekrytointiskanavat.

Yksikkökohtainen vertailu rekrytointiskanavista on esitetty liitteen 3 taulukossa 8. Eniten työharjoittelun ja opinnäytetyön jatkona työpaikan olivat saaneet Tekniikan (29 %) sekä Sosiaali- ja terveystalalan yksikön (27 %) vastaajat ja vähiten Kulttuurialan ja muotoilun (9 %) sekä Yrittäjyyden yksikön (10 %) vastaajat. Omaaloitteisella yhteydenotolla työntantajaan olivat työpaikan useimmiten saaneet Kulttuurialan ja muotoilun (35 %) sekä Ravitsemisalalan (32 %) vastaajat. Lehti-ilmoituksen kautta työpaikan olivat eniten saaneet ICT- ja Tekniikan yksikön vastaajat (16 %). Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistuneille oli eniten merkitystä henkilökohtaisilla suhteilla, sillä 14 % oli saanut työpaikan niiden avulla.

Valmistumishetkellä työpaikka oli ollut 51 prosentilla kaikista vastaajista. Lisäksi kuukauden sisällä valmistumisesta ensimmäisen työpaikan oli saanut 24 % vastaajista.

Tekniikan (64 %), Ravitsemisalalan (54 %), Yrittäjyyden (54 %), Maa- ja metsätalouden (53 %), Liiketalouden (52 %) sekä ICT-yksiköistä (50 %) valmistuneilla työtä tekeville vähintään puolella oli työpaikka jo valmistumishetkellä (Taulukko 11).

Taulukko 11. Ensimmäisen työpaikan saanti.

Milloin valmistumisen jälkeen sai ensimmäisen työpaikan?	ICT (n=80) %	KuMu (n=58) %	Liiket (n=130) %	MaaMet (n=100) %	Rav (n=39) %	SosTer (n=150) %	Tek (n=101) %	Yrit (n=63) %	Koko aineisto (n=721) %
Olin valmistuessani jo töissä	50	41	52	53	54	45	64	54	51
Sain työpaikan kuukauden kuluessa valmistumisestani	15	19	20	19	21	45	17	21	24
Sain työpaikan myöhemmin	26	28	28	25	26	9	17	22	21
En ole vielä saanut työpaikkaa	9	12	0	3	0	1	2	3	3

Liitteen 3 taulukossa 9 on esitetty vastaajien työtilanne ja työtehtävät valmistumishetkellä. Kysymykseen vastanneista vajaa puolet ei ollut töissä valmistumishetkellä, noin viidesosa oli nykyisissä työtehtävissä, 8 % oli nykyisen työnantajan palveluksessa muissa tehtävissä, 8 % oli nykyisissä työtehtävissä toisen työnantajan palveluksessa ja 18 % oli kokonaan muissa töissä.

3.2.4 Ansiotaso

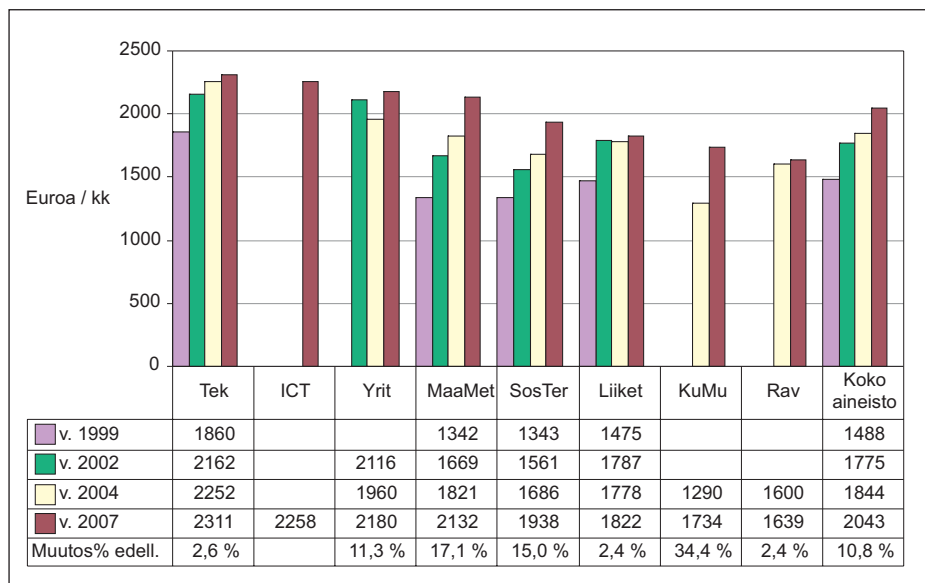
Kuvio 8 esittää eri yksiköistä valmistuneiden kokopäivätyössä olevien keskimääräisiä kuukausiansioita (brutto €/kk) neljässä peräkkäisessä tutkimuksessa. Tässä tarkastelussa eivät ole mukana osapäivätyötä tehneiden ansiotulot.

Tutkimushetkellä vuodenvaihteessa 2006–2007 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneelle työhön sijoittuneelle kokopäivätyötä tekeväälle maksettiin keskimäärin 2 043 € kuukaudessa. Medianipalkka oli 1 950 €. Koko aineiston tasolla keskimääräinen ansiotaso vuoden 2004 syys-lokakuun tilanteesta nousi 10,8 %, kun kaikkien palkansaajien yleinen ansiotasoindeksi edellisen ja tämänkertaisen tutkimusajankohtien välillä nousi 7,3 %.

Palkoissa oli yksiköiden välillä selviä eroja ($p=0,000$). Eniten ansaitsivat Tekniikan (2 311 €), ICT (2 258 €), Yrittäjyyden (2 180 €) sekä Maa- ja metsätalouden (2 132 €) yksiköistä valmistuneet ja vähiten Ravitsemisalalan (1 639 €) ja Kulttuurialan ja muotoilun (1 734 €) yksiköistä valmistuneet. Keskimääräiset palkat nousivat kaikissa yksiköissä suhteessa vuoden 2004 tutkimukseen. Eniten nousua oli Kulttuurialan ja muotoilun

yksiköstä (+34 %), Maa- ja metsätalouden yksiköstä (+17 %) ja Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä valmistuneiden (+15 %) palkoissa. Kulttuurialan ja muotoilun osalta edellisellä kerralla palkkataso oli erittäin alhainen ja vastaajia vähän, joten tämänkertainen palkkataso kertonee todellisemman tason. Selvästi alle kaikkien palkansaajien yleisen ansiotasoindeksikehityksen olivat Liiketalouden (+2,4 %), Ravitsemisalan (+2,4 %) ja Tekniikan yksiköstä valmistuneiden (+2,6 %) keskimääräisissä palkoissa tapahtuneet muutokset. Heikkoa ansiokehitystä selittää Liiketalouden yksikön osalta vain osittain se, että tietojenkäsittelyn koulutusohjelma oli siirtynyt edellisen tutkimuksen jälkeen ICT-yksikköön. Jos Liiketalouden yksikön tuloksiin laskettaisiin mukaan tietojenkäsittelyn koulutusohjelmasta valmistuneiden palkat, olisi ansion nousu 4,3 %.

Yksiköiden keskiarvo- ja mediaanipalkat, palkkojen keskihajonnat sekä jakaumat eri palkkaluokkiin on esitetty taulukossa 12. Eniten hajontaa palkoissa oli Maa- ja metsätalouden yksiköstä ja Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneilla. Mediaanina korkein ansiotaso oli Tekniikan ja ICT-yksiköstä valmistuneilla (2 200 €).

Kuvio 8. Kokopäivätyössä työskentelevien bruttoansioiden keskiarvot (€/kk) ja vertailu kolmeen edelliseen tutkimukseen.

Taulukko 12. Kokopäivätyössä työskentelevien bruttoansioiden jakaumat ja tunnuslukuja.

Bruttoansiot €/kk	Tek (n=85)	ICT (n=63)	Yrit (n=46)	MaaMet (n=73)	SosTer (n=105)	Liiket (n=103)	KuMu (n=24)	Rav (n=20)	Koko aineisto (n=519)
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
alle1500	2	3	4	8	5	10	17	25	7
1500 - 1999	11	22	43	44	59	68	54	50	44
2000 - 2499	53	40	24	32	30	14	29	25	31
2500 - 2999	25	29	15	10	5	6			12
3000 +	9	6	13	7	2	3			5
Keskiarvo	2311	2258	2180	2132	1938	1822	1734	1639	2043
Mediaani	2200	2200	2000	1950	1900	1700	1800	1639	1950
Keskihajonta	418	519	780	1243	328	426	306	309	660

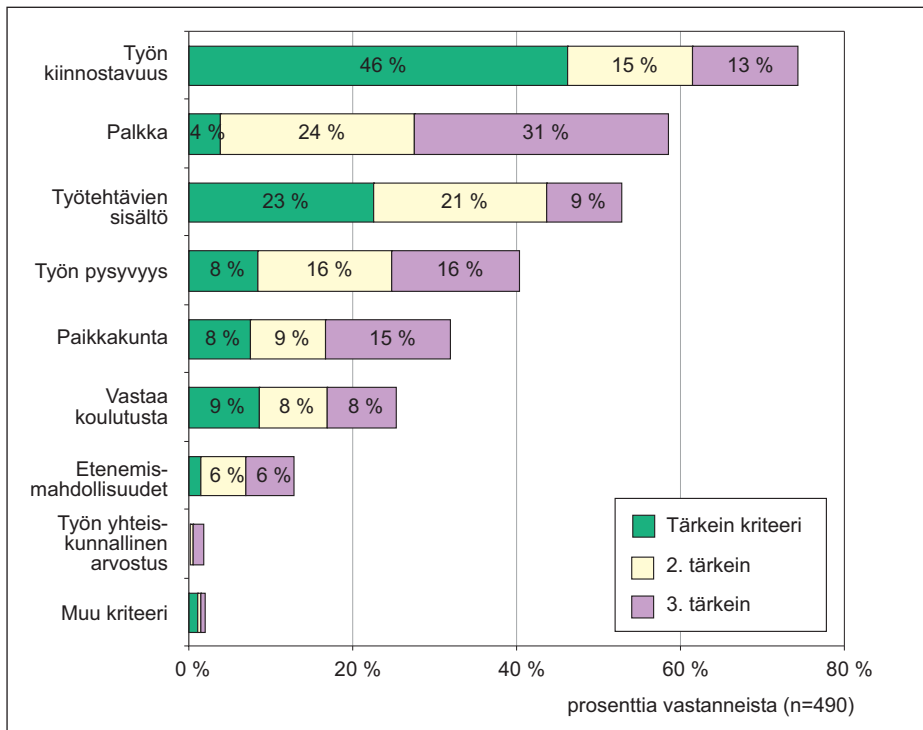
Keskimääräiseen ansiotasoon vaikutti luonnollisesti se, minkälaisissa työtehtävissä työskenteli ($p=0,000$). Koulutusta vastaavissa suoritusasteen tehtävissä kuukausipalkka oli keskimäärin 1 748 €, koulutusta vastaavissa suoritusasteen tehtävissä 1 889 €, opetustehtävissä 2030 €, asiantuntija- ja suunnittelutehtävissä 2 155 €, esimiestehtävissä 2 372 €, ylimmissä johtotehtävissä 2 841 € ja yrittäjillä 2 756 €. Miesten keskimääräinen kuukausipalkka (2 342 €) oli selvästi korkeampi kuin naisten (1 819 €). Naisten keskimääräinen palkka oli alle 80 % miesten keskimääräisestä palkasta. Eroa selittää osittain koulutusala ja erilaiset työtehtävät, mutta samansuuntainen ero näkyy edelleen, vaikka naisten ja miesten palkkoja tarkasteltaisiin koulutusaloittain ja työtehtävittäin.

Tällä kertaa keskimääräisissä palkoissa ei ollut koko aineiston tasolla tilastollisesti merkitseviä eroja vastaajien nykyisten asuinalueiden välillä. Pääkaupunkiseudulla asuvat eivät ansainneet keskimäärin sen enempää kuin muutkaan. Yksiköittäin tarkasteltuna poikkeuksen tekevät vain Liiketalouden yksiköstä valmistuneet tradenomit, joista pääkaupunkiseudulla asuvat ansaitsivat keskimäärin yli 2 000 €/kk ja muut keskimäärin yli 200 euroa vähemmän. Vastaajan valmistumisajankohta ei vaikuttanut kovin paljon palkan suuruuteen. Vuonna 2005 valmistuneet ansaitsivat keskimäärin lähes saman (2 014 €/kk) kuin vuonna 2004 valmistuneet (2 075 €/kk).

3.2.5 Työpaikan valinnan kriteerit

Valmistuneilta tiedusteltiin kolmea tärkeintä työn vastaanottamiseen tai työpaikan valintaan liittyvää kriteeriä. Kuviossa 9 on esitetty vastaajien valinnat tärkeimmiksi kriteereiksi. Työn kiinnostavuus oli vajaalle puolelle (46 %) vastaajista tärkein työn vastaanottamiseen vaikuttava kriteeri ja 74 % vastaajista valitsi sen kolmen tärkeimmän kriteerin joukkoon. Työtehtävien sisältöä piti 23 % vastaajista kaikkein tärkeimpänä kriteerinä. Myös työn

vastaavuus koulutukseen nähden, työn pysyvyys ja paikkakunta menivät palkan edelle, kun vastaajat arvioivat tärkeintä kriteeriä. Kun huomioidaan vastaajien mainitsemat kolme tärkeintä kriteeriä, palkka nousee toiseksi työn kiinnostavuuden jälkeen ja työtehtävien sisältö jää kolmanneksi. Muina kriteereinä mainittiin mm. työkokemuksen hankkiminen, työpaikan ilmapiiri, mahdollisuus hoitaa lasta töiden ohella, ei mahdollisuutta muuttaa työn perässä, perheyriksen perinteet ja alan työpaikkoja vähän tarjolla, joten otettava vastaan, mitä saa.

Kuvio 9. Valmistuneiden valinnat kolmeksi tärkeimmäksi työpaikan valintaan vaikuttavaksi kriteeriksi.

Liitteen 3 taulukossa 10 on työpaikan valinnan kriteereiden vertailu vuosien 2002, 2004 ja 2007 tulosten välillä. Kovin suuria eroja ei edelliseen tutkimukseen nähden ole. Työpaikan valinnan kriteereiden tärkeysjärjestys ei muuttunut mihinkään suuntaan.

3.2.6 Sijoittumisprofiileja

Vastaajien joukosta haluttiin kartoittaa erikseen yrittäjiksi ryhtyneiden, täysin tutkintoa vastaavissa tehtävissä toimivien, opintojaan jatkaneiden sekä työttömien profiilia. Profiileja etsittiin vertaamalla kutakin näistä henkilöryhmistä erikseen muihin vastanneisiin. Erot testattiin khiin neliö- testillä tai t-testillä ja vain tilastollisesti merkitsevät erot mainitaan.

3.2.6.1 Yrittäjiksi ryhtyneet

Koko aineistossa oli 52 päätoimista yrittäjää, joista 39 oli miehiä ja vain neljäsosa eli 13 oli naisia. Miehistä oli 13 % ryhtynyt yrittäjäksi ja naisista alle 3 %. Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistuneissa oli suhteellisesti enemmän yrittäjiä (23 %) kuin muista yksiköistä valmistuneissa. Päätoimisten yrittäjien lisäksi 21 valmistunutta (11 miestä ja 10 naista) ilmoitti toimivansa yrittäjänä sivutoimisesti. Heistä 16 oli päätoimisesti toisessa toisen palveluksessa ja 5 opiskeli. Näin ollen yrittäjänä toimi pää- tai sivutoimisesti yhteensä 73 valmistunutta eli 9,0 % vastanneista. Yrittäjien keskimääräinen ikä oli lähes sama kuin muilla valmistuneilla eli noin 27 vuotta.

Päätoimisesti yrittäjiksi ryhtyneet poikkesivat jonkin verran muista valmistuneista asuinpaikan ja keskimääräisen ansiotason suhteen. Yrittäjistä neljäsosa asui Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunnassa kun muista sillä seudulla asui alle 10 %. Pääkaupunkiseudulla asui vain yksi yrittäjä. Yrittäjien keskimääräinen ansiotulo (2 756 €/kk) oli parempi kuin muilla kokopäivätyötä tekevillä (2 003 €/kk).

Myös siinä, miten yrittäjät kokivat oman asemansa ja ammattitaitonsa, oli eroa muihin valmistuneisiin nähden. Lähes 90 % yrittäjistä koki itsensä oman alansa käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi, muilla vastaava prosenttiosuus oli 63 %. Yrittäjistä 70 % koki etenemismahdollisuutensa nykyisessä työssään ainakin melko hyviksi, muista vain alle kolmasosa koki näin. Yli neljä viidesosaa yrittäjistä aikoo pysyä nykyisissä työtehtävissä, kun taas muista työssäkävivistä lähes puolet miettii ainakin ajoittain työpaikan vaihtoa.

3.2.6.2 Täysin tutkintoa vastaavissa tehtävissä toimivat

Täysin ammattikorkeakoulututkintoa vastaavissa tehtävissä toimi 280 valmistunutta eli 46 % työllistyneistä. Eniten heitä oli sosiaali- ja terveystalalla (78 %) sekä Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistuneissa (62 %). Ravitsemisalalan sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä työllistyneistä puolestaan vain noin viidesosa työskenteli täysin koulutusta vastaavissa tehtävissä.

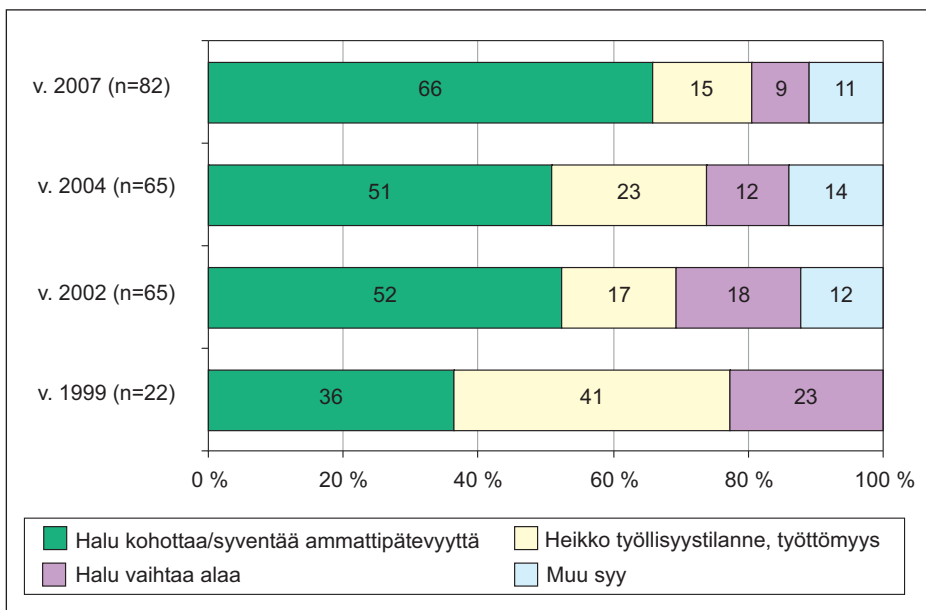
Täysin tutkintoa vastaavissa tehtävissä toimivista 85 % tunsivat itsensä oman alansa osaajaksi tai ammattilaiseksi, kun muista näin koki vain runsas puolet vastanneista. Yrittäjiä tässä ryhmässä oli yli 11 % eli prosentuaalisesti selvästi enemmän kuin muiden ryhmässä. Niinpä tämän ryhmän profiili on samantapainen kuin yrittäjillä. Täysin tutkintoa vastaavissa tehtävissä toimivat ansaitsevat keskimäärin vajaa 2 200 € kuukaudessa eli 250 € enemmän kuin muut valmistuneet. He kokevat etenemismahdollisuutensa työssään selvästi paremmiksi kuin muut ja miettivät työpaikan vaihtoa selvästi vähemmän kuin muut. Täysin koulutusta vastaavissa tehtävissä toimivat pitivät ammattikorkeakouluopetusta enemmän ammatillista osaamista edistävänä kuin muut. Samoin tämän ryhmän mielestä opetus vastasi paremmin työelämän vaatimuksia kuin muiden mielestä.

3.2.6.3 Opiskelua jatkaneet

Tutkimushetkellä päätoimisia opiskelijoita oli 44 eli 5,5 % koko aineistosta ja työvoimapolitiittisessa tai vastaavassa koulutuksessa tutkimushetkellä oli lisäksi 3 vastaajaa (0,4 %). Päätoimisten opiskelijoiden suhteellinen osuus valmistuneista vaihteli ICT-yksikön 3,3 prosentista Kulttuurialan ja muotoilun yksikön 18,1 prosenttiin. Päätoimisten opiskelijoiden lisäksi yhteensä 37 valmistunutta eli 5,0 % vastanneista ilmoitti opiskelevansa sivutoimisesti. Näin ollen joka kymmenes valmistuneista opiskeli ainakin sivutoimisesti.

Opiskelijoita oli yhtä paljon sekä vuonna 2004 valmistuneissa että vuonna 2005 valmistuneissa. Suurin osa opintojaan jatkaneista opiskeli yliopistossa. Opintoja oli jatkettu myös ammattikorkeakouluissa, ammatti-instituuteissa, aikuiskoulutuskeskuksissa ja keskiasteen oppilaitoksissa.

Opiskelemissa olevilta kysyttiin pääasiallista syytä siihen, miksi he olivat hakeutuneet opiskelemaan ammattikorkeakoulututkinnon jälkeen? Tähän kysymykseen vastasi 82 valmistunutta. Heistä 54 (66 %) halusi kohottaa tai syventää ammattipätevyyttään ammattikorkeakoulututkinnon jälkeen jatkamalla edelleen opiskelua (Kuvio 10). Heikko työllisyystilanne (12 vastaajaa) ja halu vaihtaa alaa (7 vastaajaa) olivat seuraavaksi tärkeimpiä syitä opiskelujen aloittamiseen. Muina syinä mainittiin mm. riittävän pätevyyden saaminen, AMK-tutkinnon riittämättömyys, kiinnostus alaan, mahdollisuus jatkaa heti opiskelua, vakuutusyhtiö tukee opintoja sekä ”parempi työpaikka olisi kiva”. Tuloksissa oli jonkin verran muutoksia edellisen tutkimuksen tuloksiin verrattuna, mutta muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä. Sen sijaan, jos verrataan tuloksia vuoden 1999 tuloksiin, oli halu kohottaa ammattipätevyyttä nyt selvästi useammin opiskelujen jatkamisen pääasiallinen syy. Heikko työllisyystilanne puolestaan ei enää yhtä usein vaikuttanut ratkaisevasti jatko-opintoihin hakeutumiseen.

Kuvio 10. Opiskelijujen jatkamisen syyt.

3.2.6.4 Työttömät

Koko aineistossa työttömiä oli yhteensä 46 henkilöä (5,7 %). Heistä 10 oli miehiä ja 36 naisia. Sen lisäksi kolme naista oli työvoimapolitiittisessa tai vastaavassa koulutuksessa. Työttömyys kohdistuu selvästi useammin naisiin kuin miehiin, sillä naisista 7,7 % on työttömänä, kun miehistä vain 3,3 %. Työttömiä oli hieman enemmän vuonna 2005 valmistuneissa kuin vuonna 2004 valmistuneissa, mutta ero ei ole tilastollisesti merkitsevää.

Työttömät poikkesivat muista valmistuneista mm. siinä, että he eivät kokeneet itseään oman alansa ammattilaiseksi yhtä usein kuin muut, ja pitivät ammattikorkeakoulusta valmistuneiden sijoittumista selvästi heikompana kuin muut. Työttömistä 60 prosentin mielestä ammattikorkeakouluopetus ei vastannut työelämän vaatimuksia, kun muista vain neljäsosa koki näin. Myös väittämistä *opetus oli yhteistyövalmiuksia edistävää*, *opetus oli ammatillista osaamista edistävää* ja *opetuksen taso oli korkea* työttömät antoivat keskimäärin noin puolta numeroa alhaisempia arvioita kuin muut.

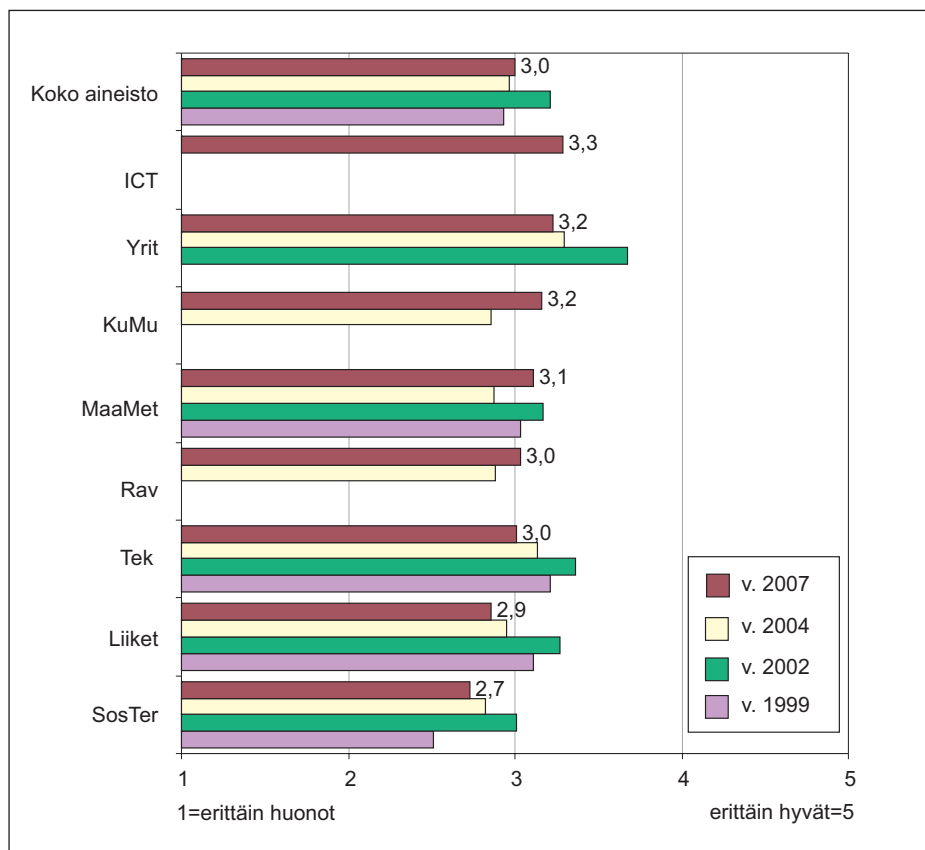
Tutkimushetkellä työttöminä olleilta tiedusteltiin pääasiallista syytä siihen, miksi he oman arvionsa mukaan olivat ilman työtä. Ylivoimaisesti suurin syy työttömyyteen oli se, että oman alan töitä tai töitä ylipäänsä ei ole löytynyt. Muina syinä mainittiin mm. oman alan työkokemuksen puute, määräaikaisen työsuhteen loppuminen, pätkätyöt, irtisanominen, vanhempainloma, lasten hoitaminen, opiskelu, urheilu, ikä, sukupuoli, muutto uudelle paikkakunnalle sekä terveydelliset syyt.

3.2.7 Tulevaisuuden näkymät

Tutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan uralla etenemistä, mahdollista työskentelyä ulkomailla sekä kiinnostusta jatko-opintoihin tulevaisuudessa.

3.2.7.1 Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä

Vastaajat arvioivat omia etenemismahdollisuuksiaan nykyisessä työssään vaihtoehdoilla 1=erittäin huonot, 2=melko huonot, 3=keskinkertaiset, 4=melko hyvät tai 5=erittäin hyvät. Kuviossa 11 on kuvattu vastaajien arviot etenemismahdollisuuksistaan keskiarvoina neljän seurantatutkimuksen osalta. Vastaajat pitivät omia etenemismahdollisuuksiaan nykyisessä työssään keskinkertaisina, sillä keskiarvo oli koko aineiston osalta 3,0. Tulos on sama kuin edellisessäkin tutkimuksessa. Yksiköittäin tarkasteltuna eniten muutosta oli tapahtunut Kulttuurialan ja muotoilun yksikön valmistuneiden arvioissa etenemismahdollisuuksistaan, mutta keskiarvon nousu 2,9:sta 3,2:een ei ollut tilastollisesti merkitsevää.

Kuvio 11. Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä keskiarvoina (asteikolla 1–5).

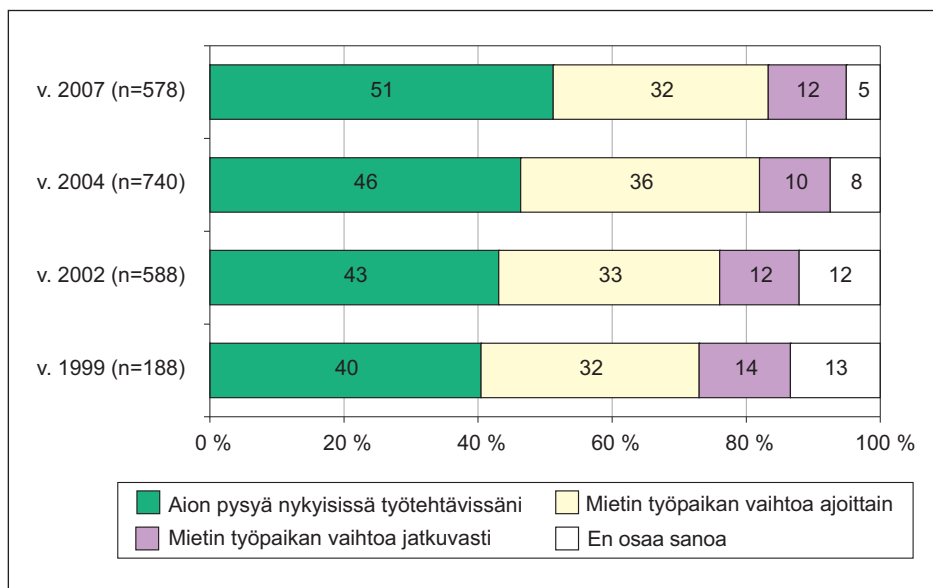

Eniten koko aineistossa oli heitä, jotka arvioivat etenemismahdollisuutensa nykyisessä työssään keskinkertaisiksi (36 %). Noin neljäsosa vastanneista arvioi etenemismahdollisuutensa melko hyväksi ja viidennes melko huonoiksi. Erittäin hyvinä etenemismahdollisuuksiaan piti 8 % vastanneista ja vastaavasti erittäin huonoina 10 % vastanneista.

Kuviosta 11 käy myös ilmi, että yksiköittäin parhaimpina etenemismahdollisuuksiaan pitivät ICT-yksiköstä valmistuneet (ka=3,3), ja seuraavaksi parhaimpina niitä pitivät Yrittäjyyden ja Kulttuurialan ja muotoilun yksiköistä (3,2) valmistuneet. Heikoimpina omia etenemismahdollisuuksiaan nykyisessä työssä pitivät Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä valmistuneet (ka 2,7).

3.2.7.2 Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä

Vastaajista 51 % arvioi pysyvänsä jatkossakin nykyisissä työtehtävissään. Ajoittain työpaikan vaihtoa mietti 32 % vastanneista, ja jatkuvasti työpaikan vaihtoa miettiviä oli 12 % (Kuvio 12). Kantaansa ei osannut ilmoittaa 5 % vastanneista. Tämän tutkimuksen tuloksissa oli edelliseen tutkimukseen verrattuna kasvanut niiden osuus, jotka aikoivat pysyä nykyisissä työtehtävissään ja jotka miettivät työpaikan vaihtoa jatkuvasti. Vastaavasti niiden osuus oli laskenut, jotka miettivät työpaikan vaihtoa ajoittain tai jotka eivät osanneet ottaa kantaa asiaan. Muutos edelliseen tutkimukseen verrattuna ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä.

Kuvio 12. Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.

Yksiköittäin tarkasteltuna hajontaa työpaikan vaihtoi-aikeiden suhteen oli aika paljon (Liite 3, Taulukko 11). Eniten nykyisissä työtehtävissä aikoivat pysyä ICT-yksiköstä valmistuneet (69 %), Tekniikan yksiköstä valmistuneet (64 %) sekä Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistuneet (59 %). Jatkuvasti työpaikan vaihtoa harkitsi vajaa viidesosa Yrittäjyyden yksiköstä, Liiketalouden yksiköistä sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneista. Ajoittain työpaikan vaihtoa mietti lähes puolet Ravitsemisal- an yksiköstä valmistuneista ja 41 % Liiketalouden yksiköstä valmistuneista.

3.2.7.3 Ulkomailla työskentely tulevaisuudessa

Valmistuneista 4 % (22 henkilöä) ilmoitti suunnittelevansa tulevaisuudessa työhakua ulkomailta (Taulukko 13), kun heitä vuoden 2004 tutkimuksessa oli suhteessa kaksinkertainen määrä eli 8 %. Tällä kerralla valmistuneista 18 % ilmoitti *ehkä* suunnittelevansa työhakua ulkomailta eli yhtä suuri osa kuin edellisellä kerralla. Muutokset edelliseen tutkimukseen verrattuna olivat tilastollisesti melkein merkitseviä ($p=0,021$) koko aineiston tasolla. Yksiköittäin eniten työhakua ulkomailta suunnittelivat Yrittäjyyden yksiköstä (15 % kyllä, 28 % ehkä) sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä (13 % kyllä ja 20 % ehkä) valmistuneet. Jonkin verran kiinnostusta oli myös Ravitsemisal- an yksiköstä (7 % kyllä, 4 % ehkä), Tekniikan yksiköstä (4 % kyllä ja 16 % ehkä) sekä Liiketalouden yksiköstä (3 % kyllä, 20 % ehkä) valmistuneilla. Epävarmimpia ulko- maille töihin hakeutumisesta olivat Sosiaali- ja terveystalouden, Maa- ja metsätalouden sekä ICT-yksiköstä valmistuneet.

Taulukko 13. Aikomus hakeutua ulkomaille töihin tulevaisuudessa.

Suunnitteletko mahdollisesti työhakua ulkomailta?	ICT (n=55) %	KuMu (n=40) %	Liiket (n=99) %	MaaMet (n=62) %	Rav (n=28) %	SosTer (n=117) %	Tek (n=51) %	Yrit (n=46) %	Koko aineisto (n=498) %
Kyllä	2	13	3	2	7	1	4	15	4
En	78	68	77	85	89	82	80	57	78
Ehkä	20	20	20	13	4	17	16	28	18

3.2.7.4 Halukkuus jatko-opintoihin tulevaisuudessa

Kaikilta vastaajilta kysyttiin, olivatko he kiinnostuneita ammattikorkeakoulun omista jatkotutkinnoista, ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta tai muiden oppilaitosten jatko-opinnoista. Taulukossa 14 on esitetty jatko-opinnoista kiinnostuneiden prosentti- osuudet koulutusyksiköittäin ja kaikkien vastanneiden osalta.

Koko aineiston tasolla yhteensä 65 % vastanneista oli kiinnostunut jonkinasteisista jatko-opinnoista, osa useammastakin eri jatko-opintovaihtoehdosta. Ammattikorkeakoulun ylemmistä tutkinnoista oli kiinnostunut 37 % ja yliopisto-opinnoista 32 % vastaajista. Ammattikorkeakoulun muusta täydennyskoulutuksesta oli kiinnostunut 22 % ja muiden oppilaitosten jatko-opinnoista 13 %. Edellisestä tutkimuskerrasta kiinnostus jatko-opintoihin oli jonkin verran laskenut, mutta kiinnostus ammattikorkeakoulun ylempiin tutkintoihin oli kasvanut 7 prosenttiyksikköä. Edellisellä kerralla ei erikseen kysytty kiinnostusta yliopisto-opintoihin.

Yksikkökohtaisessa tarkastelussa eniten jatko-opinnoista kiinnostuneita olivat Sosiaali- ja terveystieteiden (79 %), Yrittäjyyden (75 %) sekä Liiketalouden (69 %) yksiköistä ja vähiten Maa- ja metsätalouden (55 %) sekä Tekniikan yksiköistä (56 %) valmistuneet. Ammattikorkeakoulun ylemmistä tutkinnoista eniten kiinnostuneita oli Liiketalouden (47 %), ICT (44 %) sekä Sosiaali- ja terveystieteiden yksikön valmistuneissa (43 %). Yliopisto-opinnoista olivat kiinnostuneimpia Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneet (39 %) ja Liiketalouden, Sosiaali- ja terveystieteiden sekä ICT-yksiköstä valmistuneet (36 %). Verrattuna edelliseen tutkimukseen oli kaikissa yksiköissä kiinnostus ammattikorkeakoulun ylempiä tutkintoja kohtaan kasvanut.

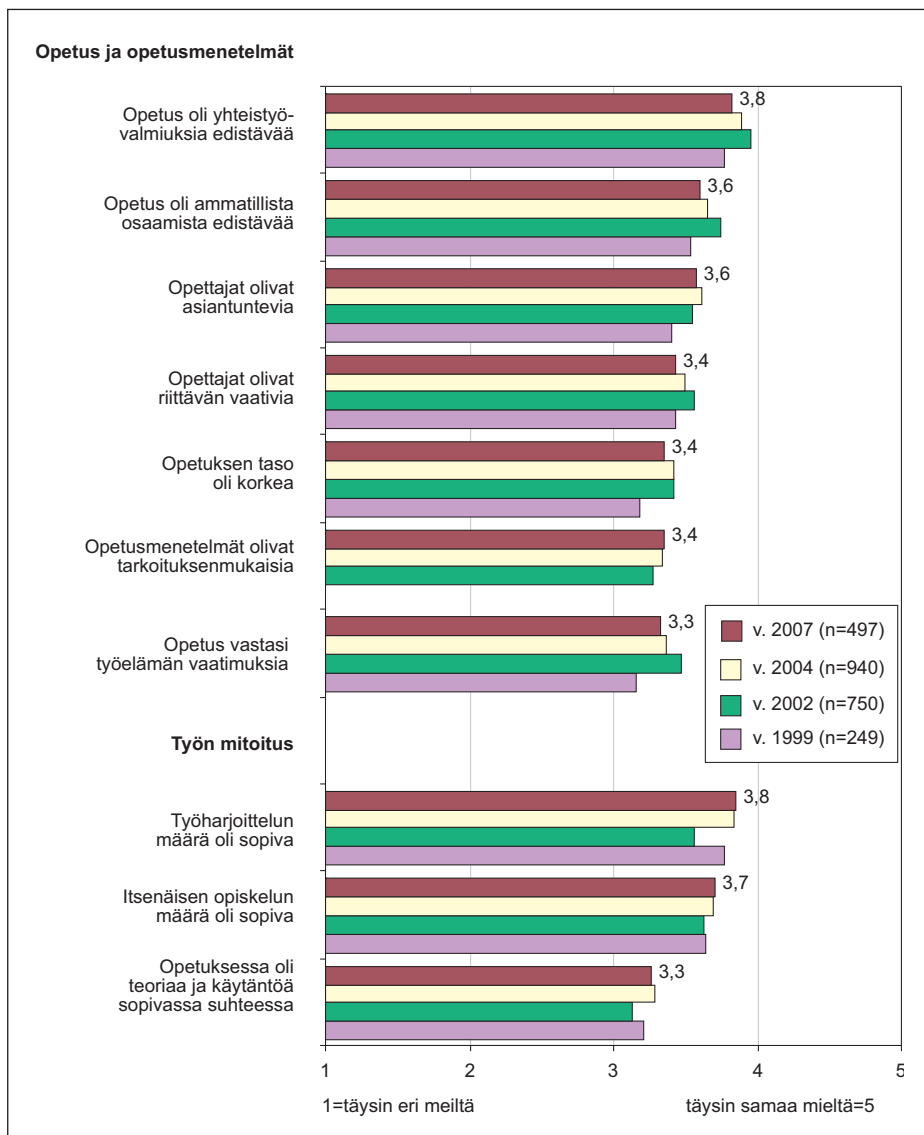
Taulukko 14. Jatko-opinnoista kiinnostuneet.

	ICT (n=78) %	KuMu (n=56) %	Liiket (n=130) %	MaaMet (n=100) %	Rav (n=37) %	Tek (n=101) %	SosTer (n=148) %	Yrit (n=63) %	Koko aineisto (n=713) %
Ylemmistä amk-tutkinnoista	44	23	47	29	24	34	43	38	37
Amk:n täydennyskoulutuksesta	15	18	12	22	14	28	39	10	22
Yliopisto-opinnoista	36	39	36	21	27	23	36	33	32
Muiden oppilaitosten jatko-opinnoista	10	23	7	13	14	13	13	21	13
Ei ole kiinnostunut	40	43	31	45	43	44	21	25	35

3.3 Koulutuksen vastaavuus työelämän tarpeisiin

3.3.1 Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia

Vastaajia pyydettiin arvioimaan ammattikorkeakouluopetusta väittämäsarjan avulla. Väittämiin vastattiin asteikolla 1–5, jossa 1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä ja 5=täysin samaa mieltä. Kuviossa 13 on esitetty tulokset keskiarvoina koko aineiston osalta sekä samalla verrattu tuloksia kolmen edellisen tutkimuksen tuloksiin. Väittämät on ryhmitelty varsinaista opetusta koskeviin ja työn mitoitusta koskeviin väittämiin. Opetusmenetelmiä koskeva

Kuvio 13. Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia (koko aineiston keskiarvot).

väittämä ei ollut mukana vuoden 1999 tutkimuksessa. Edellisen tutkimuksen tuloksiin verrattuna mitkään muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä koko aineiston tasolla tarkasteltuna. Kaiken kaikkiaan opetusta koskevat keskiarvot ovat olleet hyvin lähellä toisiaan kaikissa seurantatutkimuksessa.

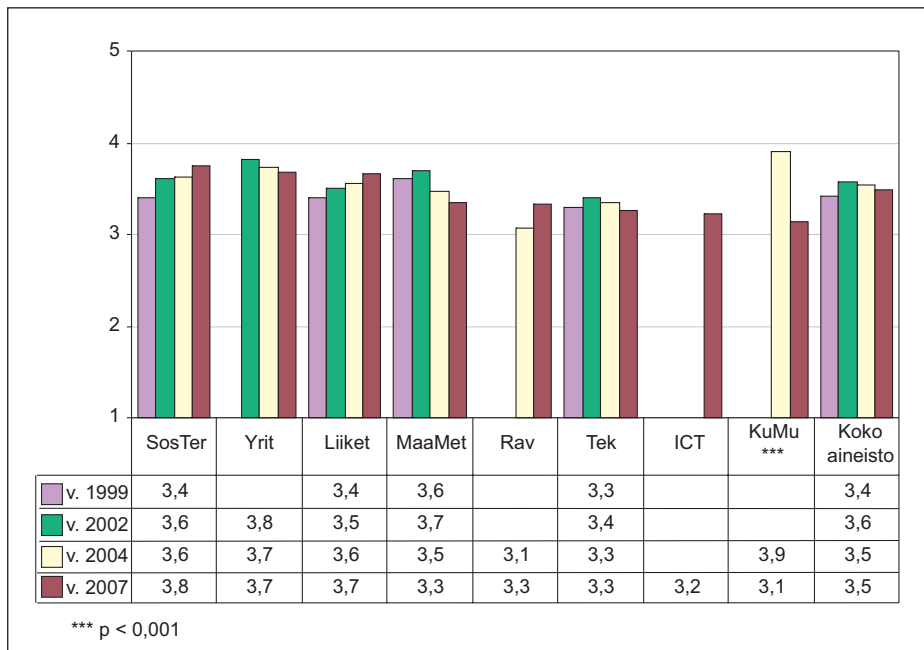
Korkeimmat keskiarvot saivat väittämät *opetus oli yhteistyövalmiuksia edistävä* (ka 3,8) ja *työharjoittelun määrä oli sopiva* (ka 3,8). Vastaajien keskimääräinen arvio näistä väittämistä oli lähellä vaihtoehtoa *jokseenkin samaa mieltä*. Edellisestä väittämästä 75 % ja jälkimmäisestä 74 % vastanneista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Alhaisimmat keskiarvot saivat väittämät *opetus vastasi työelämän vaatimuksia ja opetuksessa oli teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa*. Näistäkin väittämistä yli puolet kaikista vastanneista oli ainakin jokseenkin samaa mieltä, mutta toisaalta joissakin yksiköissä monet olivat väittämistä eri mieltä. Muissakin ammattikorkeakouluopetusta koskevissa vastausjakaumissa oli suuria eroja yksiköiden välillä.

Kaikkien ammattikorkeakouluopetusta koskevien väittämien prosenttijakaumat on esitetty koulutusyksiköittäin liitteen 3 taulukossa 12. Taulukossa on yhdistetty vaihtoehdot *täysin ja jokseenkin samaa mieltä*, samoin *täysin ja jokseenkin eri mieltä*. Taulukosta nähdään, että Sosiaali- ja terveystieteiden, Yrittäjyyden sekä Liiketalouden yksiköistä valmistuneet olivat eniten väittämistä samaa mieltä eli olivat tyytyväisimpiä yksikkönsä opetukseen.

Ammattikorkeakouluopetusta koskevien väittämien välillä oli havaittavissa melko voimakkaitakin korrelaatioita eli valmistuneet olivat vastanneet moniin väittämiin hyvin samansuuntaisesti. Ne valmistuneet, jotka olivat tyytyväisimpiä yhteen kohtaan, suhtautuivat yleensä muita positiivisemmin muihinkin kohtiin. Ammattikorkeakouluopetusta koskevat väittämät, jotka ovat kuviossa 13 *opetus ja opetusmenetelmät* –ryhmässä, mittasivat hyvin samaa asiaa (reliabiliteettikerroin $\alpha = 0,86$). Näin ollen ne yhdistettiin muuttujaksi *opetus*, jonka asteikko 1–5 on sama kuin alkuperäisillä väittämillä. Tämä helpottaa vertailujen havainnollistamista ja oikean arvion saamista vastausten yleisestä tasosta. Työn mitoitusta koskevien väittämien vastauksia tarkastellaan erikseen.

Kuviossa 14 on *opetus*-muuttujan avulla havainnollistettu eri koulutusyksiköistä valmistuneiden keskimääräisiä arvioita ammattikorkeakouluopetuksesta neljässä peräkkäisessä tutkimuksessa. Koko aineistossa vuosina 2004–2005 valmistuneet kokivat yksikkönsä opetuksen lähes samantasoisiksi kuin aikaisempien tutkimusten vastaajat. Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneet kokivat opetuksen selvästi heikommaksi kuin edellisessä tutkimuksessa mukana olleet yksikön vastaajat ($p=0,000$). Muiden yksiköiden valmistuneet antoivat keskimäärin lähes samantasoisia arvioita kuin aikaisemmissa tutkimuksissa mukana olleet. Ravitsemisalnan valmistuneet arvioivat opetuksen nyt keskimäärin 3,3:n arvoiseksi, kun keskiarvo edellisessä tutkimuksessa oli 3,1. Samansuuruinen keskiarvon nousu oli sosiaali- ja terveystieteiden vastanneiden opetusta koskevissa arvioissa (3,6 → 3,8). Muutokset ravitsemisalnan sekä sosiaali- ja terveystieteiden arvioissa eivät olleet tilastollisesti

merkitseviä. Maa- ja metsätalouden yksikön tuloksissa keskiarvo laski 3,5:stä 3,3:een. Metsätalouden yksikkö oli edellisessä tutkimuksessa ensimmäistä kertaa mukana, sitä ennen mukana oli vain Maatalouden yksikkö.

Kuvio 14. Eri yksiköistä valmistuneiden keskimääräiset arviot yksikkönsä opetuksesta neljässä peräkkäisessä tutkimuksessa (asteikolla 1–5).

Taulukossa 15 on työn mitoitusta koskevien väittämien keskiarvot yksiköittäin ja liitteen 3 taulukossa 12 on näiden väittämien prosenttijakaumat. Suurin osa keskiarvoista on kolmosen ja nelosen välillä, mutta yksiköiden välillä on melko suurta vaihtelua. Alhaisin yksittäinen keskiarvo 2,7 koskee ICT-yksikön opetuksen teorian ja käytännön suhdetta, ja paras keskiarvo 4,2 on Kulttuurialan ja muotoilun yksikön työharjoittelun määrää koskeva keskiarvo. Liitteen 3 taulukosta 12 nähdään tarkemmin, että 85 % Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä työharjoittelua koskevasta väittämästä. Liitteen taulukosta nähdään myös, että ICT-yksikön vastanneista yli puolet ja Tekniikan sekä Ravitsemisalalan yksiköistä valmistuneista vajaa puolet oli täysin tai jokseenkin eri mieltä opetuksen teorian ja käytännön sopivasta suhteesta. Muis-sakin yksiköissä tähän väittämään tuli melko paljon eriäviä mielipiteitä.

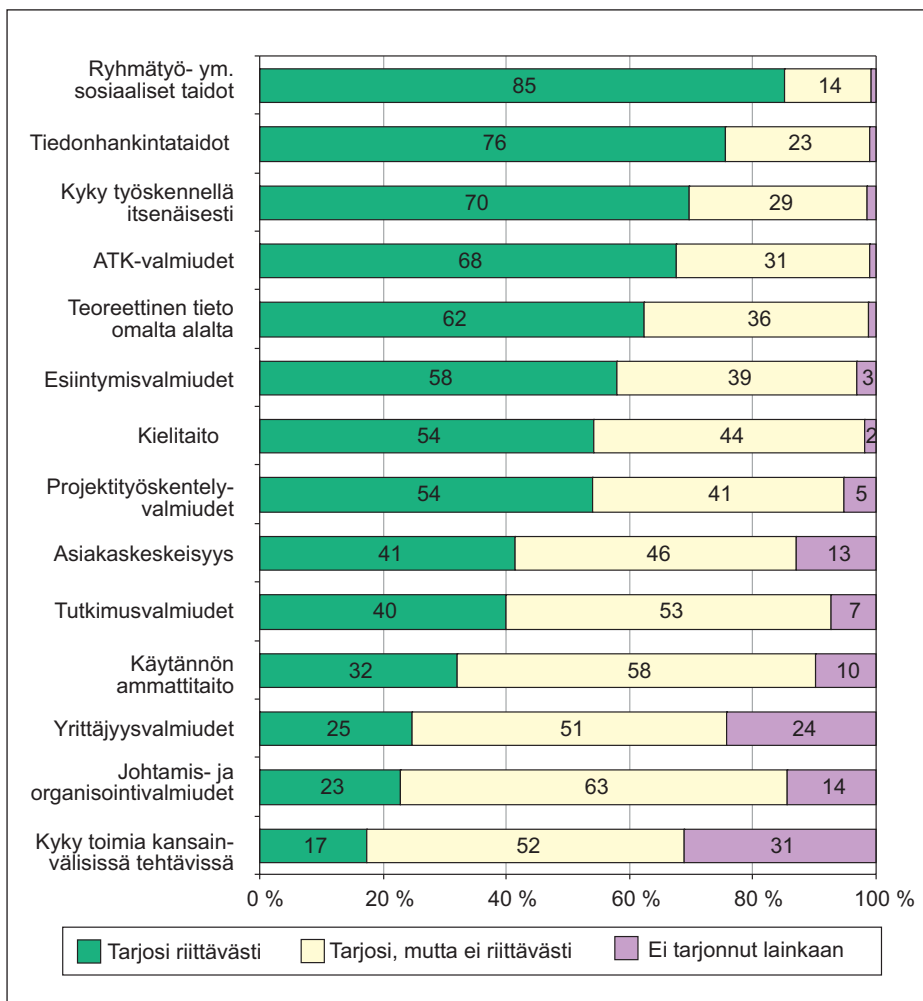
Taulukko 15. Työn mitoitusta koskevien väittämien keskiarvot asteikolla 1–5.

Työn mitoitus	ICT (n=55) KA	KuMu (n=40) KA	Liiket (n=98) KA	MaaMet (n=62) KA	Rav (n=28) KA	SosTer (n=116) KA	Tek (n=51) KA	Yritt (n=48) KA	Koko aineisto (n=498) KA
Itsenäisen opiskelun määrä oli sopiva.	3,4	3,6	3,8	3,9	3,3	3,7	3,6	4,1	3,7
Opetuksessa oli teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa.	2,7	3,4	3,3	3,2	2,9	3,4	3,0	3,8	3,3
Työharjoittelun määrä oli sopiva.	3,7	4,2	4,0	3,6	3,1	3,9	3,9	4,1	3,8

3.3.2 Ammattikorkeakoulun tarjoamat valmiudet

Kuviossa 15 on kuvattu tärkeysjärjestyksessä yleisiä työelämään sijoittumisen ja siinä menestymisen kannalta tärkeitä taitoja ja valmiuksia, joita ammattikorkeakoulu tarjosi opiskelun aikana.

Vastaajien mielestä ammattikorkeakoulu tarjosi parhaiten ryhmätyötaitoja (85 prosentin mielestä riittävästi), tiedonhankintataitoja (76 %) sekä kykyä työskennellä itsenäisesti (70 %). Nämä kolme erottuivat selkeästi muista taidoista ja valmiuksista ja ovat olleet myös aikaisemmissa tutkimuksissa kärjessä. Yli 60 % oli sitä mieltä, että ammattikorkeakoulu tarjosi riittävästi myös atk-valmiuksia sekä teoreettista tietoa omalta alalta. Hieman yli puolet vastaajista oli sitä mieltä, että ammattikorkeakoulu tarjosi riittävästi esiintymisvalmiuksia, kielitaitoa ja projektityöskentelyvalmiuksia. Listan häntäpäässä olivat jälleen kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä, johtamis- ja organisointivalmiudet sekä yrittäjyysvalmiudet. Edellä mainittuja taitoja ja valmiuksia toki tarjottiin ammattikorkeakoulussa, mutta ei kuitenkaan riittävästi valmistuneiden mielestä. Tällä kerralla 25 % oli sitä mieltä, että yrittäjyysvalmiuksia tarjottiin riittävästi, kun edellisessä tutkimuksessa sitä mieltä oli 21 % vastaajista. Vastaavasti tässä tutkimuksessa 17 % oli sitä mieltä, että valmiuksia kansainvälisiin tehtäviin sai riittävästi, kun edellisessä tutkimuksessa sitä mieltä oli 21 % vastaajista. Käytännön ammattitaidon valmiuksiin ei myöskään oltu kovin tyytyväisiä, sillä vain 32 prosentin mukaan niitä tarjottiin riittävästi, joskin tyytyväisten osuus oli noussut neljä prosenttiyksikköä edellisestä tutkimuksesta. Kaikkiaan seitsemän valmiuden kohdalla oli tapahtunut parannusta ja seitsemän osalta heikennystä edelliseen tutkimukseen nähden. Kuitenkin vain kolmen valmiuden osalta muutokset olivat tilastollisesti merkitseviä: kielitaito ($p=0,017$), asiakaskeskeisyys ($p=0,001$) ja tutkimusvalmiudet ($p=0,027$). Näiden kolmen valmiuden osalta muutos oli negatiiviseen suuntaan eli edelliseen tutkimukseen nähden oli vähemmän niitä, joiden mielestä ko. valmiuksia tarjottiin riittävästi.

Kuvio 15. Ammattikorkeakoulun tarjoamat valmiudet ($n \approx 720$).

Yksikkökohtainen vertailu ammattikorkeakoulun tarjoamista valmiuksista käy ilmi taulukosta 16 kahdella seuraavalla sivulla. Kunkin yksikön valmistuneet ovat arvioineet valmiuksien ja taitojen tarjoamista suhteessa omiin ja oman alan tarpeisiin, joten kyse ei ole absoluuttisesta totuudesta. Kielitaidon valmiuksiin, johtamis- ja organisointivalmiuksiin, kykyyn työskennellä itsenäisesti, kykyyn toimia kansainvälisissä tehtävissä sekä yrittäjyysvalmiuksiin oltiin tyytyväisimpiä Yrittäjyyden yksikössä. Tiedonhankintataitoihin, asiakaskeskeisyyteen, ryhmätyötaitoihin, esiintymisvalmiuksiin sekä käytännön ammattitaitoon oltiin tyytyväisimpiä Sosiaali- ja terveysalan yksikössä. Projektityöskentelytaitoihin sekä kykyyn työskennellä itsenäisesti oltiin tyytyväisimpiä Kulttuurialan ja muotoilun yksikössä ja atk-valmiuksiin Maa- ja metsätalouden yksikössä. Tutkimusvalmiuksiin oltiin tyytyväisimpiä Ravitsemisalan yksikössä ja teoreettiseen tietoon omalta alalta Tekniikan yksikössä.

Taulukko 16. Ammattikorkeakoulun tarjoamien taitojen ja valmiuksien riittävyys.

	ICT-yksikkö			Kulttuuriala ja muotoilu			Liiketalous			Maa- ja metsätalous		
	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %
Taidot ja valmiudet												
Kielitaito	56	44	1	33	58	9	80	20		42	55	3
ATK-valmiudet	65	34	1	58	42		67	33	1	73	26	1
Projektiyöskentelyvalmiudet	50	36	14	80	18	2	56	38	5	63	34	3
Tiedonhankintataidot	71	28	1	58	38	4	78	22		77	22	1
Asiakaskeksisyys	16	50	34	36	47	16	38	55	8	26	62	12
Ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot	80	18	3	85	13	2	83	17		83	16	1
Esiintymisvalmiudet	41	50	9	64	29	7	53	44	3	62	36	2
Johdatus- ja organisointivalmiudet	8	63	30	11	56	33	26	67	7	28	65	7
Kyky työskennellä itsenäisesti	66	31	3	75	22	4	73	27		65	34	1
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	6	50	44	15	47	38	25	54	21	11	40	49
Yrittäjäysvalmiudet	11	54	35	16	58	25	30	55	15	38	50	12
Käytännön ammattitaito	20	66	14	47	47	5	24	65	11	34	56	10
Teoreettinen tieto omalta alalta	53	45	3	31	65	4	62	37	2	70	30	
Tutkimusvalmiudet	21	68	11	25	60	15	46	49	5	32	59	9

Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 16 jatkuu edelliseltä sivulta

Taidot ja valmiudet	Ravitsemisala			Sosiaali- ja terveysala			Tekniikka			Yrittäjyys		
	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %	Tarjosi riittävästi %	Tarjosi, mutta ei riittävästi %	Ei tarjonnut lainkaan %
Kielitaito	26	71	3	55	45	1	36	60	4	83	17	
ATK-valmiudet	69	28	3	70	28	1	71	29		60	38	2
Projektiyöskentelyvalmiudet	72	28		50	44	6	32	62	6	51	49	
Tiedonhankintataidot	74	26		84	16	1	76	22	2	68	30	2
Asiakaskeisyyys	54	44	3	78	22	1	14	55	31	62	35	3
Ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot	87	13		93	6	1	80	19	1	87	13	
Esiintymisvalmiudet	62	38		66	32	2	53	47		65	32	3
Johdatus- ja organisoitvalmiudet	26	67	8	21	64	15	18	67	15	48	43	10
Kyky työskennellä itsenäisesti	56	44		74	24	2	67	31	2	75	25	
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	10	54	36	17	61	22	9	50	41	46	49	5
Yrittäjyysvalmiudet	36	59	5	8	47	45	17	52	31	63	37	
Käytännön ammattitaito	23	67	10	51	46	3	19	65	16	29	59	13
Teoreettinen tieto omalta alalta	69	28	3	67	32	1	76	24		54	44	2
Tutkimusvalmiudet	67	31	3	53	45	2	39	50	12	31	63	6

Taulukossa 17 on luokiteltu valmistuneiden avoimia vastauksia kysymykseen *Mistä ammattikorkeakoulussa opituista asioista on ollut erityisesti hyötyä työelämässä*. Vastanneista puolet on nimennyt oman alansa erilaisia substanssiin ja sisältöihin liittyviä tietoja ja taitoja. Seuraavaksi eniten vastaajat ovat maininneet atk-aidot, käytännön työharjoittelun ja sitä kautta opitut käytännön taidot, kieliopinnot sekä sosiaaliset ja ryhmätyötaidot ja projektityöskentelyvalmiudet. Avoimista vastauksista on tarkemmin yksiköille toimitetuissa erillisissä yksiköiden liitteissä.

Vastaavasti taulukossa 18 on valmistuneiden luokitellut vastaukset avoimeen kysymykseen *Millaisia tietoja ja taitoja ammattikorkeakouluopetukseen olisi kaivattu lisää*. Lähes puolet vastanneista on maininnut erilaisia omaan koulutusalaansa liittyviä sisällöllisiä aiheita. Noin kolmasosa olisi kaivannut lisää käytännön harjoittelua ja käytännön taitojen opettelua. Työnhakuun ja urasuunnitteluun liittyvää tietoa olisi kaivannut lisää 15 % vastanneista ja lisää kieliopintoja 12 % vastanneista.

Taulukko 17. Mistä ammattikorkeakoulussa opituista asioista on ollut erityisesti hyötyä työelämässä, vastausten lukumäärät.

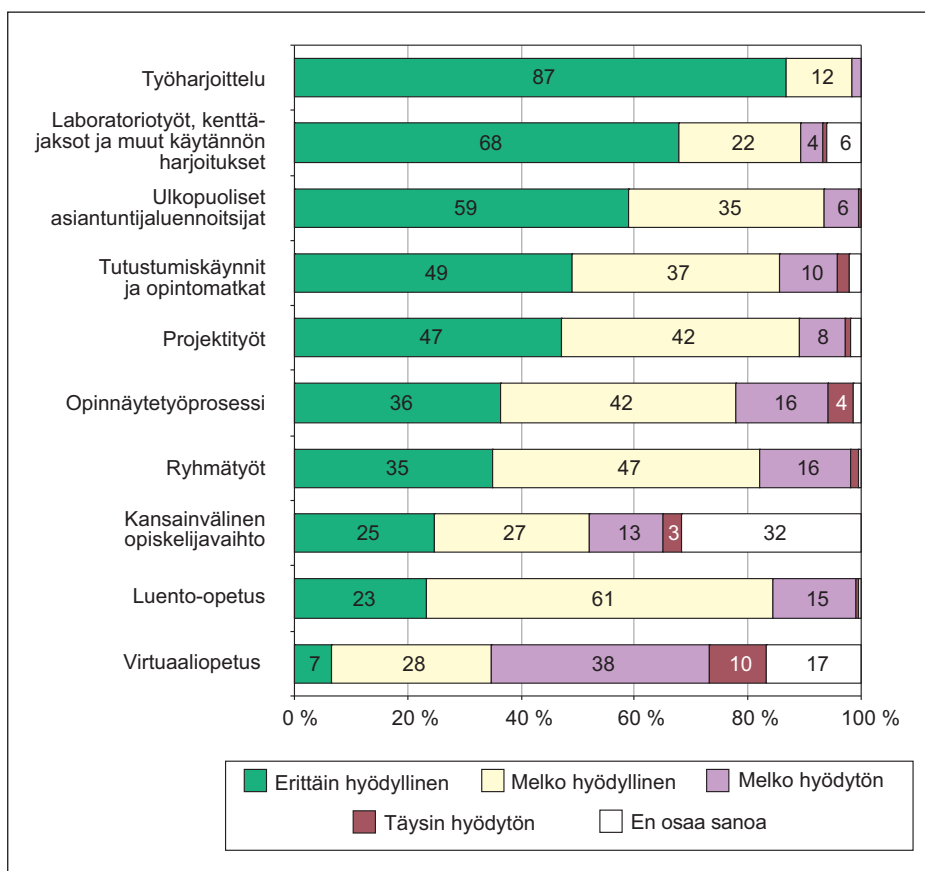
Erityisesti on ollut hyötyä työelämässä	ICT	KuMu	Liiket	MaaMet	Rav	SosTer	Tek	Yrit	Koko aineisto
Koulutusalaakohtaiset tiedot ja taidot	39	28	50	46	18	57	25	27	290
Atk-aidot / tietotekniikka	9	5	42	14	8	3	27	8	116
Käytännön harjoittelu / taidot / käden taidot	2	11	7	7	8	44	7	6	92
Kieliopinnot	1	1	37	2	2	1	9	14	67
Sosiaaliset taidot / vuorovaikutustaidot / verkosto	3	7	10	13	2	17	7	5	64
Projekti- / ryhmä- / tiimityöskentelytaidot	7	18	12	3		11	2	8	61
Ammattiaineet / ammattiopinnot	1	2	4	3	1	7	23		41
Tiedonhankintataidot	7		9	5		8	5	1	35
Kaikki tärkeitä, kokonaisvaltaisesti hyödyllinen	3	1	4	5		8	6	4	31
Kansainvälisyys / ulkomaan vaihto			6	1		2	1	10	20
Itsenäisen työskentelyn taito / henkilökohtainen kehittyminen	3	1				6	6	3	19
Esimiestaidot / johtamistaidot	1	1	3	1	4	1	2	4	17
Teoriatieto		1				13	2		16
Opinnäytetyö / koko prosessi	3		2			3	4		12
Asiakaslähtöisyys, asiakaspalvelu			2		2	5	1		10
Kirjallinen viestintä	1	2		1		2	2	1	9
Tietojen päivittäminen			2	2		2			6
Jokin muu	1				1	1	1	1	5
Ei hyötyä juuri mistään	4	1	2	1	1		3	1	13
Eos, ei ole ollut työelämässä		1		1		3			5
Mainintoja yhteensä	85	80	192	105	47	194	133	93	929
Vastanneita	66	45	111	76	31	120	79	49	577

Taulukko 18. Millaisia tietoja ja taitoja olisi kaivannut ammattikorkeakouluopetukseen lisää, vastausten lukumäärät.

Millaisia tietoja ja taitoja olisi kaivannut lisää	ICT	KuMu	Liiket	MaaMet	Rav	SosTer	Tek	Yrit	Koko aineisto
Koulutusalaakohtaiset tiedot ja taidot	20	29	33	29	14	67	20	15	227
Käytännön harjoittelu / käytännön tiedot ja taidot	20	4	23	25	11	46	25	13	167
Työelämä tietous / urasuunnittelu / työnhaku	4	15	18	10	3	14	10	5	79
Kieliopinnot (enemmän/ vaativampaa opetusta)	4	1	7	4	9	8	27	3	63
Johtamis- ja esimiestaidot	4		5	4	5	6	14	5	43
Ajankohtaiset päivitettyt tiedot / syventävät alan tiedot	7	4	5	8		10	5	4	43
Atk-opetus / tietotekniset tiedot ja taidot	10	3	13	1		4	4	7	42
Yrittäjyyteen liittyvät asiat mm. yrityksen perustaminen	2	7	2	4	1	8	3	2	29
Projekti- / ryhmä- / tiimityötaidot	8	5	4	2		3	5	2	29
Ulkopuolisia luennoitsijoita / alan asiantuntijoita / yritys yhteistyötä	4	1	2			5	4	3	19
Kansainvälisyys / kontaktit	2	3	4	3	2		2	3	19
Asiakas- ja vuorovaikutustaidot / sosiaaliset taidot		1	3	4		1	3	2	14
Teorian soveltaminen käytäntöön	1	1	1	2		4	3		12
Joustavuutta / valinnanvapautta lisää	3		1	1		2	1		8
Muut yksittäiset kommentit	3	6	6	3		4	3	2	27
Mainintoja yhteensä	92	80	127	100	45	182	129	66	821
Vastanneita	67	47	82	70	29	116	81	42	534

3.3.3 Opetusmenetelmien hyödyllisyys

Kuviossa 16 on esitetty kymmenen eri opetusmenetelmän hyödyllisyyttä kuvaavat jakaumat koko ammattikorkeakoulun tasolla. Vastaukset on järjestetty *erittäin hyödyllinen* -vaihtoehdon prosentiosuuden mukaan. Työharjoittelu oli 87 prosentin mielestä erittäin hyödyllistä. Seuraavaksi hyödyllisimpänä vastaajat pitivät erilaisia muita käytännön harjoituksia ja ulkopuolisia asiantuntijaluennoitsijoita. Myös tutustumiskäyntejä sekä projektityötä piti lähes puolet vastanneista erittäin hyödyllisinä. Opinnäytetyöprosessi ja ryhmätöyöt olivat runsaan kolmasosan mielestä erittäin hyödyllisiä. Luento-opetusta piti vain 23 % erittäin hyödyllisenä, mutta yli 60 % piti sitä melko hyödyllisenä. Virtuaaliopetus ei ole vielä saavuttanut kovin suurta suosiota, sillä vain 7 % piti sitä erittäin hyödyllisenä opetusmenetelmänä. Mitä ilmeisemmin se ei tutkimuksen kohderyhmän osalta ole ollut kovin yleinen opetusmenetelmä.

Kuvio 16. Opetusmenetelmien hyödyllisyys koko Seinäjoen ammattikorkeakoulussa (n ≈ 498).

Edelliseen tutkimukseen verrattuna opetusmenetelmien hyödyllisyyttä koskevat arvioinnit olivat nyt keskimäärin alhaisemmat kaikissa muissa opetusmenetelmissä paitsi opinnäytetyöprosessissa sekä laboratoriotyötä ja muita vastaavia käytännön harjoituksia koskevissa arvioinneissa. Nämä mainitut muutokset olivat myös tilastollisesti merkitseviä

($p < 0,05$). Arvioinnit olivat muuttuneet siten, että opetusmenetelmiä erittäin hyödyllisenä pitävien prosenttiosuus oli jonkin verran laskenut ja vastaavasti melko hyödyllisenä pitävien prosenttiosuus oli kasvanut. Opetusmenetelmiä hyödyttömänä pitävien osuus ei ollut yleisesti ottaen paljon muuttunut. Virtuaaliopetusta koskevissa arvioinneissa oli kuitenkin muutosta tässäkin osuudessa. Edellisessä tutkimuksessa virtuaaliopetusta piti täysin tai melko hyödyttömänä yhteensä 38 %, nyt 48 % vastanneista. Vastaavasti erittäin tai melko hyödyllisenä pitävien prosenttiosuus oli laskenut 41 prosentista 35 prosenttiin. Molemmissa tutkimuksissa noin viidennes vastanneista ei osannut ottaa kantaa virtuaaliopetuksen hyödyllisyyteen. Opinnäytetyöprosessin hyödyllisyyttä koskevissa arvioinneissa ei ollut tapahtunut tilastollisesti merkitsevää muutosta. Laboratoriotöitä ja muita käytännön harjoituksia pitivät tämän tutkimuksen vastanneet hyödyllisempänä kuin edellisessä tutkimuksessa mukana olleet ($p = 0,000$). Tämän opetusmenetelmän osalta erittäin hyödyllisenä pitävien prosenttiosuus oli noussut 56 prosentista 68 prosenttiin.

Kaikkien koulutusyksiköiden valmistuneet kokivat työharjoittelun keskimäärin kaikkein hyödyllisimmäksi opetusmenetelmäksi. Myös laboratoriotyöt ja muut käytännön harjoitukset sekä ulkopuoliset asiantuntijaluennoitsijat nousivat kaikissa yksiköissä hyödyllisten opetusmenetelmien kärkipäähän. Liitteen 3 taulukossa 13 on esitetty eri yksiköistä valmistuneiden arviot opetusmenetelmien hyödyllisyydestä kantaa ottaneiden keskiarvoina asteikolla 1–4 (1=täysin hyödytön, 4=erittäin hyödyllinen). Keskiarvot vaihtelivat Tekniikan yksiköstä valmistuneiden virtuaaliopetuksen hyödyllisyyden keskiarvosta 2,1 Sosiaali- ja terveystieteiden yksiköstä valmistuneiden työharjoittelun hyödyllisyyttä koskevaan keskiarvoon 4,0. Verrattaessa tuloksia edelliseen tutkimukseen tuloksiin huomataan lähes kaikissa yksiköissä samansuuntainen muutos kuin kokonaistuloksissakin. Opinnäytetyöprosessia ja käytännön harjoituksia lukuun ottamatta opetusmenetelmiä erittäin hyödyllisenä pitävien prosenttiosuus oli pääsääntöisesti jonkin verran laskenut ja melko hyödyllisenä pitävien osuus oli vastaavasti noussut. Pienemmistä vastaajien määristä johtuen vain osa näistä yksiköiden muutoksista oli tilastollisesti merkitseviä.

3.3.4 Ura- ja työnhakuneuvonnan tarjoaminen

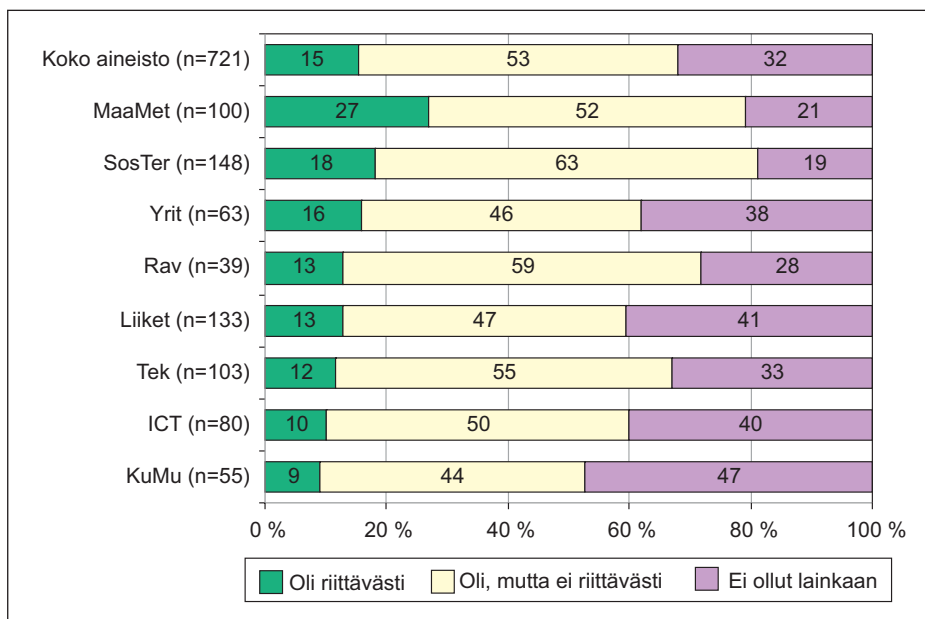
Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko ammattikorkeakoulussa tarjottu heidän mielestään riittävästi *uraneuvontaa, työnhakukoulutusta, harjoittelua tukevaa ohjausta ja neuvontaa, ”itsensä markkinoinnin” koulutusta sekä täydennys- ja jatkokoulutusinfoa.*

Uraneuvonta

Kaikista vastaajista vain 15 % oli sitä mieltä, että ammattikorkeakoulussa oli riittävästi uraneuvontaa, mikä on täsmälleen saman verran kuin edellisessä tutkimuksessa. Vastanneista 53 prosentin mielestä uraneuvontaa oli jonkin verran, mutta ei kuitenkaan

riittävästi. Noin kolmasosa oli sitä mieltä, että ammattikorkeakoulussa ei ollut lainkaan uraan liittyvää neuvontaa opiskelun aikana (Kuvio 17). Vaikka kokonaisuutena tulos oli jonkin verran parantunut edellisestä tutkimuksesta, ei muutos ollut tilastollisesti merkitsevä. Ammattikorkeakoulun tarjoamia valmiuksia koskevassa luvussa todettiin jo aikaisemmin, että kysyttäessä millaisia tietoja ja taitoja ammattikorkeakouluopetukseen olisi kaivattu lisää, tuli runsaasti mainintoja työnhakuun ja urasuunnitteluun liittyvän tietouden lisäämisestä (ks. Taulukko 18).

Tyytyväisimpiä uraneuvontaan olivat Maa- ja metsätalouden sekä Sosiaali- ja terveystieteiden yksiköistä valmistuneet. Tyytymättömiä uraneuvontaan oltiin Kulttuurialan ja muotoilun sekä ICT-yksiköissä. Verrattaessa tuloksia edelliseen seurantatutkimukseen ainoa tilastollisesti merkitsevä muutos oli Kulttuurialan ja muotoilun yksikössä ($p=0,005$). Vuonna 2004 Kulttuurialan ja muotoilun valmistuneista 31 % oli sitä mieltä, että uraneuvontaa oli riittävästi, kun tällä kerralla sitä mieltä oli vain 9 %.

Kuvio 17. Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi uraneuvontaa?

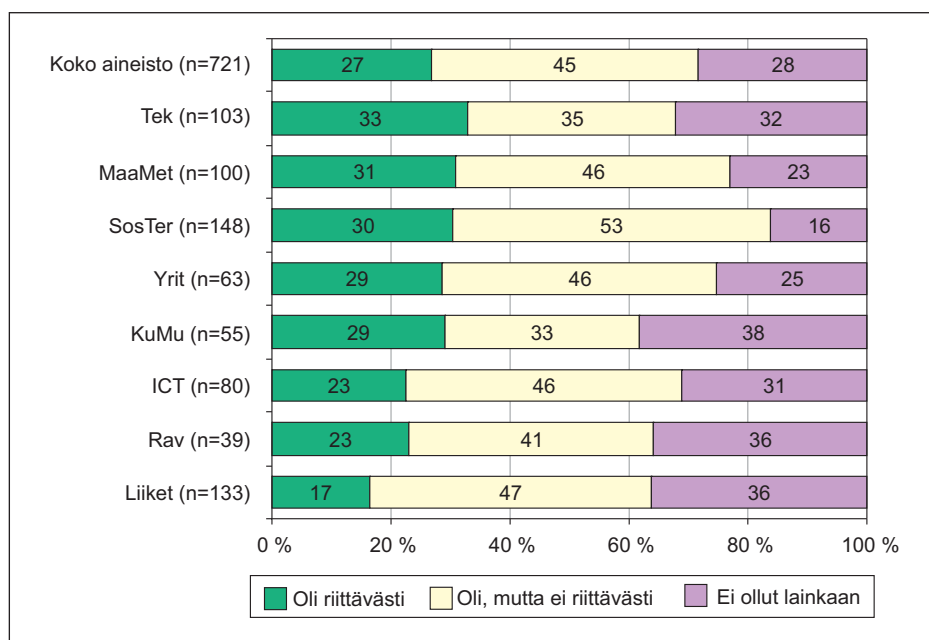
Työnhakukoulutus

Ammattikorkeakoulun työnhakukoulutusta piti riittävänä 27 % vastaajista, 45 %:n mielestä sitä oli, mutta ei riittävästi, ja 28 prosentin mielestä sitä ei ollut ammattikorkeakoulussa lainkaan (Kuvio 18). Tulokset ovat lähestulkoon samat kuin edellisessä tutkimuksessa.

Tyytyväisimpiä työnhakukoulutuksen määrään olivat Tekniikan, Maa- ja metsätalouden sekä Sosiaali- ja terveystalouden yksiköistä valmistuneet. Näiden yksiköiden valmistuneista vähintään 30 % piti työnhakukoulutuksen määrää riittävänä. Tyytymättömmimpiä työnhakukoulutuksen määrään olivat Liiketalouden ja Ravitsemisalalan ja ICT -yksiköistä valmistuneet. Liiketalouden yksiköstä valmistuneista vain 17 % piti työnhakukoulutuksen määrää riittävänä, Ravitsemisalalta ja ICT -yksiköstä valmistuneista 23 %.

Muutokset edelliseen seurantatutkimukseen olivat pääsääntöisesti pieniä, eivätkä olleet tilastollisesti merkitseviä. Suurimmat yksittäiset parannukset olivat Ravitsemisalalan yksikössä, missä tyytyväisten osuus oli kasvanut yhdeksällä prosenttiyksiköllä ja Tekniikan yksikössä, missä tyytyväisten osuus oli kasvanut viidellä prosenttiyksiköllä, mutta nämäkään muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä. Sosiaali- ja terveystalolta valmistuneista piti työnhakukoulutusta edellisessä tutkimuksessa riittävänä 40 % ja nyt vain 30 %, joten vähennystä oli 10 prosenttiyksikköä, mutta tämäkin muutos oli tilastollisesti vain suuntaa antava ($p=0,065$).

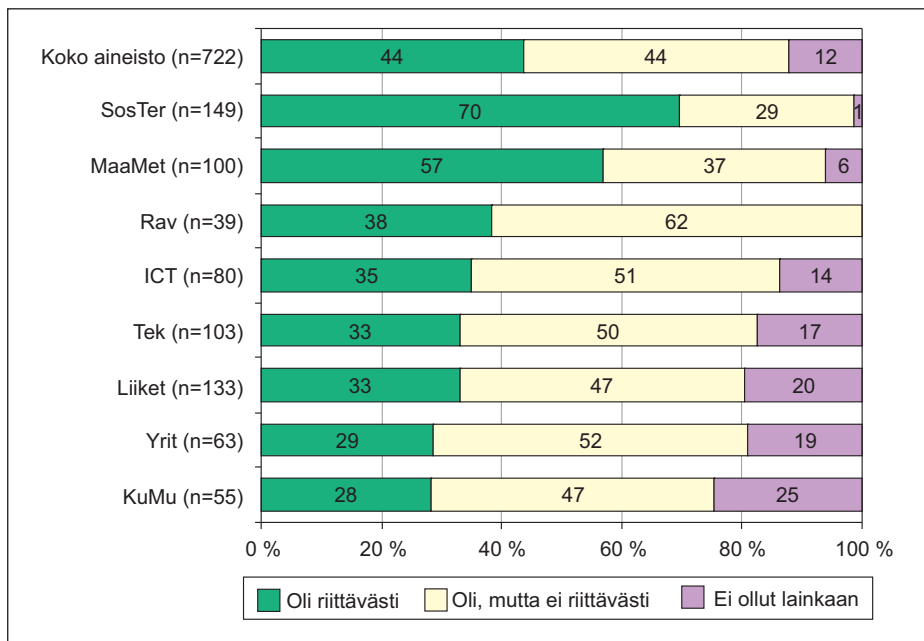

Kuvio 18. Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi työnhakukoulutusta?

Harjoittelua tukeva ohjaus ja neuvonta

Vastaajista 44 % piti neuvontaa riittävänä, 44 % oli sitä mieltä, että neuvontaa oli, mutta ei riittävästi ja 12 prosentin mielestä harjoitteluun liittyvää neuvontaa ei ollut lainkaan (Kuvio 19). Vuoden 2004 tutkimukseen nähden koko ammattikorkeakoulun osalta tulos ei ollut muuttunut tilastollisesti merkitsevästi, vaikka harjoitteluun liittyvää neuvontaa riittävänä pitäviä oli tässä tutkimuksessa kolme prosenttiyksikköä enemmän.

Yksiköistä jälleen Sosiaali- ja Terveysalan sekä Maa- ja metsätaloustalouden yksikön vastaajat olivat tyytyväisimpiä saamaansa neuvontaan työharjoittelua koskien. Sosiaali- ja terveystalouden yksikön vastaajista 70 % oli tyytyväisiä ja Maa- ja metsätaloustalouden vastaajista 57 %. Tyytymättömiä olivat Kulttuurialan ja muotoilun sekä Yrittäjyyden yksiköistä valmistuneet. Heistä alle 30 % piti harjoitteluun liittyvää neuvontaa ja ohjausta riittävänä. Verrattaessa tuloksia edelliseen tutkimukseen ainoa tilastollisesti melkein merkitsevä muutos oli Kulttuurialan ja muotoilun yksikön tuloksissa, joissa vaihtoehdon *riittävästi* osuus oli heikentynyt 63 prosentista 28 prosenttiin ($p=0,035$). Ravitsemisalalla ja Maa- ja metsätalouden yksikössä oli tyytyväisten osuus kasvanut kymmenellä prosenttiyksiköllä, mutta muutos ei ollut tilastollisesti merkitsevä. Sosiaali- ja terveystalouden yksikössä muutos oli + 9 prosenttiyksikköä, Tekniikan ja Liiketalouden yksikössä + 6 prosenttiyksikköä, mutta nämäkään muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

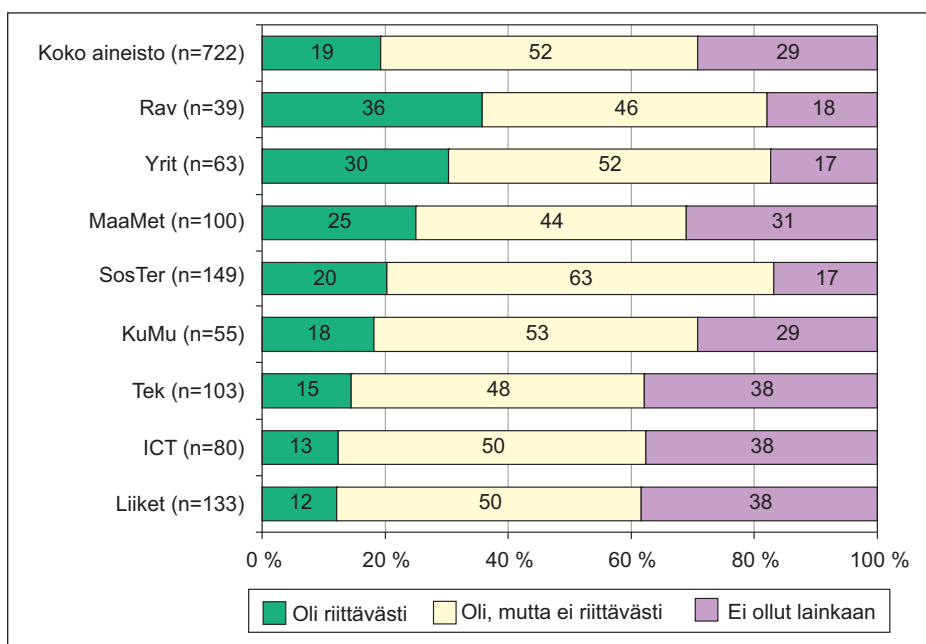
Kuvio 19. Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi harjoittelua tukevaa ohjausta ja neuvontaa?

Itsensä markkinoinnin koulutus

Valmistuneet saivat arvioida myös sitä, oliko ammattikorkeakoulussa ollut riittävästi itsensä markkinoinnin koulutusta (Kuvio 20). Yli puolet valmistuneista (52 %) oli sitä mieltä, että ammattikorkeakoulussa itsensä markkinoinnin koulutusta oli, mutta ei riittävästi. Viidennes vastaajista (19 %) oli tyytyväisiä itsensä markkinoinnin koulutusmäärään, kun vastaavasti 29 %:n mielestä itsensä markkinoinnin koulutusta ammattikorkeakoulussa ei ollut lainkaan. Vuoden 2004 tutkimukseen nähden koko ammattikorkeakoulun osalta tulos ei ole muuttunut.

Ravitsemisalan yksikön valmistuneissa oli eniten (36 %) niitä, jotka pitivät itsensä markkinoinnin koulutusta riittävänä. Yksikön tulos oli parantunut huomasti edellisestä tutkimuskerrasta, sillä vuonna 2004 vain 8 % piti itsensä markkinoinnin koulutusta riittävänä yksikössä ($p=0,007$). Yrittäjyyden yksikön valmistuneista 30 % piti sitä riittävänä (edellisessä tutkimuksessa 25 %) ja neljäsosa Maa- ja metsätalouden yksikön valmistuneista (edellisessä tutkimuksessa 20 %). Liiketalouden yksikön valmistuneista vain 12 %, ICT-yksikön valmistuneista 13 % ja Tekniikan yksikön valmistuneista 15 % piti itsensä markkinoinnin koulutusta riittävänä.

Yksiköittäin tilastollisesti merkitsevä muutos suhteessa edelliseen tutkimukseen oli ainoastaan yllä mainittu Ravitsemisalan positiivinen kehitys. Yrittäjyyden, Kulttuurialan ja muotoilun sekä Maa- ja metsätalouden yksikön osalta tyytyväisten osuus oli kasvanut viisi prosenttiyksikköä, mutta muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

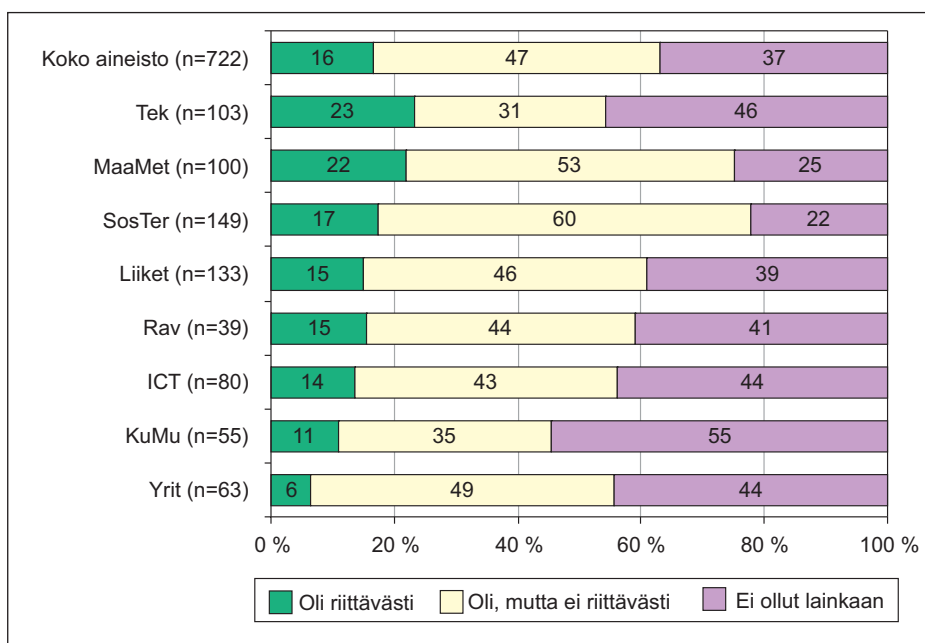

Kuvio 20. Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi itsensä markkinoinnin koulutusta?

Täydennys- ja jatkokoulutusinfo

Vain 16 % valmistuneista katsoi täydennys- ja jatkokoulutusinfoa olleen riittävästi ammattikorkeakoulussa. Vastanneista 47 % oli sitä mieltä, että täydennys- ja jatkokoulutusinfoa oli, mutta ei kuitenkaan riittävästi ja 37 prosentin mielestä täydennys- ja jatkokoulutusinfoa ei ollut lainkaan ammattikorkeakoulussa. (Kuvio 21). Koko ammattikorkeakoulun osalta tulos on samanlainen kuin vuoden 2004 tutkimuksessa.

Yksiköittäin tarkasteltuna eniten tyytyväisiä täydennys- ja jatkokoulutusinfoon oli Tekniikan yksiköstä (23 %) sekä Maa- ja metsätalouden yksiköstä (22 %) valmistuneissa. Toisaalta Tekniikan yksikössä lähes puolet vastanneista oli sitä mieltä, ettei täydennys- ja jatkokoulutusinfoa ollut lainkaan. Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneista vain 6 % oli sitä mieltä, että jatkokoulutusinfoa oli annettu riittävästi (edellisessä tutkimuksessa 17 %, muutos ei tilastollisesti merkitsevä). Kulttuurialan ja muotoilun valmistuneista 11 % oli tyytyväisiä jatkokoulutusinfon määrään, mutta peräti 55 % oli sitä mieltä, ettei jatkokoulutusinfoa ollut lainkaan. Tilastollisesti merkitsevä muutos vuoden 2004 tutkimukseen nähden oli Maa- ja metsätalousyksikön ($p=0,002$) ja Kulttuurialan ja muotoilun yksikön ($p=0,009$) tuloksissa. Maa- ja metsätalousyksikössä kehitys oli positiiviseen ja Kulttuurialan ja muotoilun yksikössä heikompaan suuntaan.

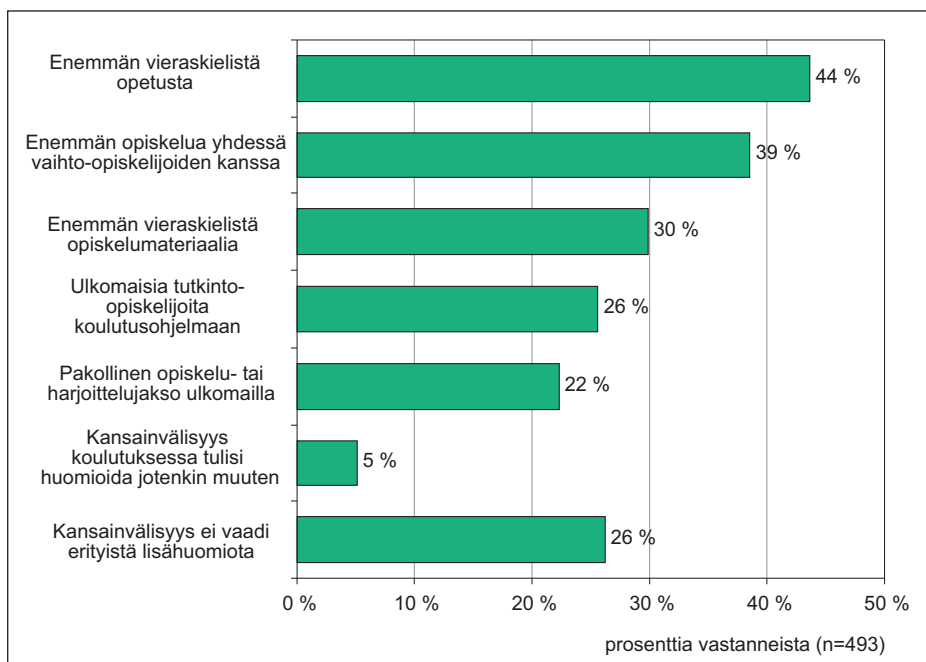

Kuvio 21. Oliko ammattikorkeakoulussa riittävästi täydennys- ja jatkokoulutusinfoa?

3.3.5 Kansainvälisyyden huomioiminen koulutuksessa

Kuten jo aiemmin todettiin, tässä tutkimuksessa haluttiin syvällisemmin selvittää kansainvälisyyden näkökulmaa ja toisena uutena kysymyspatteristona haluttiin tältä osa-alueelta selvittää, millä tavalla kansainvälisyyttä pitäisi valmistuneiden mielestä huomioida enemmän Seinäjoen ammattikorkeakoulun koulutuksessa (Liite 1, kysymys 36). Kaiken kaikkiaan vastanneista melko suuri osa, vastausvaihtoehdosta riippuen noin puolet tai kolmasosa, toivoi koulutukseen lisää kansainvälistä näkökulmaa. Vastanneista 44 % toivoi enemmän vieraskielistä opetusta. Lähes 40 % toivoi enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa, 30 % toivoi enemmän vieraskielistä opetusmateriaalia, 26 % ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan ja 22 % opiskelu- tai harjoit-

telujaksoa ulkomailla. Neljäsosa valmistuneista oli sitä mieltä, että kansainvälisyys ei vaadi erityistä lisähuomiota koulutuksessa. Tätä mieltä oli 42 % Sosiaali- ja terveystieteiden yksikön valmistuneista, mutta vain 6 % Yrittäjyyden yksikön valmistuneista.

Kuvio 22. Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa?

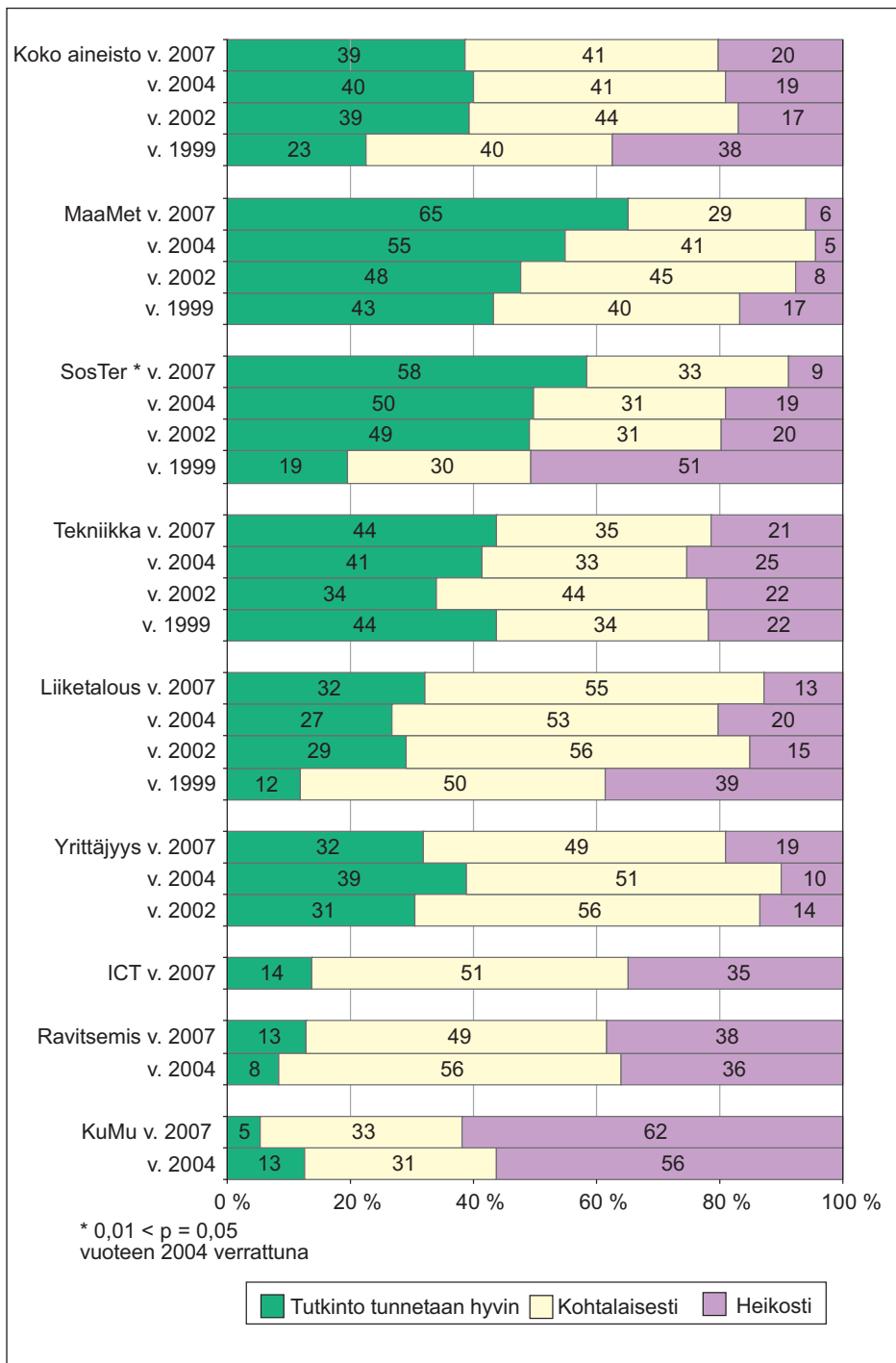
Liitteen 3 taulukossa 14 on esitetty yksiköittäin vastausjakaumat kansainvälisyyden huomioinnin toteuttamisesta Seinäjoen ammattikorkeakoulun koulutuksessa. Vieraskielistä opetusta toivoi 68 % Ravitsemisalan yksikön ja 67 % Yrittäjyyden yksikön valmistuneista. Eniten vieraskielistä opiskelumateriaalia toivoivat ICT-yksiköstä (44 %) ja Yrittäjyyden yksiköstä (40 %) valmistuneet. Opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa toivoivat eniten Kulttuurialan ja muotoilun (53 %) sekä Yrittäjyyden (52 %) yksiköstä valmistuneet. Ulkomaisia opiskelijoita koulutusohjelmaan toivoi 38 % Kulttuurialan ja muotoilun sekä 31 % ICT-yksikön valmistuneista. Pakollista ulkomaan opiskelu- tai harjoittelujaksoa kannatti 75 % Yrittäjyyden yksikön valmistuneista. Tämä poikkesi selkeästi muista yksiköistä, sillä seuraavaksi eniten ulkomaanjaksoa kannatettiin Kulttuurialan ja muotoilun yksikön valmistuneiden keskuudessa, joista 25 % piti sitä kannatettavana asiana.

3.3.6 Ammattikorkeakoulututkinon tunnettuus työelämässä

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, tunnettaanko heidän suorittamansa tutkinto työelämässä hyvin, kohtalaisesti vai heikosti. Kuten kuvioista 23 käy ilmi, kolmen peräkkäisen tutkimuksen välillä eivät kokonaistulokset ole muuttuneet juuri ollenkaan. Sen sijaan vuoden 1999 tutkimukseen eroa on, sillä silloin vain 23 % piti tutkintoa hyvin tunnettuna ja nyt

vastaajista 39 % oli sitä mieltä, että tutkinto tunnetaan työelämässä hyvin. Vastaajista 41 % piti tutkintoa kohtalaisen tunnettuna ja 20 % heikosti tunnettuna.

Yksikkökohtaisen tarkastelun mukaan parhaimpana oman tutkintonsa tunnettuutta pitivät Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistuneet, joista kaksi kolmesta piti tutkintoaan hyvin tunnettuna työelämässä. Edellisessä tutkimukseen nähden oli tässä tutkimuksessa kymmenen prosenttiyksikköä enemmän heitä, jotka pitivät alansa tutkintoa tunnettuna, mutta muutos ei ollut tilastollisesti merkitsevä. Sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneista yli puolet (58 %) piti omaa tutkintoaan hyvin tunnettuna. Sosiaali- ja terveystieteiden yksikön tulos oli ainoa, joka suhteessa edellisen tutkimuksen tulokseen oli muuttunut tilastollisesti merkitsevästi ($p=0,014$). Edellisessä tutkimuksessa yksikön valmistuneista 50 % piti tutkintonsa tunnettuutta hyvänä. Tekniikan yksiköstä valmistuneista 44 % piti tutkintoaan tunnettuna, mikä on kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisessä tutkimuksessa. Sekä Liiketalouden että Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneista kolmasosa piti tradenomin tutkintoa hyvin tunnettuna. Liiketalouden yksikön osalta tulos on parantunut ja Yrittäjyyden yksikön osalta heikentynyt suhteessa edelliseen tutkimukseen. Heikoimpana oman tutkintonsa tunnettuutta pitivät tässäkin tutkimuksessa myöhäisemmässä vaiheessa Seinäjoen ammattikorkeakouluun liittyneet yksiköt. Kulttuurialan ja muotoilun valmistuneista ainoastaan 5 % piti tutkintonsa tunnettuutta hyvänä (edellisessä tutkimuksessa 13 %), Ravitsemisalalan yksikön valmistuneista 13 % (edellisessä tutkimuksessa 8 %) ja ICT-yksiköstä valmistuneista 14 %.

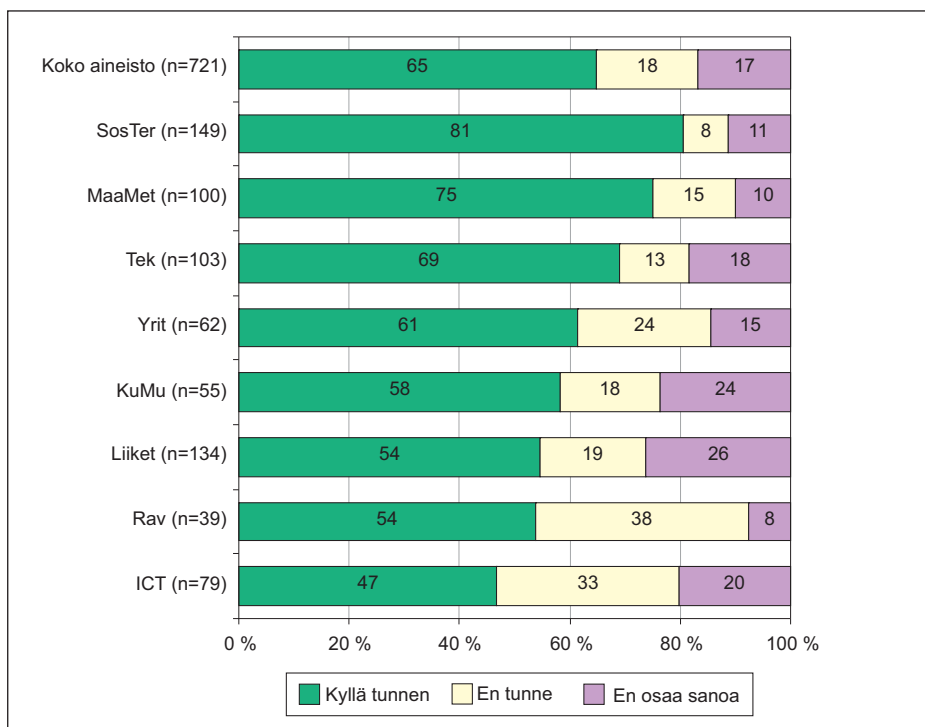

Kuvio 23. Tutkinnon tunnettuus työelämässä.

3.3.7 Valmistuneiden arviot omasta ammattitaidostaan

Lisäksi haluttiin saada vielä vahvistusta sille, millainen käsitys ammattikorkeakoulusta valmistuneilla oli omasta ammattitaidostaan (Kuvio 24). Valmistuneista 65 % tunsi itsensä oman alansa käytännön osaajaksi tai ammattilaiseksi, 18 % ei tuntenut itseään oman alan ammattilaiseksi tai osaajaksi ja 17 % vastaajista ei osannut sanoa mielipidettään asiasta. Kaikkien valmistuneiden osalta tulokset ovat lähestulkoon identtiset vuoden 2004 tutkimuksen kanssa.

Omaan ammattitaitoon luottivat eniten Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä (81 %) sekä Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistuneet (75 %). Tekniikan ja Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneista yli 60 % piti itseään käytännön ammattilaisena. Suhteellisesti vähiten ammattitaitoisena itseään pitäviä oli ICT-yksiköstä (47 %), Ravitsemisalan yksiköstä (54 %) ja Liiketalouden yksiköstä (54 %) valmistuneissa. Suhteessa edelliseen tutkimukseen tilastollisesti melkein merkitsevät muutokset olivat Liiketalouden yksikön ($p=0,013$) ja Ravitsemisalan yksikön ($p=0,013$) tuloksissa. Liiketaloudessa muutos oli parempaan ja Ravitsemisalalla heikompaan suuntaan. Kulttuurialan ja muotoilun yksikön osalta tässä tutkimuksessa oli suhteessa edelliseen tutkimukseen peräti 17 prosenttiyksikköä vähemmän niitä, jotka tunsivat itsensä oman alansa ammattilaiseksi, mutta muutos ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä. Tämä johtuu siitä, että edellisessä tutkimuksessa vastaajia ko. yksiköstä oli kovin vähän.

Kuvio 24. Tuntevatko ammattikorkeakoulusta valmistuneet itsensä oman alansa käytännön osaajaksi tai ammattilaiseksi?

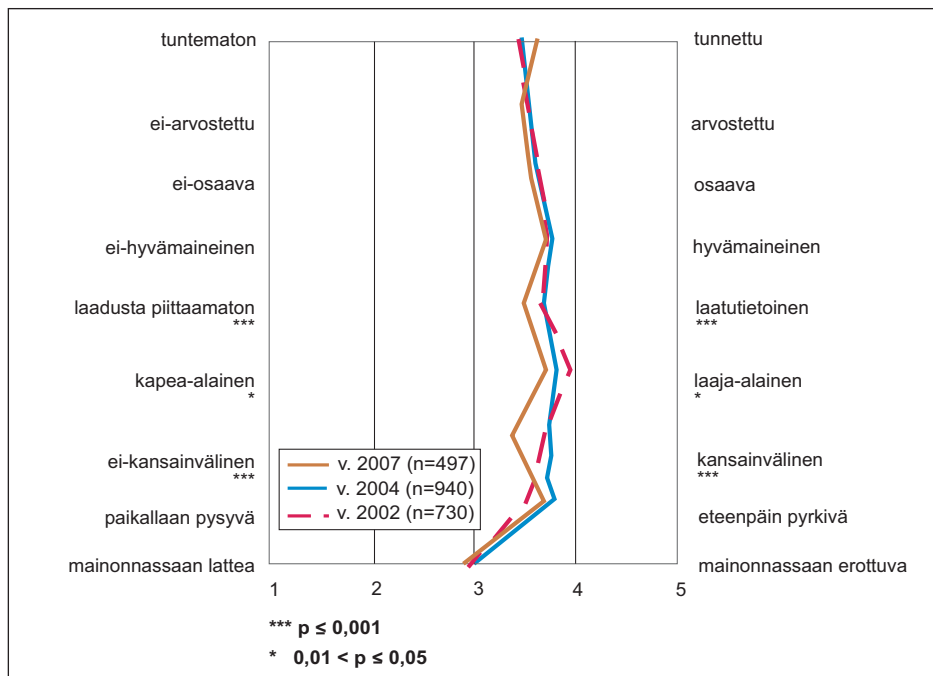

3.4 Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa tarkastellaan yhdeksän ominaisuuden avulla. Ominaisuuksien ääripäät esitettiin adjektiivipareina. Vastajat saivat asteikolla 1–5 ottaa kantaa mm. siihen, onko Seinäjoen ammattikorkeakoulu *tuntematon* vai *tunnettu*, *laadusta piittaamaton* vai *laatutietoinen*, *ei-kansainvälinen* vai *kansainvälinen* jne. (ks. Liite 1). Tulokset esitetään keskiarvoina eli mitä korkeampi keskiarvo on, sitä positiivisemmän arvion vastaajat ovat keskimäärin antaneet.

Kaikkien vastanneiden keskuudessa Seinäjoen ammattikorkeakoulua pidettiin erityisesti hyvämaineisena, laaja-alaisena ja eteenpäin pyrkivänä (keskiarvot 3,7). Kaikki muutkin piirteet paitsi mainonta saivat keskiarvoksi vähintään 3,4. Mainontaa pidettiin melko latteana (ka 2,9). Kuvio 25 esittää valmistuneiden näkemystä Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoista tässä tutkimuksessa (ruskea yhtenäinen viiva), vuoden 2004 tutkimuksessa (sininen viiva) ja vuoden 2002 tutkimuksessa (punainen katkoviiva). Vuoden 1999 tutkimus ei ole mukana, koska siinä valmistuneilta ei kysytty mielikuvaa Seinäjoen ammattikorkeakoulusta vaan omasta koulutusyksiköstä.

Kuviosta nähdään, että imagoa kuvaavat profiiliviivat ovat hyvin samankaltaiset kolmea ominaisuutta lukuun ottamatta. Seinäjoen ammattikorkeakoulua pidettiin tässä tutkimuksessa vähemmän laatutietoisena, laaja-alaisena ja kansainvälisenä kuin edellisessä tutkimuksessa. Kaikissa näissä keskiarvo oli laskenut tilastollisesti merkitsevästi.

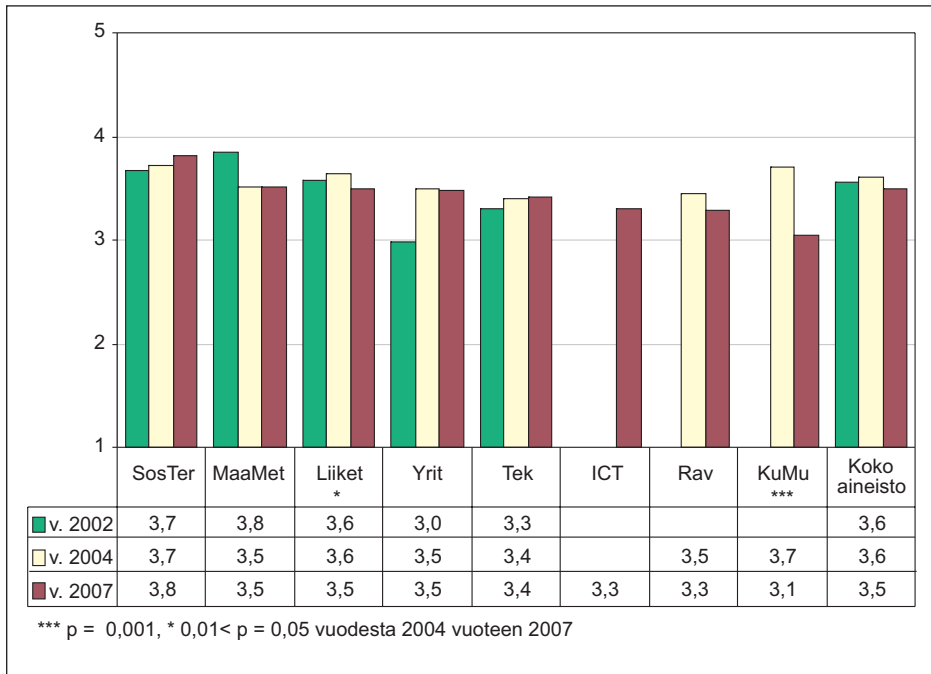
Kuvio 25. Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago kolmessa peräkkäisessä seurantalutkimuksessa.

Koulutusyksiköittäin tarkasteltuna on havaittavissa joissakin Seinäjoen ammattikorkeakoulun ominaisuuksissa suuriakin näkemuseroja yksiköiden välillä (Taulukko 19). Esimerkiksi keskimääräiset arviot kansainvälisyydestä vaihtelivat Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneiden keskiarvosta 3,0 Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneiden keskiarvoon 4,1. Valmistuneiden mielikuviin Seinäjoen ammattikorkeakoulusta saattoivat vaikuttaa hyvinkin paljon heidän käsityksensä omasta yksiköstään. Yleisesti ottaen lähes kaikki keskimääräiset arviot ovat asteikon keskikohtaa eli kolmesta parempia, mutta mainontaa ei missään yksikössä pidetty kovin erottavana.

Taulukko 19. *Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköistä valmistuneiden vastausten keskiarvoina (asteikolla 1–5).*

Imago-keskiarvot	ICT (n=55)	KuMu (n=40)	Liiket (n=99)	MaaMet (n=60)	Rav (n=28)	SosTer (n=117)	Tek (n=50)	Yrit (n=48)	Koko aineisto (n=497)
Tunnettu	3,5	3,1	3,5	3,7	3,4	4,1	3,5	3,3	3,6
Arvostettu	3,0	3,1	3,4	3,5	3,3	4,1	3,3	3,1	3,5
Osaava	3,2	3,2	3,5	3,5	3,4	4,0	3,4	3,5	3,6
Hyvä-maineinen	3,5	3,2	3,6	3,8	3,4	4,2	3,6	3,5	3,7
Laatutietoinen	3,2	3,0	3,5	3,5	3,2	3,9	3,4	3,4	3,5
Laaja-alainen	3,7	3,6	3,7	3,7	3,6	3,8	3,6	3,8	3,7
Kansainvälinen	3,1	3,0	3,7	3,1	3,1	3,4	3,1	4,1	3,4
Eteenpäin pyrkivä	3,7	3,1	3,7	3,8	3,5	3,9	3,6	3,6	3,7
Mainonnan saan erottuva	2,9	2,3	2,8	3,1	2,7	3,0	3,1	3,0	2,9

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa koskevat osiomuuttajat yhdistettiin yhdeksi yleiskuvan antavaksi imagomuuttujaksi (reliabiliteettikerroin $\alpha = 0,88$), jonka avulla voitiin havainnollistaa mielikuvissa tapahtuneita muutoksia koulutusyksiköittäin (Kuvio 26). Yleisesti ottaen valmistuneiden kokonaisnäkemys Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagosta ei ollut paljонkaan muuttunut edellisestä tutkimuksesta. Sosiaali- ja terveystieteiden yksiköstä valmistuneilla oli positiivisin mielikuva (ka 3,8). Kulttuurialan ja muotoilun opiskelijoiden kokonaiskuva imagosta oli heikentynyt tuntuvasti edellisestä tutkimuksesta (ka 3,7 $\rightarrow$ 3,1) ja oli nyt kaikista alhaisin. Myös Liiketalouden yksikön keskiarvo laski tilastollisesti merkitsevästi ja oli nyt 3,5.

Kuvio 26. Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköistä valmistuneiden yleisarvioina kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

4 AIKUISTEN TUTKIMUSTULOKSET

Aikuisten tutkintoon johtavasta koulutuksesta tähän kyselyyn vastasi 199 valmistunutta eli vastaajien prosentti aikuisvalmistuneiden osalta oli 80 %. Vastaajien määrä koulutusyksiköittäin oli: ICT 25 vastaajaa, Kulttuuriala ja muotoilu 11, Liiketalous 9, Maa- ja metsätalous 35, Ravitsemisala 36, Sosiaali- ja terveysala 58, Tekniikka 3 ja Yrittäjyys 22 vastaajaa. Tekniikan yksiköstä oli kohdeajankohtana valmistunut ainoastaan neljä opiskelijaa. Tästä syystä Tekniikan yksikön tuloksia yksittäisten vastaajien anonyymi-teetin varmistamiseksi ei julkisteta erikseen, kuten tehdään muiden yksiköiden osalta. Sen sijaan koko ammattikorkeakoulun tuloksissa Tekniikan yksiköstä valmistuneiden aikuisten tulokset ovat mukana.

Edellinen aikuisten valmistuneiden seurantatutkimus tehtiin vuonna 2002. Tekstissä on erikseen mainittu, mikäli tuloksissa on tilastollisesti merkitsevä muutos edellisen tutkimuksen tuloksiin verrattuna. Mikäli mainintaa ei ole, muutokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä. Aikuisten tutkimuksessa oli nyt mukana neljä uutta yksikköä (ICT-yksikkö, Kulttuurialan ja muotoilun, Ravitsemisalan ja Yrittäjyyden yksikkö), joten kokonaistuloksissa tapahtuneet muutokset johtuvat osittain uusien koulutusyksiköiden tulemisesta mukaan tutkimukseen. Analysoinnissa on pohdittu kokonaisuutena myös pelkästään aikaisemmassa tutkimuksessa mukana olleiden yksiköiden osalta. Koulutusyksiköiden tulosten välisiä eroja ei ole tilastollisesti testattu, koska vastaajien frekvenssit yksiköittäin olivat niin pieniä, ettei eroja ollut mielekästä eikä osin mahdollistakaan testata.

4.1 Aikuisvastaajien taustatiedot

Taustatietoina aikuisvastaajilta haluttiin nuorten tapaan selvittää valmistumisajankohtaa, sukupuolta, ikää ja työskentelyä opiskelujen aikana.

Valmistumisajankohta

Seurantatutkimuksen kohderyhmään kuuluneet aikuisopiskelijat olivat valmistuneet vuosina 2004–2005. Vastaajista 39 % ilmoitti valmistuneensa vuonna 2004 ja 61 % vuonna 2005 (Liite 4, Taulukko 1).

Sukupuoli ja ikä

Kyselyyn vastanneista aikuisista (n=199) naisia oli 72 % (144 vastaajaa) ja miehiä 28 % (55 vastaajaa). Tarkasteltaessa sukupuolijakaumaa koulutusyksiköittäin käy ilmi, että

suurin osa vastanneista oli naisia Sosiaali- ja terveysalan (98 %), Ravitsemisalan (97 %), Liiketalouden (89 %), Yrittäjyyden (73 %) sekä Kulttuurialan ja muotoilun (64 %) yksiköissä. Tekniikan yksiköstä vastanneet olivat kaikki miehiä ja ICT-yksiköstä vastanneista 92 % oli miehiä. Maa- ja metsätalouden yksiköstä vastauksia tuli lähes yhtä suuri osuus sekä miehiltä että naisilta (Taulukko 20).

Taulukko 20. *Vastanneiden sukupuolijakauma.*

Koulutusyksikkö	Mies		Nainen		Yhteensä
	n	%	n	%	n
ICT	23	92	2	8	25
KuMu	4	36	7	64	11
Liiket	1	11	8	89	9
MaaMet	16	46	19	54	35
Rav	1	3	35	97	36
SosTer	1	2	57	98	58
Tek	3	100			3
Yrit	6	27	16	73	22
Koko aineisto	55	28	144	72	199

Aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valmistuneiden joukossa vastanneiden ikä vaihteli 26–55 vuoden välillä keski-ikä ollessa 40 vuotta.

Ammattikorkeakouluopintojen ohessa työskentely

Kaikista aikuisista vastaajista peräti 73 % ilmoitti työskennelleensä opiskeluaikanaan kokopäiväisesti. Osa-aikaisesti oli työskennellyt runsas viidennes; loput 5 % eivät olleet työssä opiskeluaikana. Edellisessä aikuisille tehdyssä tutkimuksessa vuonna 2002 kokopäiväisesti opiskeluaikana työskenteli 51 % kaikista vastaajista, 30 % työskenteli osa-aikaisesti ja viidesosa ei ollut ollenkaan työssä opiskeluaikana. Muutos tuloksessa edelliseen tutkimukseen verrattuna on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($p=0,000$).

Suhteellisesti eniten kokopäivätyötä tekeviä opiskeluaikana oli Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä (89 %), ICT-yksiköstä (86 %) ja Yrittäjyyden yksiköstä (86 %) vastanneissa aikuisvalmistuneissa (Liite 4, Taulukko 2).

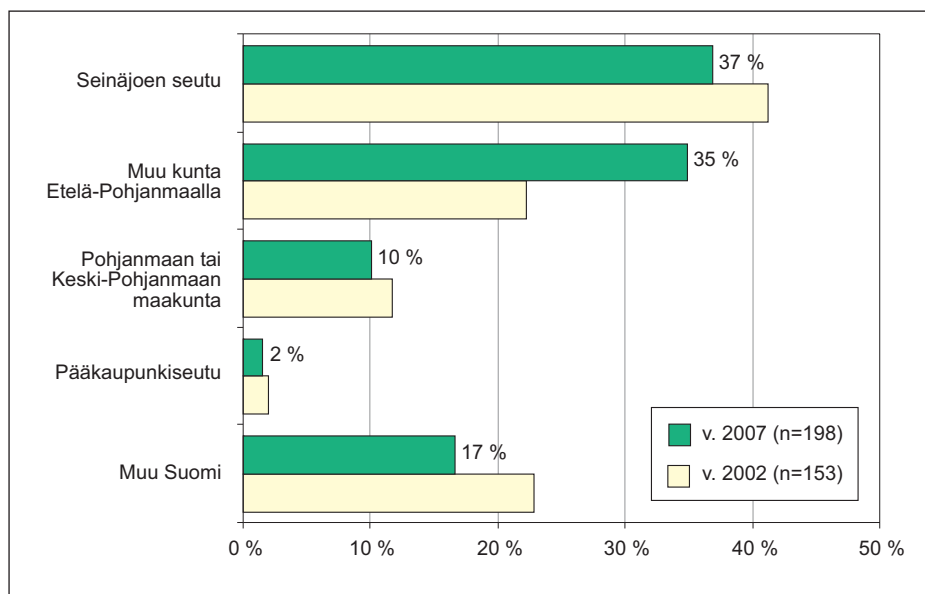
Jatkokysymyksenä opiskeluaikana työskenneiltä vastaajilta kartoitettiin työskentelyn luonnetta. Lähes $\frac{3}{4}$ vastanneista työskenteli opiskelujen ohessa samalla alalla, mitä opiskeli. Runsas viidennes (22 %) vastaajista työskenteli eri alalla ja noin 5 % vastaajista omassa yrityksessä tai omalla maatilalla. Tarkasteltaessa työskentelyä opiskeluaikana

koulutusyksiköittäin Sosiaali- ja terveysalan yksikön vastaajista 93 % ja Ravitsemisalan yksiköstä 84 % työskenteli samalla alalla kuin opiskeli (Liite 4, Taulukko 3).

4.2 Aikuisvastaajien elämäntilanne opiskelujen jälkeen

4.2.1 Asuinpaikka

Aikuisvalmistuneista 37 % asui Seinäjoen seudulla, johon kuuluvia kuntia ovat Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo ja Ylistaro. Muualla Etelä-Pohjanmaalla asui 35 % vastaajista. Näin ollen kaikista aikuisvalmistuneista 72 % asui Etelä-Pohjanmaalla eli nuoriin verrattuna osuus oli yli kymmenen prosenttiyksikköä suurempi. Joka kymmenes vastaaja asui Pohjanmaalla tai Keski-Pohjanmaalla. Muualla Suomessa asui 17 % vastaajista ja vain 2 % ilmoitti asuvansa pääkaupunkiseudulla. Ulkomailla ei asunut kukaan vastanneista. Edelliseen tutkimukseen verrattuna entistä useampi asui Etelä-Pohjanmaalla, mutta muutos ei ole kuitenkaan tilastollisesti merkitsevää (Kuvio 27).

Kuvio 27. Vastaajien nykyinen asuinseutu.

Eri yksiköistä valmistuneiden asuinalueet on esitetty taulukossa 21. Liiketalouden yksiköstä valmistuneet asuivat sataprosenttisesti Etelä-Pohjanmaalla. Yli 90-prosenttisesti Etelä-Pohjanmaalla asuivat myös ICT- ja Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä valmistuneet aikuiset. Yrittäjyyden sekä Maa- ja metsätalouden yksiköistä valmistuneista alle puolet asui Etelä-Pohjanmaalla.

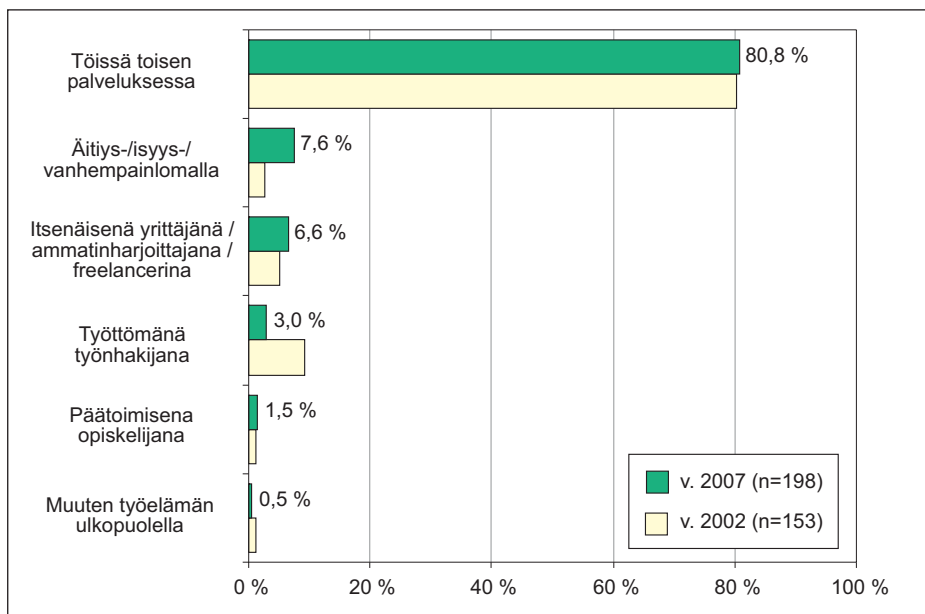
Taulukko 21. Vastaajien nykyinen asuinseutu yksiköittäin.

Asuinalue	ICT (n=25) %	KuMu (n=11) %	Liiket (n=9) %	MaaMet (n=35) %	Rav (n=35) %	SosTer (n=58) %	Yrit (n=22) %	Koko aineisto (n=198) %
Seinäjoen seutu	52		78	17	29	52	23	37
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	40	73	22	31	26	40	23	35
Pohjanmaan tai Keski- Pohjanmaan maakunta	4	9		17	17	3	18	10
Pääkaupunkiseutu		9			6			2
Muu Suomi	4	9		34	23	5	36	17

Asuinaika nykyisellä paikkakunnalla vaihteli 1–52 vuoden välillä. Keskimäärin vastaajat olivat asuneet nykyisellä asuinpaikkakunnalla noin 20 vuotta. Tutkinnon suorittaminen ei juurikaan ollut vaikuttanut aikuisten asuinpaikkakuntaan. Noin yhdeksän prosenttia oli muuttanut nykyiselle asuinpaikkakunnalleen alle 2,5 vuotta sitten eli suunnilleen valmistumisen aikoihin. Suunnilleen opiskelujen alkaessa eli 3–6 vuotta sitten nykyiseen asuinpaikkaan oli muuttanut vajaa 14 %, 7–10 vuotta sitten 16 %, 10–29 vuotta sitten 43 % ja vastaavasti 30 vuotta tai kauemmin nykyisellä asuinpaikkakunnalla oli asunut peräti 29 % vastaajista.

4.2.2 Valmistuneiden sijoittuminen tutkimushetkellä

Seuraavassa tarkastellaan Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneiden aikuisopiskelijoiden sijoittumista tutkimushetkellä vuodenvaihteessa 2006–2007. Työllistymisen lisäksi kartoitettiin työpaikan ja työsuhteen luonnetta sekä pääasiallisia työtehtäviä. Kuviossa 28 on esitetty tulokset vastaajien sijoittumisesta tutkimushetkellä. Suurin osa (81 %) kaikista vastaajista oli töissä toisen palveluksessa. Yrittäjänä toimi 6,6 %, mikä on suunnilleen saman verran kuin nuorissakin. Äitiys- tai vanhempainlomalla tutkimushetkellä oli vajaa 8 % ja työttömänä ainoastaan 3 %. Opintojaan oli edelleen jatkanut 1,5 %. Edelliseen tutkimukseen nähden tuloksissa ei ole tapahtunut paljonkaan muutosta. Työttömien osuus on laskenut ja äitiys- tai vanhempainlomalla olevien osuus noussut.

Kuvio 28. Valmistuneiden sijoittuminen opiskelun jälkeen.

Yksikkökohtaisessa tarkastelussa (Taulukko 22) oli yksiköiden välillä jonkin verran eroja. ICT-yksiköstä valmistuneista 92 % oli tutkimushetkellä töissä toisen palveluksessa. Ravitsemisalan yksikön vastaajista 86 % oli töissä toisen palveluksessa, kaksi valmistunutta (6 %) toimi yrittäjänä ja äitiys- tai vanhempainlomalla oli kolme vastaajaa (9 %). Yrittäjyyden yksikön vastaajista 86 % oli töissä toisen palveluksessa, yksi valmistunut (4 %) toimi yrittäjänä, yksi oli päätöimisena opiskelijana ja yksi oli äitiys- tai vanhempainlomalla. Liiketalouden yksikön yhdeksästä vastanneesta aikuisesta seitsemän oli töissä (78 %), yksi toimi itsenäisenä yrittäjänä ja yksi oli työttömänä. Maa- ja metsätalouden yksikön vastaajista 66 % oli töissä toisen palveluksessa ja itsenäisenä yrittäjänä tai ammatinharjoittajana toimi 14 %. Maa- ja metsätalouden alalta 11 % oli äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla ja kaksi vastaajaa (6 %) oli työttömänä työnhakijana. Sosiaali- ja terveysalan yksikön aikuisvastaajista yli neljä viidesosaa työskenteli toisen palveluksessa (81 %), kaksi valmistunutta (3 %) oli työttömänä työnhakijana ja 10 % äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla.

Taulukko 22. Valmistuneiden sijoittuminen opiskelujen jälkeen yksiköittäin.

Olen tällä hetkellä	ICT (n=25) %	KuMu (n=11) %	Liiket (n=9) %	MaaMet (n=35) %	Rav (n=35) %	SosTer (n=58) %	Yrit (n=22) %	Koko aineisto (n=198) %
Töissä toisen palveluksessa	92,0	81,8	77,8	65,7	85,7	81,0	86,4	80,8
Itsenäisenä yrittäjänä / ammattinharjoittajana / freelancerina	4,0	9,1	11,1	14,3	5,7	1,7	4,5	6,6
Työttömänä työnhakijana	4,0		11,1	5,7		3,4		3,0
Päätoimisena opiskelijana				2,9		1,7	4,5	1,5
Äitiys-/isyys-/ vanhempainlomalla		9,1		11,4	8,6	10,3	4,5	7,6
Muuten työelämän ulkopuolella						1,7		0,5

Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan lisäksi, tekivätkö he jotakin edellä mainituista sivutoimisesti. Kymmenen vastaajaa ilmoitti olevansa työssä toisen palveluksessa päätoimisesti ja toimivansa samalla itsenäisenä yrittäjänä tai ammattinharjoittajana. Heistä kuusi oli Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistunutta, kolme ICT-yksiköstä valmistunutta sekä yksi Ravitsemisalalan yksiköstä valmistunut. Viisi vastaajaa työskenteli toisen palveluksessa ja opiskeli samalla.

Syyt työttömyyteen

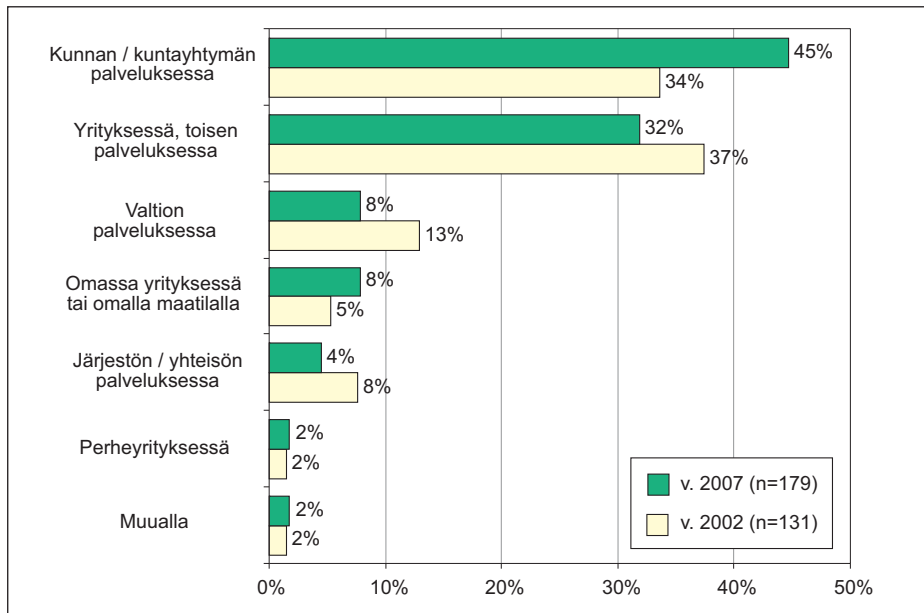
Tutkimushetkellä työttöminä olleita pyydettiin arvioimaan pääasiallista syytä siihen, miksi ovat ilman työtä. Syinä mainittiin mm. ikä, valmistuneiden liiallinen määrä ja alan vähäinen työpaikkojen määrä.

Opiskelua jatkaneet

Päätoimisena opiskelijana oli tutkimushetkellä vain kolme, mutta sen lisäksi viisi valmistunutta ilmoitti opiskelevansa työn ohessa. Perusteluksi opintojen jatkamiselle amk-tutkimuksen jälkeen vastaajat totesivat halun kohottaa ja syventää ammattipätevyyttä.

4.2.2.1 Valmistuneiden työnantajat

Lähes puolet aikuisista työskenteli kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa, kun nuorista valmistuneista kuntien palveluksessa työskenteli vain 20 %. Kolmasosa aikuisista työskenteli yrityksessä toisen palveluksessa, 8 % omassa yrityksessä tai maatilalla ja 2 % perheyriksessä (ei kuitenkaan yrittäjänä). Järjestön tai muun yhteisön palveluksessa työskenteli 4 %. Edelliseen tutkimuskertaan verrattuna kunnan rooli työnantajana on noussut ja yritysten rooli laskenut, mutta muutokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä (Kuvio 29).

Kuvio 29. Työssä olevien työnantajat.

Seuraavassa taulukossa 23 on esitelty yksiköittäin jakaumat vastaajien työnantajista. Jakaumissa on nähtävissä samantapaisia eroja kuin nuorten tutkimustuloksissa. Sosiaali- ja terveystieteiden yksiköstä sekä Ravitsemisalan yksiköstä valmistuneet aikuiset sijoittuvat pääasiassa kuntien tai kuntayhtymien palvelukseen ja vastaavasti ICT-, Liiketalouden ja Yrittäjyyden yksiköstä yritysten palvelukseen.

Taulukko 23. Työssä olevien työnantajat yksiköittäin.

Työskentelen täällä hetkellä	ICT (n=24) %	KuMu (n=10) %	Liiket (n=8) %	MaaMet (n=31) %	Rav (n=32) %	SosTer (n=50) %	Yrit (n=21) %	Koko aineisto (n=177) %
Yrityksessä, toisen palveluksessa	71	40	63	26	16	8	57	32
Omassa yrityksessä tai omalla maatilalla (sukupolvenvaihdos jo tehty)	4	10	13	23	6	2	5	8
Perheyriyksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihdosta ei vielä tehty)	8	10						2
Kunnan / kuntayhtymän palveluksessa		40	13	32	66	82	10	45
Valtion palveluksessa	13			13	6	6	10	8
Järjestön / yhteisön palveluksessa			13	6	6		14	4
Muualla	4					2	5	2

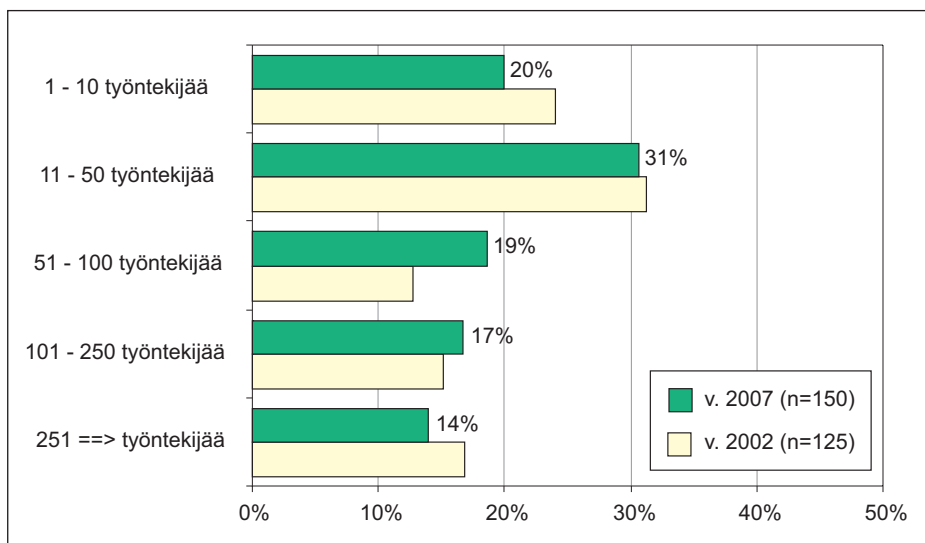
Valmistuneilta kysyttiin myös, koska he ovat aloittaneet nykyisen työnantajan palveluksessa ja toisaalta, milloin he ovat aloittaneet nykyisissä työtehtävissä. Molempiin kysymyksiin vastasi 134 valmistunutta aikuista. Heistä 35 % on aloittanut nykyisen työnantajan palveluksessa vuoden 2004 jälkeen. Tämä tarkoittaa sitä, että 65 % työskentelee valmistumisen jälkeen saman työnantajan palveluksessa kuin ennen valmistumistakin. Peräti 57 % kysymykseen vastanneista on kuitenkin vuoden 2004 jälkeen aloittanut nykyisissä työtehtävissä joko entisen tai uuden työnantajan palveluksessa. Näin ollen valmistumisen kanssa samoihin aikoihin on yli puolet vastanneista vaihtanut uusiin työtehtäviin. Tarkemmin tämä tulos on esitetty taulukossa 24.

Taulukko 24. Työssä olevien vastaajien aloittamisaika nykyisen työnantajan palveluksessa sekä nykyisissä työtehtävissä.

	Aloittanut nykyisen työnantajan palveluksessa		Aloittanut nykyisissä työtehtävissä	
	n	%	n	%
1970-luvulla	5	4		
1980-luvulla	14	10	5	4
1990-luvulla	47	35	27	20
v. 2000 - 2003	21	16	26	19
v. 2004 - 2007	47	35	76	57
Yhteensä	134	100	134	100

Työpaikan koko

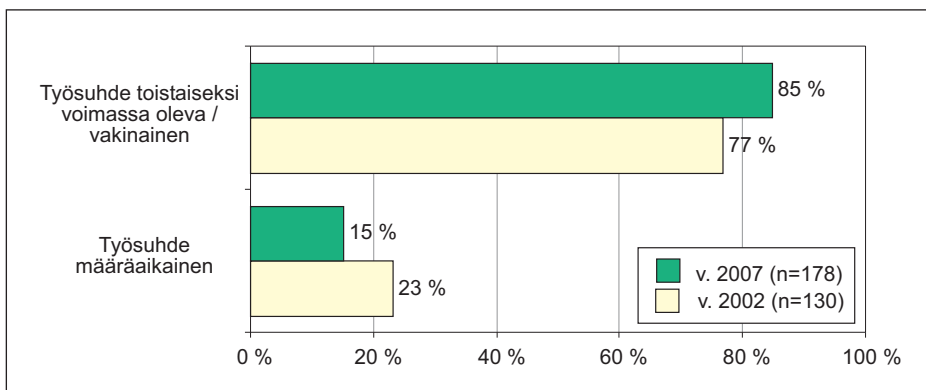
Työpaikan koko oli kyselylomakkeessa luokiteltu viiteen luokkaan: 1–10, 11–50, 51–100, 101–250 ja yli 250 työntekijää. Noin puolet (51 %) aikuisvalmistuneista oli töissä pienissä yrityksissä tai muissa organisaatioissa (alle 50 työntekijää), 36 % keskisuurissa yrityksissä ja organisaatioissa (50–250 työntekijää) ja 14 % suuryrityksissä ja organisaatioissa (yli 250 työntekijää). Kuvioista 30 käy ilmi, että edelliseen aikuisten tutkimukseen verrattuna pienyritysten rooli työnantajana on vähentynyt ja vastaavasti keskisuurten yritysten ja organisaatioiden kasvanut. Tämä muutos luonnollisesti heijastaa sitä, että kuntien rooli työnantajana on kasvanut ja yritysten vastaavasti pienentynyt. Muutokset eivät kuitenkaan olleet tilastollisesti merkitseviä. Liitteen 4 taulukossa 4 on esitetty jakaumat yksikkökohtaisesti.

Kuvio 30. Valmistuneiden nykyisen työpaikan työntekijöiden määrä.

4.2.2.2 Työsuhteen luonne ja työaika

Töissä olevista 85 prosentilla oli toistaiseksi voimassa oleva työsuhde ja 15 %:lla määräaikainen, kun nuorilla toistaiseksi voimassa oleva työsuhde oli 64 %:lla. Vakituisten työsuhteiden osuus oli kasvanut edellisestä tutkimuskerrasta, mutta muutos ei ollut tilastollisesti merkitsevää.

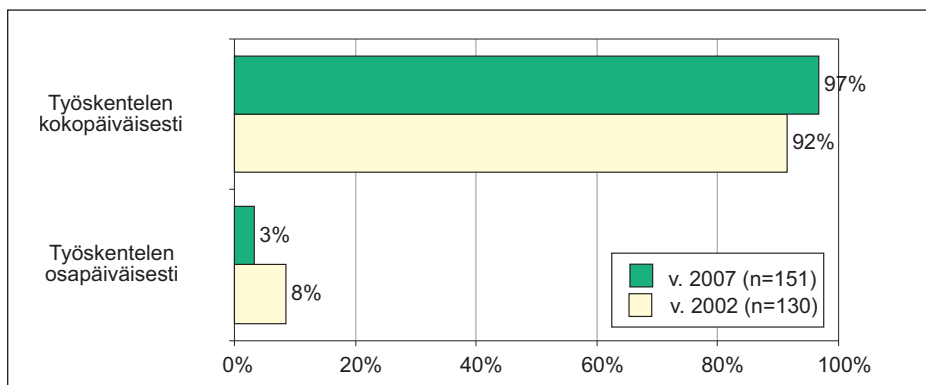
Kuvio 31. *Töissä olevien työsuhteen luonne.*

Yksikkökohtainen jakauma vastaajien työsuhteen luonteesta käy ilmi taulukosta 25. ICT-yksiköstä valmistuneista kaikilla oli vakituinen työsuhde. Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneilla 95 %:lla oli vakituinen työsuhde. Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneilla oli prosentuaalisesti vähiten vakituisia työsuhteita (60 %).

Taulukko 25. *Vastaajien työsuhteen luonne yksiköittäin.*

Työsuhteen luonne	ICT (n=24) %	KuMu (n=10) %	Liiket (n=8) %	MaaMet (n=30) %	Rav (n=32) %	Sos-Ter (n=50) %	Yrit (n=21) %	Koko aineisto (n=178) %
toistaiseksi voimassa oleva / vakinainen	100	60	75	87	84	78	95	85
määräaikainen		40	25	13	16	22	5	15

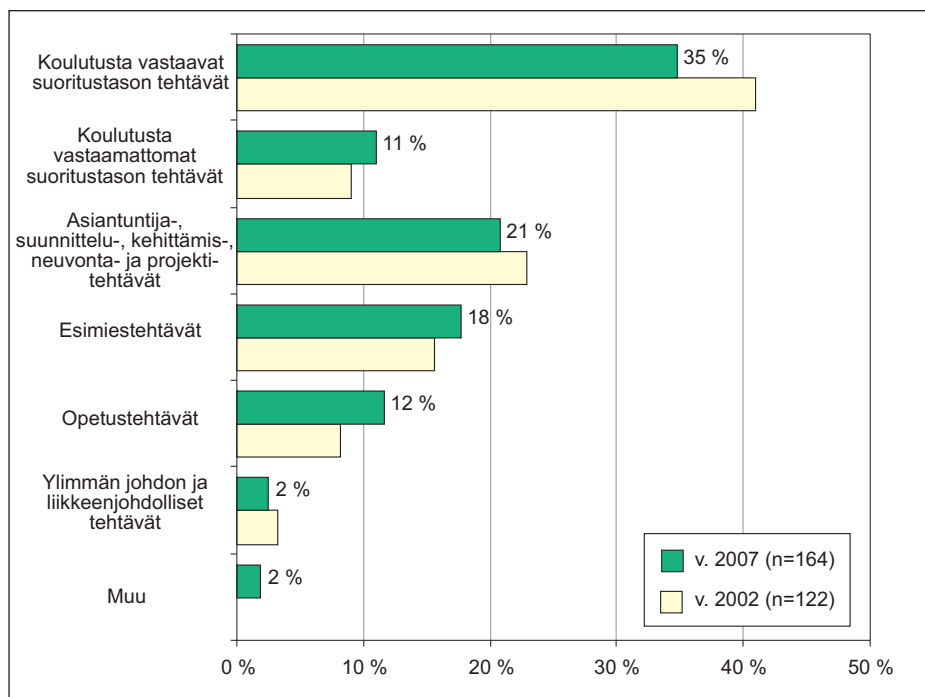
Töissä olevista kokopäiväisesti työskenteli 97 % ja osapäiväisesti 3 % (Kuvio 32). Yksikkökohtaisesti tarkasteltuna erot eivät olleet kovin suuria. Sosiaali- ja terveystieteiden yksiköstä vastanneista 9 % työskenteli osa-aikaisesti ja Yrittäjyyden yksiköstä 6 %. Muista yksiköistä kaikki vastanneet työskentelivät kokopäiväisesti.

Kuvio 32. *Vastaajien työskentely kokopäiväisesti/osa-aikaisesti.*

4.2.2.3 Työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen

Kuviossa 33 on esitetty palkkatyötä tekevien valmistuneiden pääasialliset työtehtävät kahdessa aikuisten tutkimuksessa. Yrittäjänä toimivat, joita oli vuoden 2002 tutkimuksessa 5,2 % ja tässä tutkimuksessa 6,6 % kaikista tutkimukseen osallistuneista, eivät ole mukana tässä tarkastelussa. Palkkatyötä tekevästä yli kolmasosa (35 %) työskenteli koulutusta vastaavissa suoritusasteen tehtävissä (nuorilla vastaava osuus oli 41 %). Reilu viidennes (21 %) oli asiantuntija- ja kehittämissuoritusasteen tehtävissä ja tätä hieman pienempi osa, 18 %, esimiestehtävissä. Opetustehtävissä työskenteli peräti 12 %. Koulutusta vastaamattomissa suoritusasteen tehtävissä olevien osuus oli kasvanut jonkin verran edellisestä tutkimuskerrasta, nyt heitä oli 11 %. Myös esimiestehtävissä ja opetustehtävissä työskentelevien osuus oli kasvanut, mutta muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä. Erot nuorten ja aikuisten välillä eivät olleet muuten kovin isoja, mutta aikuisista selkeästi suurempi osa kuin nuorista työskenteli opetustehtävissä ja esimiestehtävissä ja vastaavasti vähemmän suoritusasteen tehtävissä.

Kuvio 33. Pääasialliset työtehtävät palkkatyötä tekeillä.

Taulukossa 26 palkkatyötä tekevien aikuisten työntehtävien luonne on esitelty yksiköittäin. Työtehtävien luonteen perusteella parhaiten olivat sijoittuneet ICT-yksiköstä valmistuneet. Heistä lähes puolet oli asiantuntijatehtävissä ja neljännes esimiestehtävissä ja lähes kymmenen prosenttia ylimmän johdon liikkeenjohdollisissa tehtävissä. Myös Ravitsemisalan yksiköstä valmistuneet olivat sijoittuneet hyvin. Heistä peräti 45 % oli esimiestehtävissä,

31 % opetustehtävissä ja 10 % asiantuntijatehtävissä. Maa- ja metsätalouden yksiköstä valmistuneet olivat sijoittuneet melko tasaisesti eri työtehtävätasolle. Kulttuurialan ja muotoilun yksikön vastanneista peräti 44 % oli opetustehtävissä. Liiketalouden ja Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä valmistuneista kukaan ei ollut esimies- tai johtotehtävissä. Suhteellisesti eniten koulutusta vastaamattomissa työtehtävissä työskenteleviä oli Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneissa aikuisissa (25 %).

Taulukko 26. Palkkatyötä tekevien vastaajien pääasialliset työtehtävät yksiköittäin.

Työtehtävien luonne toisen palveluksessa olevilla	ICT (n=23) %	KuMu (n=9) %	Liiket (n=7) %	MaaMet (n=25) %	Rav (n=29) %	SosTer (n=49) %	Yrit (n=20) %	Koko aineisto (n=177) %
Koulutusta vastaamattomat suoritusasteen tehtävät	4	11	14	16	10	6	25	11
Koulutusta vastaavat suoritusasteen tehtävät	9	11	71	24		73	35	35
Esimiestehtävät	26			16	45	8	10	18
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	9			4	3			2
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät	48	11	14	28	10	10	25	21
Opetustehtävät		44		12	31	2	5	12
Muu	4	22						2

Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus

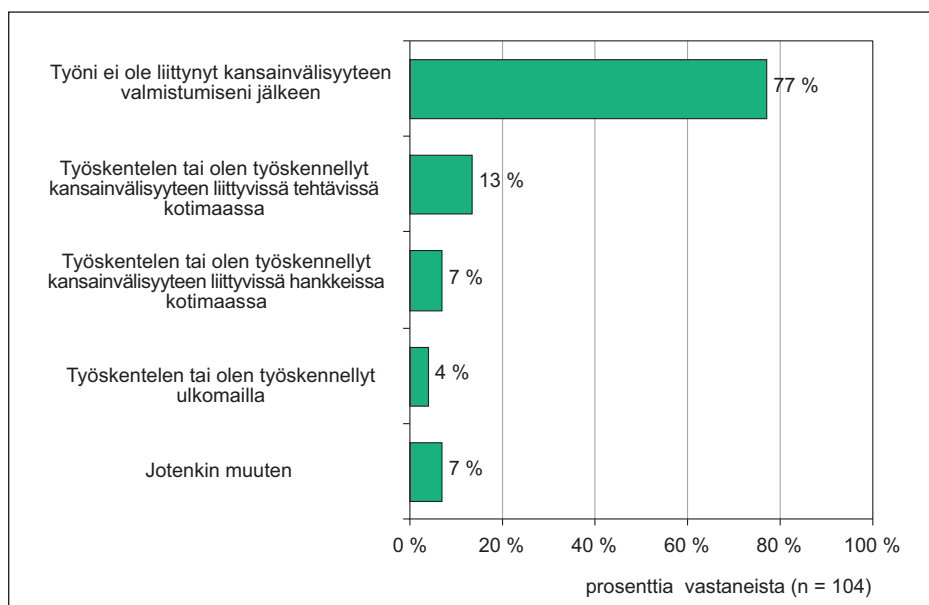
Vastaajilta pyydettiin omaa arviota siitä, miten heidän työtehtävänsä vastaavat suoritettua ammattikorkeakoulututkintoa. Tulokset kahden aikuisten tutkimuksen osalta on esitetty kuviossa 34. Yli puolet vastaajista (53 %) oli sitä mieltä, että heidän nykyiset työtehtävänsä vastaavat täysin ammattikorkeakoulututkintoa, 39 % koki tutkinnon vastaavan osittain ja 7 % totesi, etteivät työtehtävät vastaa lainkaan ammattikorkeakoulussa suoritettua tutkintoa. Muutokset edelliseen aikuisten tutkimukseen verrattuna eivät olleet tilastollisesti merkitseviä. Nuorten tutkimukseen verrattuna erot eivät myöskään ole kovin suuria; nuorista 46 % oli sitä mieltä, että heidän työtehtävänsä vastaavat täysin suoritettua amk-tutkintoa.

4.2.2.4 Kansainväliset tehtävät

Uutena kysymyksenä aikaisempiin seurantatutkimuksiin verrattuna haluttiin myös aikuisvalmistuneilta tiedustella, oliko heidän työnsä valmistumisen jälkeen liittynyt millään tavalla kansainvälisyyteen. Suurella osalla vastanneista (77 %) työ ei ollut millään tavalla liittynyt kansainvälisyyteen. Vain 24 aikuisvalmistunutta ilmoitti työnsä liittävän jollakin tavalla kansainvälisyyteen. Kysymykseen vastanneista 14 valmistunutta (13 %) oli työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä työtehtävissä kotimaassa ja 7 %:lla oli ollut kosketuspintaa kansainvälisyyteen liittyviin hankkeisiin kotimaassa. Vastanneista 4 % oli työskennellyt myös ulkomailla valmistumisen jälkeen ja 7 % vastasi, että työ oli liittynyt kansainvälisyyteen jollain muulla kuin edellä esitetyillä tavoilla. Tähän kohtaan oli kirjoitettu mm. seuraavia asioita: asiakkaat ovat ulkomailla, vapaaehtoistyö ulkomailla, opiskelijoiden kansainvälisen vaihdon hoito.

Kuvio 35. Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen?

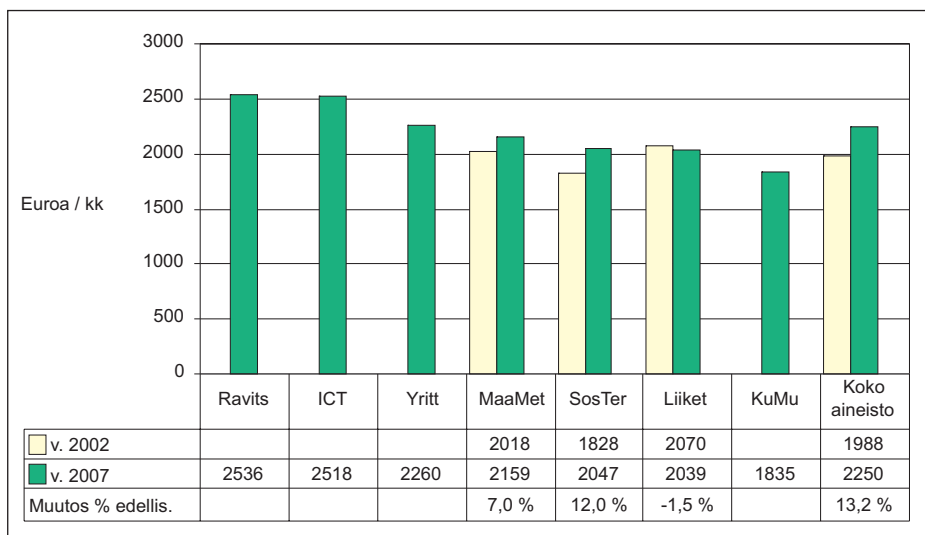
Yksiköittäin tarkasteltuna työhön oli useimmin liittynyt kansainvälisiä tehtäviä ICT-yksiköstä valmistuneilla. Muista yksiköistä valmistuneissa oli vain muutamia, jotka ilmoittivat työn liittyneen kansainvälisyyteen.

4.2.3 Ansiotaso

Kuvio 36 kuvaa eri yksiköistä valmistuneiden aikuisten kokopäivätyössä olevien keskimääräisiä kuukausiansioita (brutto € / kk) kahdessa seurantatutkimuksessa. Tässä tarkastelussa eivät ole mukana osapäivätyötä tehneiden ansiotulot. Tutkimushetkellä

joulukuussa 2006 - tammikuussa 2007 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneelle aikuiselle maksettiin keskimäärin 2 250 € kuukaudessa (nuorilla valmistuneilla 2 043 €). Nousua edelliseen, vuoden 2002, tutkimukseen nähden oli koko aineistossa 13,2 %. Sen sijaan tarkasteltaessa tulosta vain edellisessä tutkimuksessa olleiden yksiköiden osalta, palkkojen nousua oli vain 6,5 %. Kaikkien palkansaajien yleinen ansiotasoindeksi nousi tutkimusten välisenä aikana noin 19 %. Nyt mukana oli neljä uutta yksikköä. Eniten tällä kerralla ansaitsivat Ravitsemisalan yksiköstä (2 536 €), ICT-yksiköstä (2 518 €) ja Yrittäjyyden yksiköstä (2 260 €) valmistuneet. Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä valmistuneiden ansiotaso oli noussut eniten edelliseen tutkimuskertaan nähden (12 %), sekin siis selvästi vähemmän kuin kaikkien palkansaajien yleinen ansiotaso. Liiketalouden yksiköstä valmistuneiden aikuisten keskimääräinen ansiotaso oli jopa pudonnut 1,5 % edelliseen tutkimuskertaan nähden. Tähän kysymykseen oli Liiketalouden yksikön valmistuneista kuitenkin vastannut ainoastaan neljä vastaajaa, joten tulokseen on suhtauduttava tietyllä varauksella.

Yksiköiden keskiarvo- ja mediaanipalkat, palkkojen keskihajonnat sekä jakaumat eri palkkaluokkiin on esitetty taulukossa 28. Eniten hajontaa palkoissa oli Ravitsemisalan yksiköstä ja Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneilla. Mediaanina korkein ansiotaso oli ICT-alan yksiköstä valmistuneilla.

Kuvio 36. Kokopäivätyössä olevien bruttoansioiden keskiarvot (€/kk) ja vertailu edelliseen tutkimukseen.

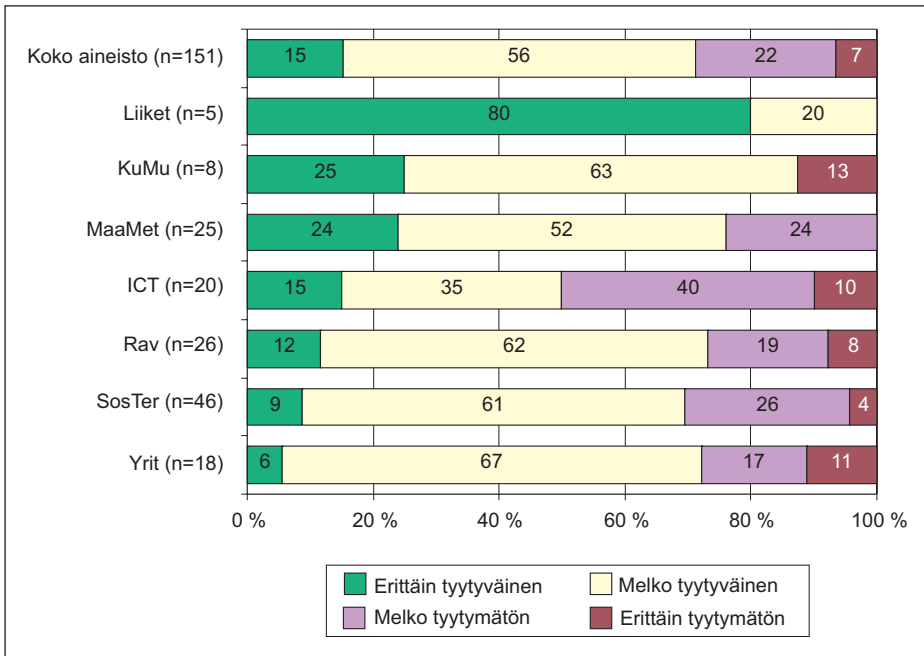
Taulukko 28. Kokopäivätyössä olevien kuukausiansioiden prosenttijakaumat ja tunnuslukuja.

	Ravits (n=23) %	ICT (n=19) %	Yritt (n=15) %	MaaMet (n=23) %	SosTer (n=40) %	Liiket (n=4) %	KuMu (n=6) %	Koko aineisto (n=133) %
Alle 1500 €/kk		5	7	4			33	4
1500 - 1999 €/kk	13	5	27	17	48	50		26
2000 - 2499 €/kk	48	21	33	52	40	50	67	41
2500 - 2999 €/kk	22	47	20	26	13			22
3000+ €/kk	17	21	13					8
Keskiarvo	2536	2518	2260	2159	2047	2039	1835	2250
Mediaani	2400	2500	2200	2180	2000	2079	2000	2150
Keskihajonta	733	596	663	381	313	275	412	561

4.2.4 Ammattikorkeakoulututkinon vaikutus työuraan ja tyytyväisyys tutkinon vaikutuksiin

Tutkinon vaikutus työtehtäviin

Aikuisvalmistuneilta haluttiin erikseen kysyä, kuinka tyytyväisiä he olivat kokonaisuutena amk-tutkinon vaikutuksiin heidän työnsä sisältöön, palkkakehitykseen tai omaan henkilökohtaiseen kehitykseen. Kaikista vastaajista 15 % oli erittäin tyytyväisiä, 56 % melko tyytyväisiä, 22 % melko tyytymättömiä ja 7 % erittäin tyytymättömiä amk-tutkinon vaikutuksiin. Ainakin jossain määrin tyytyväisiä vaikutuksiin oli siis yhteensä 71 % ja jossain määrin tyytymättömiä 29 %. (Kuvio 37). Kaikkein tyytyväisimpiä olivat Liiketalouden yksiköstä valmistuneet. Vastaajia oli tosin vain viisi ja heistä neljä ilmoitti olevansa erittäin tyytyväisiä. Tyytymättömiä tutkinon vaikutuksiin valmistuneet olivat ICT-yksikössä; sieltä valmistuneista puolet oli melko tai erittäin tyytymättömiä, vaikka he olivat suhteellisessa vertailussa työllistyneet parhaiten ja myös palkkataso oli korkeimpia. Toisaalta heistä vain 30 % oman arvionsa mukaan työskenteli täysin koulutusta vastaavissa tehtävissä, vaikka esimerkiksi suoritustason tehtävissä heistä oli hyvin pieni osa ja lähes puolet oli asiantuntija- ja projektitehtävissä.

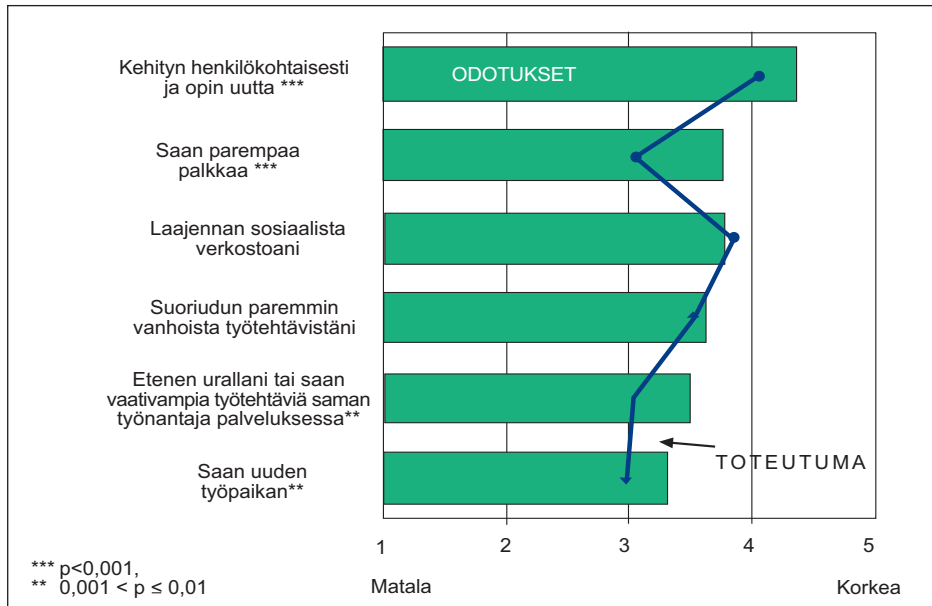

Kuvio 37. Vastaajien tyytyväisyys amk-tutkinnon vaikutuksiin työn sisältöön, palkkakehitykseen tai omaan henkilökohtaiseen kehitykseen.

Valmistuneiden odotukset ammattikorkeakoulututkinnoista ja odotusten toteutuminen

Aikuisvalmistuneita pyydettiin vielä arvioimaan tarkemmin, mitä vaikutuksia he odottivat etukäteen ammattikorkeakoulututkinnoista seuraavan ja miten nämä odotukset olivat valmistumisen jälkeen toteutuneet. Kuvioista 38 voidaan nähdä, että annetuista vaihtoehtoista vastaajilla oli lähes kaikista vaikutuksista korkeammat odotusarvot kuin mikä oli toteutuma. Ainoastaan yhden osa-alueen kohdalla, ”omien sosiaalisten verkostojen laajentaminen”, toteuma oli hiukan korkeampi kuin mikä oli ollut odotusarvo, mutta siinäkin ero ei ollut tilastollisesti merkitsevä. Erot odotuksen ja toteutuman välillä olivat suurimmat seuraavissa asioissa ”saan parempaa palkkaa”, ”etenen urallani tai saan vaativampia työtehtäviä” sekä ”saan uuden työpaikan”. Toisaalta kuvioista käy ilmi, että kaiken kaikkiaan tärkein odotusarvo aikuisilla opiskelemaan lähtiessä oli henkilökohtainen kehittyminen ja uuden oppiminen. Vastaavasti uralla etenemisen tavoitteet olivat matalampia. Vertailun vuoksi on mielenkiintoista todeta, että vuonna 2006 aloittaneista Seinäjoen ammattikorkeakoulun aikuisopiskelijoista 69 % uskoi, että tutkinnon ansiosta he pystyvät etenemään työurallaan. Vastaavasti 33 % uskoi suorittavansa tutkinnon suorittamisen jälkeen paremmin nykyisistä työtehtävistä ja saman verran eli 33 % oli myös niitä, jotka uskoivat vaihtavansa työpaikkaa. Tuloksia ei voi täysin vertailla, koska kyseisessä selvityksessä ei vastaajille annettu vaihtoehtoisiksi lainkaan esimerkiksi hen-

kilökohtaista kehittymistä tai sosiaalisten verkostojen laajentamista. Tammikuussa 2007 julkaistun Ulla-Maija Kruhse-Lehtosen väitöskirjan mukaan vanhemmalla iällä suoritettut tutkimukset ovat taloudellisesti vähemmän kannattavia kuin nuorena suoritettut tutkimukset. Monet aikuisiällä suoritettut tutkimukset eivät lisää tuloja lainkaan.

Kuvio 38. Etukäteen odotetut vaikutukset ammattikorkeakoulututkinnoista ja odotusten toteutumien.

Yksikkökohtainen tarkastelu tutkintonsa vaikutuksiin liittyvien odotusten ja toteutuman suhteen on esitetty taulukossa 29. Tässä tarkastelussa yksiköittäin ei ole kovin suuria eroja. Kaikissa yksiköissä suurin osa eri osa-alueista oli odotusten suhteen keskimäärin korkeammalla tasolla kuin mikä oli toteuma. Liiketalouden yksikössä kolmessa asiassa toteutuma oli korkeampi kuin odotukset ja ICT-yksikössä kahdessa asiassa oli korkeampi toteutuma kuin mikä oli odotusarvo. Maa- ja metsätalouden yksikössä, Sosiaali- ja terveystieteiden yksikössä sekä Yrittäjyyden yksikössä yhdessä asiassa toteutuma oli korkeampi kuin odotukset. Ravitsemisalalla missään asiassa ei toteutuma ylittänyt odotuksia, mutta kahdessa asiassa toteutuma ja odotukset olivat juuri samalla tasolla. Kulttuurialan ja muotoilun yksikössä kaikissa asioissa toteutuma oli matalampi kuin mitkä olivat odotukset amk-tutkinnon vaikutuksista.

Taulukko 29. Etukäteen odotetut vaikutukset ammattikorkeakoulututkinnosta ja odotusten toteutuminen yksiköittäin, keskiarvot asteikolla 1–5 (1=erittäin matala, 5=erittäin korkea).

	ICT		KuMu		Liiket		MaaMet		Rav		SosTer		Yrit		Koko aineisto	
	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot
Kehityn henkilökohtaisesti ja opin uutta	4,2	4,0	4,6	3,9	4,3	4,5	4,3	3,9	4,3	4,0	4,4	4,0	4,4	4,2	4,4	4,0
Saan parempaa palkkaa	4,1	3,5	4,0	3,4	4,3	3,8	3,7	2,8	3,6	3,4	3,5	2,8	3,8	2,7	3,7	3,1
Laajennan sosiaalista verkostoani	3,4	3,8	4,1	3,6	3,8	4,0	3,9	4,1	4,0	4,0	3,6	3,7	3,7	3,6	3,7	3,8
Suoriudun paremmin vanhoista työtehtävistäni	3,5	3,6	4,1	3,6	3,2	3,4	3,4	3,2	3,5	3,5	3,8	3,7	3,3	3,4	3,6	3,5
Etenen urallani tai saan vaativampia työtehtäviä saman työnantajan palveluksessa	3,8	3,3	3,5	2,9	3,7	3,3	3,3	2,6	3,2	3,0	3,7	3,4	3,1	2,7	3,5	3,0
Saan uuden työpaikan	3,3	2,6	3,7	2,4	4,5	4,8	3,4	3,1	2,6	2,2	3,4	3,3	3,4	3,1	3,3	3,0

Vastaajia pyydettiin omin sanoin kertomaan, millaisia vaikutuksia amk-tutkinnolla oli ollut heidän työtehtäviinsä, kun he olivat ensin arvioineet, mitä odotuksia heillä oli ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisesta ja vastaavasti miten odotukset olivat toteutuneet (Taulukko 30). Yhteensä 84 vastaajaa kertoi avoimena vastauksena, minkälaisia vaikutuksia tutkinto oli tuonut heidän työtehtäviinsä tai uraansa. Heistä runsas neljännes koki, että amk-tutkinto on laajentanut heidän osaamistaan ja vahvistanut omaa ammattitaitoa, esimerkiksi *olen saanut lisää osaamista ja uudenlaista ajattelutapaa*. Neljäsosa kysymyksen vastanneista oli edennyt urallaan tai työtehtävät olivat muuttuneet, esimerkkinä erään vastaajan kommentti *määräaikainen työsuhde muuttui vakinaiseksi viraksi*. Noin joka kymmenes vastannut koki vastuun lisääntyneen, amk-tutkinnon lisänneen itsevarmuutta työtehtävien suorittamiseen tai jopa saanut uuden työpaikan amk-tutkinnon myötä. Seuraavassa muita esimerkkejä kommentteista: *rohkeampi asenne luottaa enemmän itseensä, suorittamisen varmuus ja uskottavuus, sain vakituisen mielekkään työpaikan josta olin haaveillut pitkään, vaihdoin työpaikkaa juuri ennen valmistumista joka ei olisi toteutunut ilman amk-tutkintoa*.

Tarkasteltaessa koulutusyksiköittäin amk-tutkinnon vaikutuksia Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä valmistuneet kokivat useimmin osaamisensa laajentuneen (7 vastaajaa), edenneensä uralla (8) ja vastuun lisääntyneen (7). Ravitsemisalan yksiköstä valmistuneet kuusi vastaajaa ja Yrittäjyyden yksiköstä valmistuneet viisi vastaajaa koki osaamisensa

ja ammattitaidon laajentuneen. ICT-yksiköstä vastanneista viisi oli edennyt uralla tai työtehtävät olivat muuttuneet.

Taulukko 30. Ammattikorkeakoulututkinnon vaikutus työtehtäviin, avointen vastausten lukumäärät.

Millaisia vaikutuksia amk-tutkinnolla on ollut työtehtäviin	ICT	KuMu	Liiket	MaaMet	Rav	SosTer	Yrit	Koko aineisto
Laajentanut osaamista / ammattitaitoa	1	2	1	2	6	7	5	24
Edennyt uralla / työtehtävät muuttuneet	5	2	1	2	4	8	1	23
Vastuu lisääntynyt	1			1	1	7	1	11
Lisännyt itsevarmuutta työtehtäviin	1	1	1	2	2	2	1	10
Saanut uuden työpaikan	1		1	3		2	2	9
Positiivisia vaikutuksia					2	3		5
Arvostus minua kohtaan kasvanut				1	1	3		5
Muut yksittäiset kommentit	1			2	2	4		9
Hyvin vähän vaikutuksia	1					2		3
Vastanneita	10	4	3	11	16	31	9	84

4.2.5 Tulevaisuuden näkymät

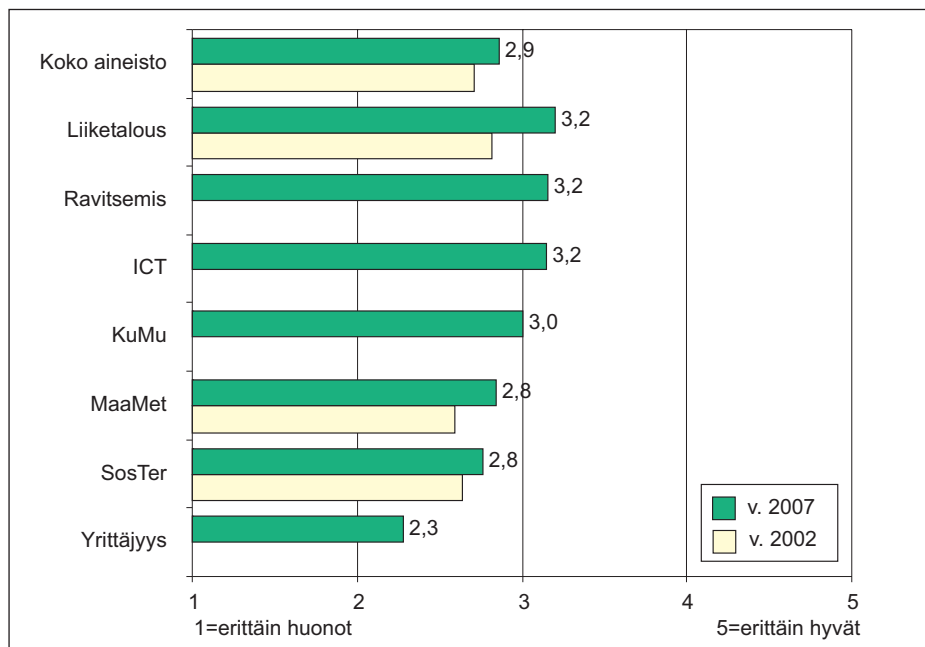
4.2.5.1 Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä

Vastaajat arvioivat omia etenemismahdollisuuksiaan nykyisessä työssään vaihtoehdoilla 1=erittäin huonot, 2=melko huonot, 3=keskinkertaiset, 4=melko hyvät tai 5=erittäin hyvät. Kuviossa 39 on esitetty vastaajien arviot etenemismahdollisuuksistaan keskiarvoina kahdessa perättäisessä tutkimuksessa. Vastaajat pitivät etenemismahdollisuuksiaan keskikertaisena kaikkien vastaajien osalta keskiarvon ollessa 2,9. Verrattaessa tuloksia edellisen tutkimuksen tuloksiin havaitaan, että arviot omista etenemismahdollisuuksista olivat aavistuksen parantuneet vuodesta 2002, jolloin arvioiden keskiarvo koko aineistossa oli 2,7. Muutos ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä. Nuorten keskiarvo oli 3,0 eli hieman parempi kuin aikuisilla.

Noin 40 % kaikista vastaajista piti etenemismahdollisuuksiaan nykyisessä työssään keskinkertaisina. Hieman runsas viidennes arvioi etenemismahdollisuuksien olevan

melko hyvät ja yhtä suuri joukko vastaavasti arvioi ne melko huonoiksi. Erittäin hyvinä etenemismahdollisuuksiaan piti 5 % vastaajista ja erittäin huonoina 13 %.

Yksiköittäin tarkasteltuna nähdään kuvioista 39, että Liiketalouden, Ravitsemisalalan ja ICT-yksiköistä vastanneet arvioivat etenemismahdollisuuksiensa olevan hieman keskinkertaista paremmat (ka 3,2). Heikoimmiksi etenemismahdollisuuksiensa nykyisessä työssään kokivat Yrittäjyyden yksiköstä vastanneet aikuiset (ka 2,3).

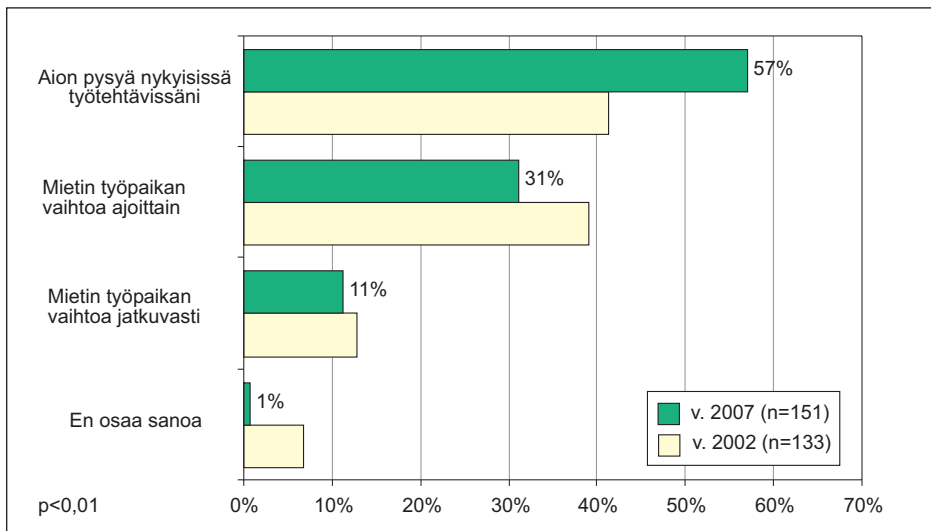

Kuvio 39. Etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä keskiarvoina (asteikolla 1-5).

4.2.5.2 Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä

Vastaajista 57 % arvioi pysyvänsä nykyisissä työtehtävissä. Ajoittain työpaikan vaihtoa mietti vähän alle kolmannes vastaajista ja noin joka kymmenes ilmoitti miettivänsä työpaikan vaihtoa jatkuvasti. Verrattaessa tätä tulosta vuoden 2002 tutkimuksen tulokseen havaitaan selkeitä eroja ($p=0,006$). Tässä tutkimuksessa oli kasvanut niiden osuus, jotka aikovat pysyä nykyisissä työtehtävissään ja vastaavasti selkeästi pienentynyt niiden osuus, jotka arvioivat ajoittain miettivänsä työpaikan vaihtoa. Muutos on samanlainen, vaikka tarkastellaan vain aikaisemmassakin tutkimuksessa mukana olleita yksiköitä. Nuorten tulokset olivat hyvin samansuuntaisia kuin aikuisten, mutta nuorista hieman pienempi prosenttisuus (51 %) arvioi pysyvänsä nykyisissä työtehtävissä. Ero aikuisten ja nuorten tulosten välillä ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä.

Kuvio 40. Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.

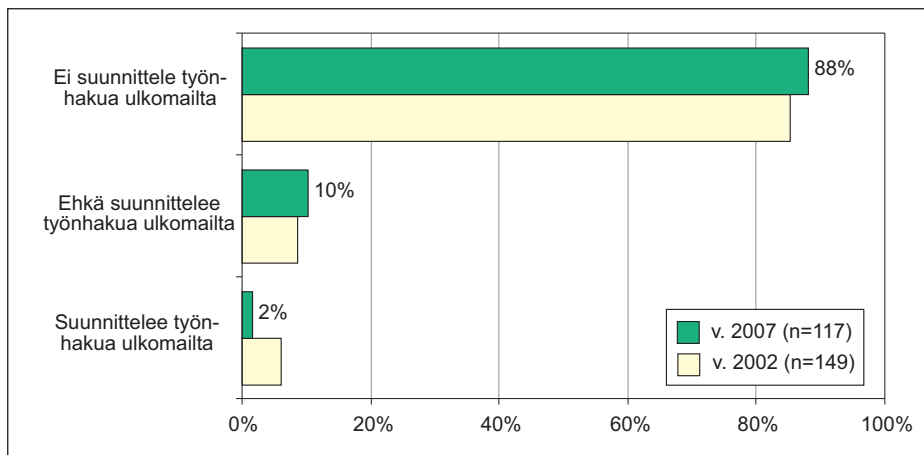
Tarkasteltaessa yksiköittäin työpaikan vaihtamisaikomuksia lähes kaikissa yksiköissä niiden vastaajien osuus oli suurin, jotka aikoivat pysyä nykyisissä työtehtävissään (Taulukko 31). Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä vastanneista 78 %, Ravitsemisalan yksiköstä 73 %, Maa- ja metsätalouden yksiköstä 63 %, Liiketalouden yksiköstä 60 %, Sosiaali- ja terveystalouden yksiköstä 57 % ja ICT-yksiköstä 55 % arvioi pysyvänsä nykyisissä työtehtävissään. Yrittäjyyden yksiköstä vastanneet poikkesivat muista, sillä vain 22 % vastanneista aikoo pysyä nykyisissä työtehtävissään, 56 % miettii ajoittain työpaikan vaihtoa ja 22 % miettii jatkuvasti työpaikan vaihtoa.

Taulukko 31. Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä yksiköittäin.

Aiotko pysyä nykyisissä työtehtävissäsi?	ICT (n=20) %	KuMu (n=9) %	Liiket (n=5) %	MaaMet (n=24) %	Rav (n=26) %	SosTer (n=46) %	Yrit (n=18) %	Koko aineisto (n=151) %
Aion pysyä nykyisissä työtehtävissäni	55	78	60	63	73	57	22	57
Mietin työpaikan vaihtoa ajoittain	30	11	40	25	23	33	56	31
Mietin työpaikan vaihtoa jatkuvasti	15			13	4	11	22	11
En osaa sanoa		11						1

4.2.5.3 Ulkomailla työskentely tulevaisuudessa

Kysyttäessä aikomusta hakea työtä ulkomailta suurin osa (88 %) vastanneista aikuisista vastasi, että ei suunnittele työnhakua ulkomailta. Joka kymmenes vastaaja ilmoitti ehkä suunnittelevansa ja 2 % vastanneista suunnittelee työnhakua ulkomailta. Vuoden 2002 tuloksiin verrattuna ulkomailta työhaun suunnittelussa ei ollut juuri tapahtunut muutoksia.

Kuvio 41. Työpaikan haku tulevaisuudessa ulkomailta.

Yksiköittäin tarkasteltuna (Taulukko 32) ICT-yksikössä oli suhteellisesti eniten niitä vastaajia, jotka suunnittelivat työnhakua ulkomailta (kyllä vastanneita 13 %, ehkä 19 %). Maa- ja metsätalouden yksiköstä vastaajista 13 %, Yrittäjyyden yksiköstä 13 % sekä Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä 3 % suunnittelee ehkä hakevansa työtä ulkomailta. Kulttuurialan ja muotoilun sekä Liiketalouden yksiköistä molemmista yksi viidestä vastanneesta oli ehkä suunnittelemassa työnhakua ulkomailta.

Taulukko 32. Työpaikan haku tulevaisuudessa ulkomailta yksiköittäin.

Suunnittelee mahdollisesti työnhakua ulkomailta	ICT (n=16) %	KuMu (n=5) %	Liiket (n=5) %	MaaMet (n=24) %	Rav (n=19) %	SosTer (n=29) %	Yrit (n=16) %	Koko aineisto (n=117) %
Ei suunnittele	69	80	80	88	100	97	88	88
Ehkä	19	20	20	13		3	13	10
Kyllä	13							2

4.2.5.4 Kiinnostus jatko-opintoihin

Vastanneista vajaa kolmasosa (30 %) ei ollut kiinnostunut jatko-opinnoista ja 70 % oli kiinnostunut yhdestä tai useammasta eri jatko-opintovaihtoehdosta. Kaikista vastanneista 40 % oli kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä amk-tutkinnoista (nuorista 37 %). Noin neljännes oli kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta. Yliopisto-opinnot kiinnostavat 29 prosenttia vastaajista. Kolme prosenttia vastaajista oli kiinnostunut muiden oppilaitosten jatko-opinnoista. Yksiköittäin eniten ammattikorkeakoulun ylemmistä tutkinnoista olivat kiinnostuneet Liiketalouden (67 %), Ravitsemisalan (55 %) ja Maa- ja metsätalouden yksiköistä valmistuneet aikuiset. Suhteellisesti vähiten kiinnostuneita oli Kulttuurialan ja muotoilun yksikön (14 %), ICT-yksikön (25 %) sekä Yrittäjyyden yksikön (28 %) vastanneissa .

Taulukko 33. Kiinnostus jatko-opintoihin.

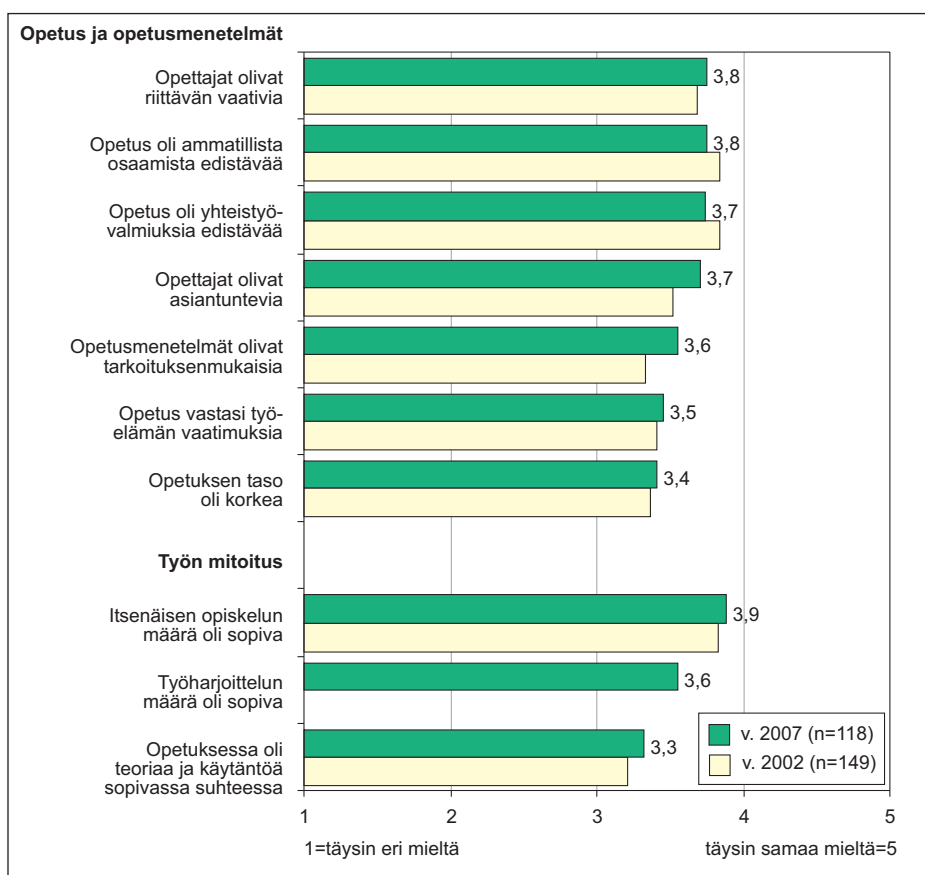
Kiinnostus jatko-opintoihin	ICT (n=20) %	KuMu (n=7) %	Liiket (n=6) %	MaaMet (n=30) %	Rav (n=29) %	SosTer (n=51) %	Yrit (n=18) %	Koko aineisto (n=164) %
Olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä amk-tutkinnoista	25	14	67	53	55	35	28	40
Olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta	15		33	13	21	41	17	24
Olen kiinnostunut yliopisto-opinnoista	15	57	17	30	24	33	39	29
Olen kiinnostunut muiden oppilaitosten jatko-opinnoista	10					4	6	3
En ole kiinnostunut	50	43	17	30	28	24	22	30

4.3 Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin aikuisilla

4.3.1 Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia

Vastaajia pyydettiin arvioimaan ammattikorkeakouluopetusta väittämäsarjan avulla. Väittämiin vastattiin asteikolla 1–5, jossa 1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä ja 5=täysin samaa mieltä. Kuviossa 42 on esitetty tulokset keskiarvoina koko aineiston osalta sekä samalla verrattu tuloksia edellisen tutkimuksen tuloksiin. Väittämät on ryhmitelty varsinaista opetusta koskeviin ja työn mitoitusta koskeviin väittämiin. Minkään väittämän keskiarvo ei ollut muuttunut tilastollisesti merkitsevästi edellisen tutkimuksen keskiarvosta. Työharjoittelun määrää koskeva väittäjä ei ollut mukana vuoden 2002 tutkimuksessa.

Korkeimmat keskiarvot saivat väittämät *itsenäisen opiskelun määrä oli sopiva* (ka 3,9), *opettajat olivat riittävän vaativia* (ka 3,8) ja *opetus oli ammatillista osaamista edistävää* (ka 3,8). Vastaajien keskimääräinen arvio näistä väittämistä oli lähellä vaihtoehtoa *jokseenkin samaa mieltä*. Alhaisimman keskiarvon sai väittämä *opetuksessa oli teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa*, mutta siinäkin keskiarvo oli 3,3. Kaikkiaan opetuksen laatu arvioitiin positiiviseksi, sillä yksikään osa-alue ei saanut alle keskimmäisen arvon meneviä arvioita. Kaikkien ammattikorkeakouluopetusta koskevien väittämien prosenttijakaumat on esitetty yksiköittäin liitteen 4 taulukossa 5. Taulukossa on yhdistetty vaihtoehdot *täysin ja jokseenkin samaa mieltä*, samoin *täysin ja jokseenkin eri mieltä*. Osassa yksiköitä vastaajien määrät olivat niin pieniä, ettei taulukon perusteella kannata tehdä kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä.

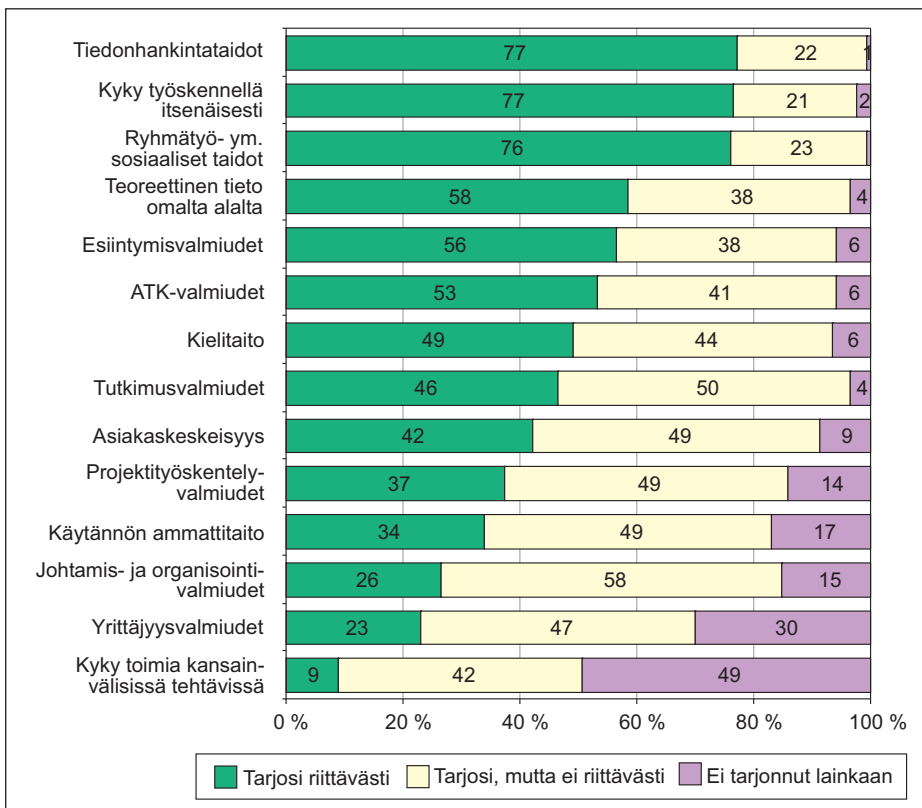

Kuvio 42. Ammattikorkeakouluopetuksen arviointia.

Ammattikorkeakouluopetusta koskevien väittämien välillä oli havaittavissa melko voimakkaitakin korrelaatioita eli valmistuneet olivat vastanneet moniin väittämiin hyvin samansuuntaisesti. Ne valmistuneet, jotka olivat tyytyväisimpiä yhteen kohtaan, suhtautuivat yleensä muita positiivisemmin muihinkin kohtiin. Ammattikorkeakouluopetusta koskevat väittämät, jotka ovat kuviossa 42 *opetus ja opetusmenetelmät* –ryhmässä, mittasivat hyvin

erottuivat selkeästi muista taidoista ja valmiuksista. Yli puolet vastanneista oli sitä mieltä, että ammattikorkeakoulu tarjosi riittävästi myös teoreettista tietoa, esiintymisvalmiuksia sekä atk-valmiuksia. Sen sijaan vain 9 % oli sitä mieltä, että ammattikorkeakoulusta sai riittävästi taitoja toimia kansainvälisissä tehtävissä ja vain noin neljäsosa sai mielestään riittävästi yrittäjyys- ja johtamisvalmiuksia. Edellä mainittuja taitoja ja valmiuksia toki tarjottiin ammattikorkeakoulussa, mutta ei kuitenkaan riittävästi valmistuneiden mielestä. Nämä kolme valmiutta saivat myös edellisessä seurantatutkimuksessa samankaltaisia tuloksia ja nämä ovat aina myös nuorten tutkimuksessa saaneet vähemmän *täysin riittävästi* -arvioita kuin muut valmiudet. Käytännön ammattitaidon valmiuksiin ei myöskään oltu kovin tyytyväisiä, sillä vain kolmasosan mielestä niitä tarjottiin riittävästi.

Kuvio 44. Ammattikorkeakoulun tarjoamat taidot ja valmiudet (n = 171).

Taulukossa 34 on esitetty yksikkökohtaiset jakaumat ammattikorkeakoulun tarjoamista taidoista ja valmiuksista.

Taulukko 34. Ammattikorkeakoulun tarjoamien taitojen ja valmiuksien riittävyys.

Taidot ja valmiudet	ICT-yksikkö				Kulttuuriala ja muotoilu				Liiketalous				Maa- ja metsätalous			
	Tarjosi riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan	%	Tarjosi riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan	%	Tarjosi riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan	%	Tarjosi riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan	%
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Kielitaito	19	71	10	67	33			83	17				47	53		
ATK-valmiudet	71	19	10	44	44		11	83	17				50	50		
Projektiyöskentelyvalmiudet	33	38	29	56	44			83	17				33	57	10	
Tiedonhankintataidot	57	43		67	33			83	17				73	27		
Asiakaskeksisyys	10	62	29	33	67			67	33				33	50	17	
Ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot	67	33		67	33			83	17				70	30		
Esiintymisvalmiudet	67	33		44	56			83	17				55	31	14	
Johtamis- ja organisointivalmiudet	10	48	43	22	67		11	83	17				27	57	17	
Kyky työskennellä itsenäisesti	71	24	5	89	11			100					83	17		
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	5	48	48	22	33		44	20	80				17	23	60	
Yrittäjäysvalmiudet	10	29	62	11	56		33	67	33				27	60	13	
Käytännön ammattitaito	19	67	14	56	33		11	67	17		17		47	47	7	
Teoreettinen tieto omalta alalta	43	52	5	67	22		11	100					83	17		
Tutkimusvalmiudet	33	52	14	44	56			50	50				27	70	3	

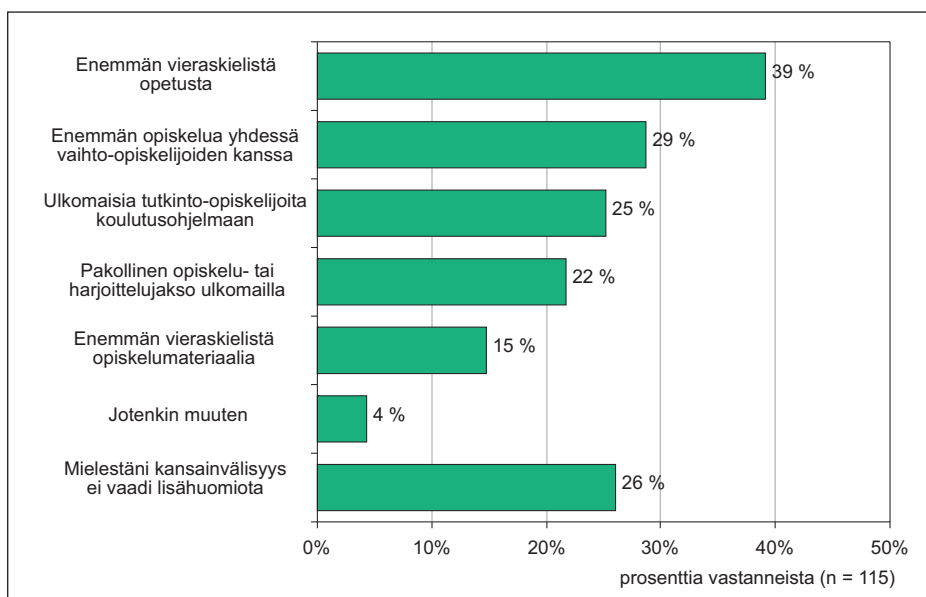
Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 34 jatkuu edelliseltä sivulta.

Taidot ja valmiudet	Ravitsemisala			Sosiaali- ja terveysala			Yrittäjyys			Koko aineisto		
	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Tarjosi, mutta ei riittävästi	Ei tarjonnut lainkaan
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Kielitaito	38	38	24	63	33	4	37	63	49	44	6	6
ATK-valmiudet	45	48	7	54	39	7	47	47	53	41	6	6
Projektiivälikenttävalmiudet	52	34	14	31	52	17	26	68	37	49	14	14
Tiedonhankintataidot	90	7	3	80	20		84	16	77	22	1	1
Asiakaskeisyyttä	48	45	7	57	43		42	53	42	49	9	9
Ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot	86	10	3	78	22		79	21	76	23	1	1
Esiintymisvalmiudet	45	45	10	67	31	2	42	53	56	38	6	6
Johtamis- ja organisoitmisvalmiudet	38	59	3	22	65	13	28	67	26	58	15	15
Kyky työskennellä itsenäisesti	83	14	3	63	33	4	84	16	77	21	2	2
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	3	28	69	7	50	43		58	9	42	49	49
Yrittäjyysvalmiudet	34	48	17	7	48	44	56	44	23	47	30	30
Käytännön ammattitaito	21	45	34	33	56	11	37	37	34	49	17	17
Teoreettinen tieto omalta alalta	66	24	10	46	52	2	47	53	58	38	4	4
Tutkimusvalmiudet	57	39	4	59	41		47	47	46	50	4	4

Kuten edellä todettiin, kansainvälisten valmiuksien tarjoaminen on aina saanut heikoimpia arvioita. Tällä kerralla haluttiin erikseen kysyä, millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa (Liite 2, kysymys 37). Vastausvaihtoehtoja sai valita useita. Tähän kysymykseen vastasi yhteensä 115 aikuisvalmistunutta. Heistä lähes 40 % haluaisi enemmän vieraskielistä opetusta, 29 % toivoi enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa ja neljännes vastaajista oli sitä mieltä, että ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita voisi olla mukana koulutusohjelmassa. Noin viidennes vastaajista koki, että kansainvälisyyttä huomioitaisiin ulkomailla olevalla pakollisella opiskelu- tai harjoittelujaksolla ja 15 % vastaajista kaipasi enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia. Vastanneista 26 % oli tyytyväisiä ja koki, että kansainvälisyys ei vaadi lisähuomiota koulutuksessa. Vaihtoehtoon *Jotenkin muuten* oli annettu mm. seuraavia avoimia vastauksia: aktiivisempaa suullista englannin kielen opetusta, kaipasin muutaman päivän opintokäyn- tejä esim. Venäjälle tai Viroon, lisää vientioppia ja vientimarkkinointia (Kuvio 45).

Kuvio 45. *Kansainvälisyyden huomioiminen koulutuksessa.*

Liitteen 4 taulukossa 6 on esitetty yksiköittäin vastausjakaumat kansainvälisyyden huomioonottamisesta Seinäjoen ammattikorkeakoulun koulutuksessa. Sosiaali- ja terveystieteiden yksiköstä valmistuneista aikuisvastaajista lähes puolet oli sitä mieltä, ettei kansainvälisyys vaadi lisähuomiota, mutta monissa yksiköissä kaivattiin enemmän vieraskielistä opiskelua tai enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa.

Vastaajia pyydettiin lisäksi omin sanoin kertomaan, mistä ammattikorkeakoulussa oppimistaan asioista heille oli ollut erityisesti hyötyä työelämässä. Avointen vastausten perusteella vastaajat kokivat hyödyllisimpänä oppimansa koulutusalaan liittyvät tiedot ja taidot (yhteensä 125 vastaajaa), erityisesti tämä korostui Sosiaali- ja terveystieteiden

yksikön vastanneiden keskuudessa. Myös atk-aidot ja –osaaminen sekä tiedonhankintataidot koettiin hyödylliseksi. Opinnäytetyöprosessin läpivienti alusta loppuun koettiin opettavaisena ja hyödyllisenä. Sosiaali- ja terveysalan yksikön vastaajat kommentoivat käytännön harjoittelun hyödyllisyyttä. Useat vastaajat kommentoivat tutkinnon suorittamisen olleen kokonaisvaltaisesti hyödyllinen, pitivät kaikkea oppimaansa tärkeänä (Taulukko 35). Avoimista vastauksista on tarkemmin yksiköille toimitetuissa erillisissä yksiköiden liitteissä.

Taulukko 35. *Mistä ammattikorkeakoulussa oppimista asioista valmistuneille on ollut erityisesti hyötyä työelämässä, vastausten lukumäärät.*

Työelämässä on ollut erityisesti hyötyä	ICT	KuMu	Liiket	Maa-Met	Rav	SosTer	Yrit	Koko aineisto
Koulutusalaakohtaiset tiedot ja taidot	12	4	5	24	19	43	16	125
Atk-aidot / tietotekniikka	6	1		3	5	5	3	23
Tiedonhankintataidot	2			2	6	5		15
Opinnäytetyö	2	1		1	8	1		13
Käytännön harjoittelu / taidot		1			1	9		11
Sosiaaliset taidot / verkosto	1	1		1	2	4		9
Kieliopinnot			2			2	1	6
Ammattiaineet				1		1		3
Tietojen päivittäminen					1	2		3
Esiintymistaito				1	1			2
Kaikki tärkeitä, kokonaisvaltaisesti hyödyllinen	2	1		1	1	6	1	12
Jokin muu	1			1		1	1	4
Ei hyötyä juuri mistään		1		1	2	1		5
Mainintoja yhteensä	26	10	7	36	46	80	22	231
Vastanneita	18	6	5	21	23	50	13	138

Vastaavalla tavalla kysyttiin, millaisia tietoja ja taitoja vastaajat olisivat kaivanneet lisää ammattikorkeakouluopetukseen (Taulukko 36). Tässäkin useimmat maininnat liittyivät koulutusalaakohtaisiin tietoihin ja taitoihin (72 vastaajaa). Sosiaali- ja terveysalalla käytännön harjoittelu koettiin erityisen hyödyllisenä, mutta sitä olisi kuitenkin kaivattu lisää. Myös johtamistaidot (esimiestäidot, henkilöstöjohtaminen) sai vastaajilta useita mainintoja. Kielten opiskelu koetaan tärkeänä, vastauksissa ei mainittu yksittäisiä kieliä, mutta kieliopinnoja kokonaisuudessaan kaivattiin lisää.

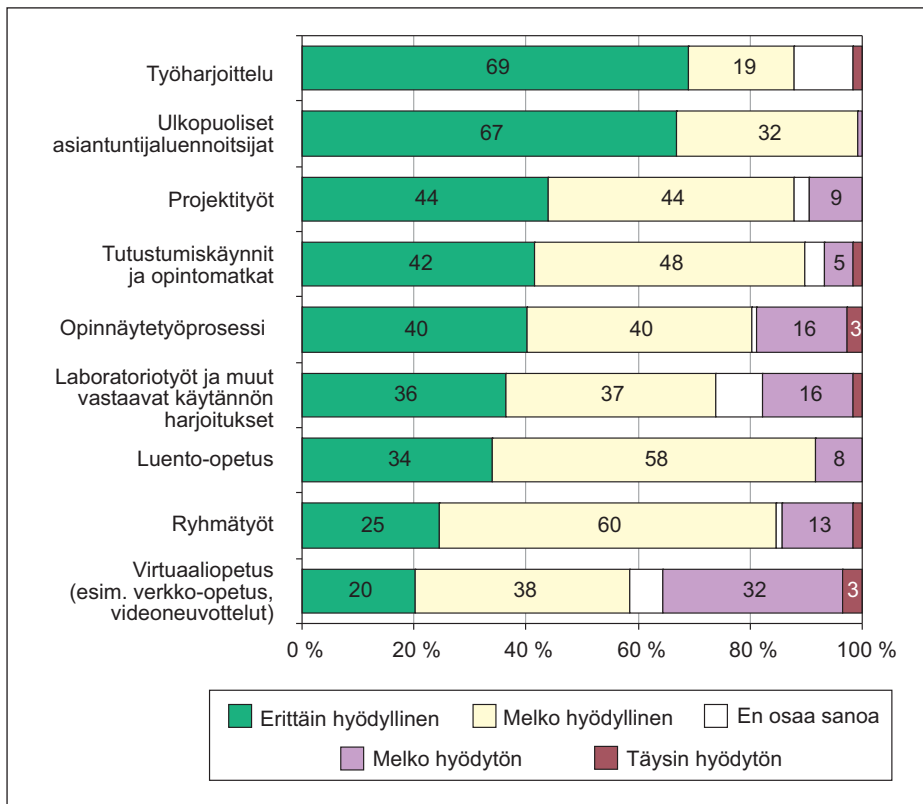
Taulukko 36. Millaisia tietoja ja taitoja ammattikorkeakouluopetukseen olisi kaivattu lisää, vastausten lukumäärät.

Amk-opetukseen olisi kaivattu erityisesti	ICT	KuMu	Lii- ket	Maa- Met	Rav	SosTer	Yrit	Koko aineisto
Koulutusalaakohtaisia tietoja ja taitoja	12	2	2	12	11	27	6	72
Käytännön harjoittelua / taitoja	3	1		3	3	19	4	33
Johtamistaitoja	4	1		2	5	3	2	17
Kieliopintoja	2	1	1	5	3		2	15
Atk-opetusta		2		3	2		2	9
Yrittäjyyttä	3	2		2	1			8
Enemmän ulkopuolisia luennoitsijoita / alan asiantuntijoita					1	3		4
Muut yksittäiset kommentit	1		2	5	7	13	1	30
Mainintoja yhteensä	25	9	5	32	33	65	17	188
Vastanneita	17	5	4	21	21	46	13	129

4.3.3 Opetusmenetelmien hyödyllisyys

Tässä tutkimuksessa kaikille valmistuneille esitettiin yhteinen kysymysryhmä opetusmenetelmien hyödyllisyydestä. Edellisessä tutkimuksessa opetusmenetelmiä koskevat kysymykset olivat yksikkökohtaisessa osiossa ja vaihtelivat koulutusyksikön mukaan.

Kuviossa 46 on esitetty yhdeksän eri opetusmenetelmän hyödyllisyyttä kuvaavat jakaumat koko ammattikorkeakoulun tasolla. Vastaukset on järjestetty *erittäin hyödyllinen* -vaihtoehdon prosenttiosuuden mukaan. Työharjoittelu oli vajaan 70 prosentin mielestä erittäin hyödyllistä. Lähes yhtä suuri osuus vastaajista piti ulkopuolisia asiantuntijaluennoitsijoita erittäin hyödyllisenä. Projektitöitä, tutustumiskäyntejä ja opintomatkoja sekä perinteistä luento-opetusta piti noin 90 % ainakin melko hyödyllisenä. Opinnäyteprosessia piti noin 40 % erittäin hyödyllisenä ja yhtä suuri osa melko hyödyllisenä. Virtuaaliopetus ei ole vielä saavuttanut kovin suurta suosiota, vain viidesosa vastaajista piti sitä erittäin hyödyllisenä opetusmenetelmänä. Aikuisista kuitenkin lähes 60 % piti virtuaaliopetusta ainakin melko hyödyllisenä, kun nuorista näin arvioi vain kolmasosa.

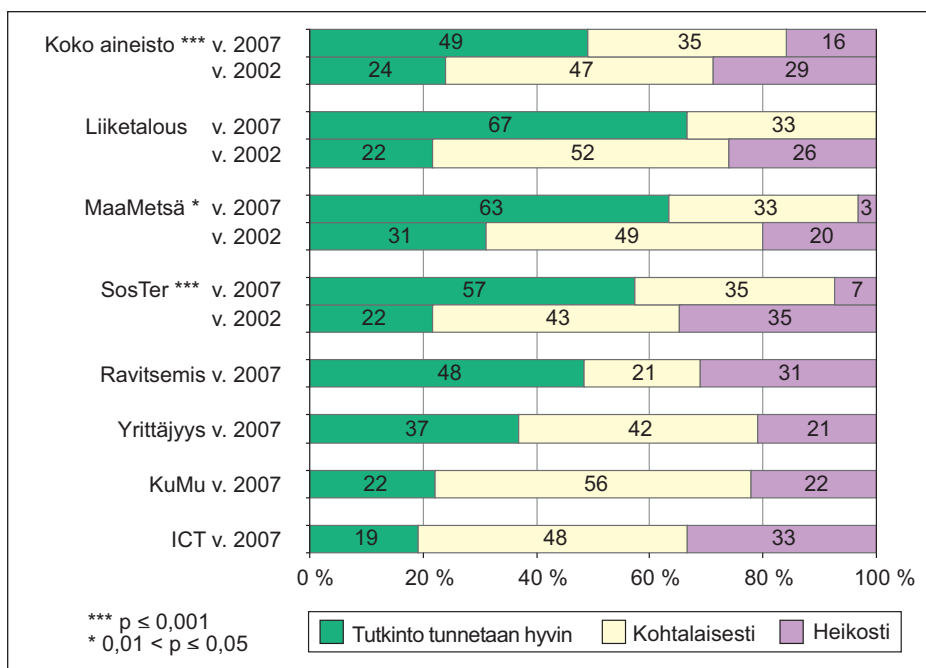
Kuvio 46. Opetusmenetelmien hyödyllisyys koko ammattikorkeakoulussa (n=118).

Liitteen 4 taulukossa 7 on esitetty kantaa ottaneiden valmistuneiden keskimääräiset opetusmenetelmien hyödyllisyydestä antamat arviot yksiköittäin asteikolla 1–4 (1=täysin hyödytön, 4=erittäin hyödyllinen). Kaikkien yksiköiden aikuisopiskelijoilla ei ole työharjoittelua eikä laboratoriotoita, joten näihin kysymyksen oli tullut useita *en osaa sanoa* -vastauksia. Ne eivät ole mukana keskiarvoissa.

4.3.4 Ammattikorkeakoulututkinon tunnettuus työelämässä

Aikuisvastaajia pyydettiin arvioimaan, tunnettaanko heidän suorittamansa tutkinto työelämässä hyvin, kohtalaisesti vai heikosti. Kaikista vastaajista lähes puolet (49 %) oli sitä mieltä, että tutkinto tunnetaan työelämässä hyvin. Vuoden 2002 tutkimuksessa vastanneista aikuisista 24 % vastaajista oli tätä mieltä. Vastaavasti vaihtoehtojen *tunnetaan kohtalaisesti* tai *heikosti* valinneiden osuudet olivat koko aineiston tasolla selkeästi edellistä tutkimusta alhaisempia (Kuvio 47). Muutos edellisen tutkimuksen kokonaistulokseen verrattuna oli tilastollisesti erittäin merkitsevä (p=0,000).

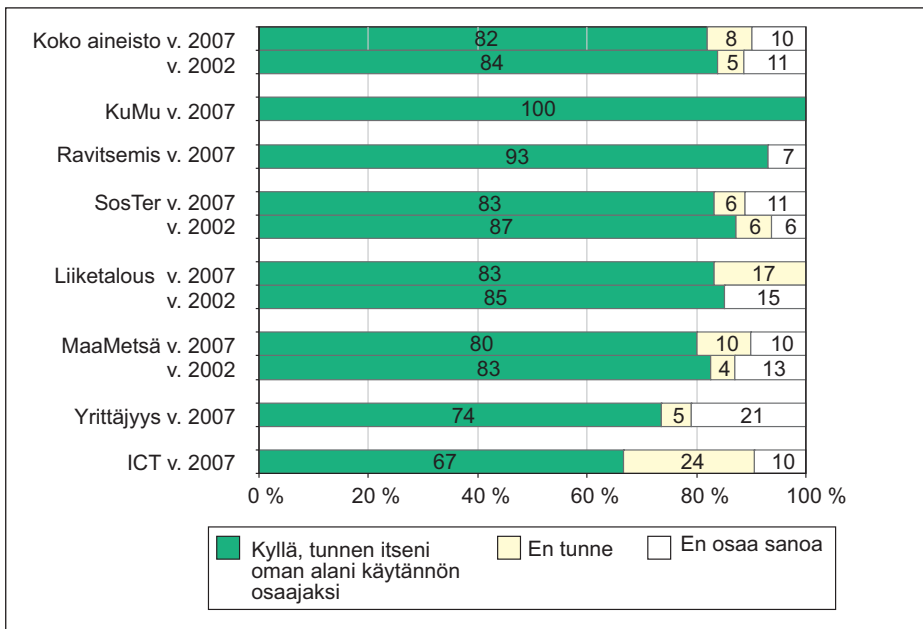
Yksikkökohtaisesti tarkasteltuna parhaimpana oman tutkinnon tunnettuutta pitivät Liiketalouden yksiköstä valmistuneet. Liiketalouden yksikön kuudesta aikuisvastaajasta neljä (67 %) koki, että tutkinto tunnetaan työelämässä hyvin. Maa- ja metsätalouden yksikön vastanneista 63 % ja Sosiaali- ja terveystalouden yksiköstä valmistuneista 57 % piti tutkintonsa tunnettuutta hyvänä. Maa- ja metsätalouden sekä Sosiaali- ja terveystalouden yksiköiden tulosten osalta oli tapahtunut tilastollisesti merkitsevä muutos vuoden 2002 tutkimukseen verrattuna. Liiketalouden yksikön tuloskin oli parantunut selvästi, mutta yksikön vastaajamäärä oli liian pieni tilastollisesti merkitsevän muutoksen toteamiseen. Ravitsemisalan yksiköstä vastanneista 48 % ja Yrittäjyyden yksiköstä 37 % piti tutkintonsa tunnettuutta hyvänä. Heikoiten tutkinto tunnetaan ICT- yksikön aikuisvalmistuneiden mielestä.

Kuvio 47. Tutkinnon tunnettuus työelämässä.

4.3.5 Aikuisten valmistuneiden arviot omasta ammattitaidostaan

Vastaajilta haluttiin saada selville, millainen käsitys heillä on omasta ammattitaidostaan. Kuviosta 48 nähdään, että 82 % kaikista vastaajista tunsi itsensä oman alansa käytännön osaajaksi tai ammattilaiseksi (nuorilla vastaava luku 67 %), 8 % ei tuntenut itseään käytännön osaajaksi ja joka kymmenes vastaaja ei osannut ottaa kantaa asiaan. Yksiköittäin tarkasteltuna oman alansa asiantuntijaksi itsensä tuntevien osuudet vaihtelivat Kulttuurialan ja muotoilun yksikön 100 prosentista ICT-yksikön 67 prosenttiin. ICT-yksiköstä valmistuneissa oli eniten niitä (24 %), jotka eivät tunteneet itseään oman alansa käytännön osaajaksi.

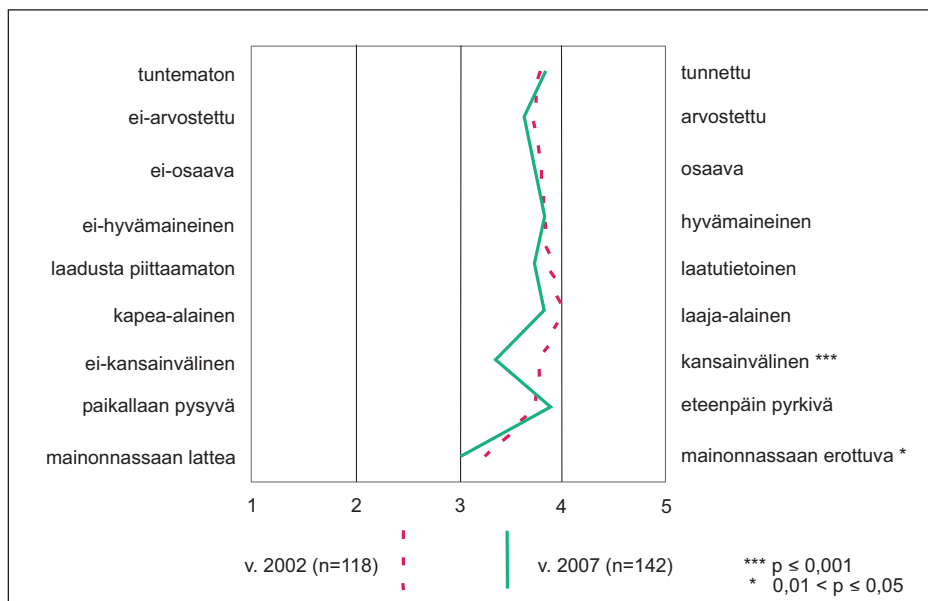

Kuvio 48. Tuntevatko ammattikorkeakoulusta valmistuneet itsensä oman alansa käytännön osajaksi tai ammattilaiseksi?

4.4 Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa tarkastellaan yhdeksän ominaisuuden avulla, joiden ääripäät esitettiin adjektiivipareina. Vastaajat saivat asteikolla 1–5 ottaa kantaa mm. siihen, onko Seinäjoen ammattikorkeakoulu *tuntematon* vai *tunnettu*, *laadusta piittaamaton* vai *laatutietoinen*, *ei-kansainvälinen* vai *kansainvälinen* jne. (ks. Liite 2). Tulokset esitetään keskiarvoina eli mitä korkeampi keskiarvo on, sitä positiivisemmän arvioon vastaajat ovat keskimäärin antaneet.

Kaikkien aikuisvastaajien keskuudessa koko Seinäjoen ammattikorkeakoulua pidettiin erityisesti eteenpäin pyrkivänä (ka 3,9), tunnettuna, hyvämaineisena ja laaja-alaisena (keskiarvot 3,8). Kuviossa 49 on esitetty Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago tässä tutkimuksessa (vihreä yhtenäinen viiva) ja edellisessä vuoden 2002 aikuisille valmistuneille tehdyssä tutkimuksessa (punainen katkoviiva). Kuvioista nähdään, että viivat kulkevat hyvin samansuuntaisesti näissä kahdessa tutkimuksessa, tosin tämänkertaisessa tutkimuksessa joidenkin ominaisuuksien arviot olivat keskimäärin jonkin verran alhaisemmat. Suurimmat muutokset edelliseen aikuisten sijoittumistutkimukseen olivat kansainvälisyyden (ero edelliseen tilastollisesti erittäin merkitsevä; myös nuorten arvioimana SeAMK:n kansainvälisyyden imago oli laskenut) ja mainonnassaan erottuvan osalta (ero edelliseen tilastollisesti melkein merkitsevä).

Kuvio 49. Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago kahdessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

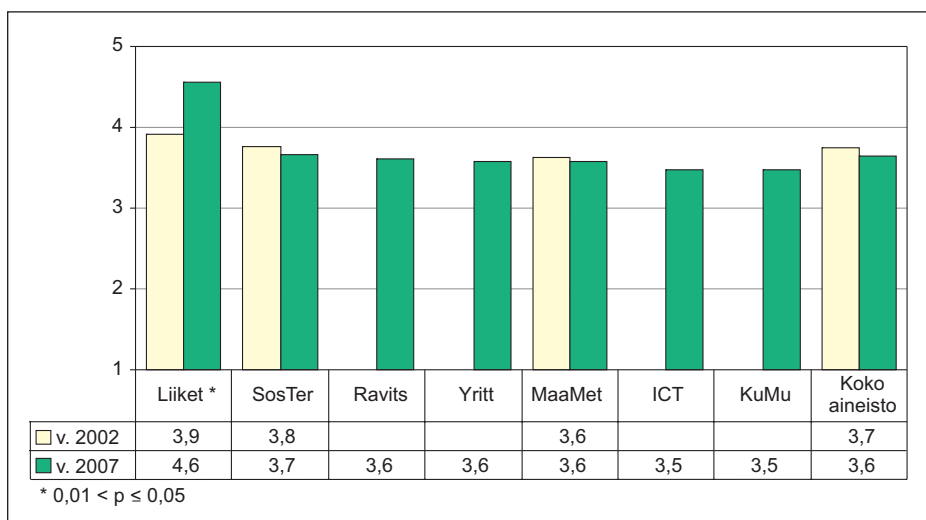
Taulukossa 37 aikuisvastaajien antamia Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoarvioita tarkastellaan koulutusyksiköittäin. Erot ovat melko suuria yksiköiden saamien arvioiden keskiarvojen välillä. Esimerkiksi ominaisuuden eteenpäin pyrkivä keskimääräiset arviot vaihtelivat Maa- ja metsätalouden yksikön 3,5:stä Liiketalouden yksikön 4,8:aan. Keskimäärin alhaisimpia arvioita annettiin mainonnalle. Kulttuurialan ja muotoilun yksiköstä vastanneet antoivat mainonnan erottuvuudelle keskimäärin arvioita 2,6, sen sijaan Liiketalouden yksiköstä vastanneet aikuiset pitivät mainontaa keskimääräistä paremmin erottuvana (ka 3,6). Muutoinkin Liiketalouden yksiköstä valmistuneet aikuiset antoivat selkeästi korkeimpia arvioita Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago-ominaisuuksille. Kokonaisuutena tarkastellen noin $\frac{3}{4}$ eri ominaisuuksille annettujen arvioiden keskiarvoista on yli 3,5 eli selkeästi arviointiasteikon keskikohdan paremmalla puolella. Arvioidessaan koko Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa vastaajat saattoivat kuitenkin peilata näkemystään sen yksikön kautta, jossa aikanaan opiskelivat.

Taulukko 37. Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköstä valmistuneiden vastausten keskiarvoina (asteikolla 1–5).

Imagokeskiarvot	ICT (n=16)	KuMu (n=5)	Liiket (n=5)	MaaMet (n=24)	Rav (n=19)	SosTer (n=30)	Yrit (n=16)	Koko aineisto (n=118)
Tunnettu	3,8	3,6	4,6	3,8	3,7	4,0	3,6	3,8
Arvostettu	3,4	3,0	4,6	3,8	3,2	3,7	3,7	3,6
Osaava	3,4	3,6	4,8	3,8	3,8	3,6	3,6	3,7
Hyvämaineinen	3,8	3,4	4,6	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8
Laatutietoinen	3,4	3,4	4,6	3,7	3,7	3,8	3,6	3,7
Laaja-alainen	3,6	4,0	5,0	3,7	3,7	3,8	3,9	3,8
Kansainvälinen	3,0	3,4	4,8	3,0	3,3	3,4	3,6	3,4
Eteenpäin pyrkivä	4,0	4,2	4,8	3,5	4,1	3,8	3,7	3,9
Mainonnassaan erottuva	2,9	2,6	3,6	2,9	3,2	3,0	2,9	3,0

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa koskevat osiomuuttujat korreloivat voimakkaasti keskenään, ja tästä syystä ne yhdistettiin yhdeksi yleiskuvan antavaksi imagomuuttujaksi (reliabiliteettikerroin $\alpha = 0,89$), jonka avulla voidaan havainnollistaa mielikuvissa tapahtuneita muutoksia koulutusyksiköittäin (Kuvio 50). Yleisesti ottaen valmistuneiden kokonaisnäkemys Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagosta ei ollut paljontaan muuttunut edellisestä aikuisten seurantatutkimuksesta. Kuten jo edellä kävi ilmi, Liiketalouden yksiköstä valmistuneilla aikuisilla oli myönteisin mielikuva Seinäjoen ammattikorkeakoulusta, kun tarkastellaan imagoa yksiköittäin. Muutos tämän yksikön imagokeskiarvossa oli 0,7 numeroa ja parannus oli myös tilastollisesti melkein merkitsevä. Sosiaali- ja terveysalan yksiköstä sekä Maa- ja metsätalouden yksiköstä vastanneilla oli keskimäärin samanlainen näkemys tässä tutkimuksessa kuin vuoden 2002 tutkimuksessa. Aikuisten valmistuneiden tutkimukseen mukaan tulleiden uusien yksiköiden vastaajat arvioivat koko Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagon keskimäärin hyvin samantasoisesti. Ravitsemisalan ja Yrittäjyyden yksikön keskiarvot olivat 3,6 sekä ICT:n ja Kulttuurialan ja muotoilun yksikön 3,5. Koko aineiston osalta imagossa oli tapahtunut pieni kosmeettinen lasku (3,7 => 3,6) edelliseen vuonna 2002 aikuisille tehtyyn tutkimukseen verrattuna.

Kuvio 50. Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago eri yksiköistä valmistuneiden aikuisten yleisarviona kahdessa peräkkäisessä tutkimuksessa (asteikolla 1–5).

4.5 Yhteenveto nuorten ja aikuisten tulosten vertailusta

Nuorten ja aikuisten tulokset olivat yleisesti ottaen samansuuntaisia. Joitakin selviä eroja tuloksista kuitenkin löytyi. Taulukossa 38 on esitetty yhteenveto kaikista tilastollisesti merkitsevistä eroista ($p < 0,05$) nuorten ja aikuisten tulosten välillä. Prosenttijakaumien väliset erot on testattu khiin neliö-testillä ja keskiarvojen väliset erot t-testillä. Niissä tuloksissa, joita ei ole taulukossa, erot eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

Taulukko 38. Tilastollisesti merkitsevät erot nuorten ja aikuisten tulosten välillä.

Muuttuja	p-arvo	Eron kuvailua
Valmistuneiden sukupuoli	0,015	Aikuisvalmistuneista suurempi osa oli naisia kuin nuorista valmistuneista (aikuisista naisia 72 %, nuorista 63 %).
Valmistuneiden ikä	0,000	Aikuisvalmistuneet olivat keskimäärin vanhempia kuin nuoret (aikuisten iän keskiarvo 40 v, nuorten 27 v).
Asuinalue	0,000	Aikuisvalmistuneista suurempi osa asui Etelä-Pohjanmaalla kuin nuorista (aikuiset 72 %, nuoret 56 %).
Työssä käyvien työnantajat	0,000	Aikuiset työskentelivät nuoria useammin kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa, nuoret puolestaan aikuisia useammin yrityksen palveluksessa.
Työpaikan koko	0,001	Aikuisista suurempi osa työskenteli yli 50 työntekijän organisaatioissa kuin nuorista (aikuiset 49 %, nuoret 35 %).
Työsuhteen luonne	0,000	Aikuiset olivat useammin vakituudessa työsuhteessa kuin nuoret (aikuiset 85 %, nuoret 64 %).
Työskentely kokopäiväisesti/osa-aikaisesti	0,049	Aikuisista suurempi osa työskenteli kokopäiväisesti kuin nuorista (aikuiset 97 %, nuoret 92 %).
Pääasialliset työtehtävät	0,000	Aikuisista jonkin verran suurempi osa työskenteli esimies- ja opetustehtävissä kuin nuorista, nuoret puolestaan olivat useammin suoritusasteen tehtävissä.
Ansiotaso	0,001	Aikuisten kokopäivätyötä tekevien keskimääräinen ansiotaso (brutto) oli parempi kuin nuorilla (aikuisten ka 2250 €/kk, nuorten 2043 €/kk).
Aikomus hakeutua ulkomaille töihin lähitulevaisuudessa	0,041	Nuoret harkitsivat jonkin verran enemmän työnhakua ulkomailta kuin aikuiset (nuoret kyllä/ehkä 22 %, aikuiset 12 %).
Kiinnostus jatko-opintoihin	0,007	Aikuiset olivat jonkin verran enemmän kiinnostuneita ammattikorkeakoulun ylemmistä jatkotutkinnoista ja amk:n täydennyskoulutuksesta, nuoret puolestaan yliopisto-opinnoista ja muiden oppilaitosten jatko-opinnoista.
Opettajat olivat riittävän vaativia	0,001	Aikuiset olivat enemmän samaa mieltä opettajien riittävästä vaativuudesta kuin nuoret.
Opetusmenetelmät olivat tarkoituksenmukaisia	0,038	Aikuiset olivat enemmän samaa mieltä opetusmenetelmien tarkoituksenmukaisuudesta kuin nuoret.
Työharjoittelun määrä oli sopiva	0,016	Nuoret pitivät työharjoittelun määrää sopivana, aikuisista puolet piti sopivana ja yli kolmasosa antoi neutraalin vastauksen.
Tarjosiko ammattikorkeakoulu riittävästi kielitaitoa	0,005	Nuoret pitivät kielitaidon tarjontaa riittävämpänä kuin aikuiset (nuorista 54 %, aikuisista 49 % koki riittävästä).
Tarjosiko ammattikorkeakoulu riittävästi ATK-valmiuksia	0,000	Nuoret pitivät ATK-valmiuksien tarjontaa riittävämpänä kuin aikuiset (nuorista 68 %, aikuisista 53 % koki riittävästä).

Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 38 jatkuu edelliseltä sivulta

Muuttuja	p-arvo	Eron kuvailua
Tarjosiko ammattikorkeakoulu riittävästi projektityöskentelyvalmiuksia	0,000	Nuoret pitivät projektityöskentelyvalmiuksien tarjontaa riittävämpänä kuin aikuiset (nuorista 54 %, aikuisista 37 % koki riittävänä).
Tarjosiko ammattikorkeakoulu riittävästi valmiuksia toimia kansainvälisissä tehtävissä	0,000	Aikuiset kokivat enemmän kuin nuoret, ettei ammattikorkeakoulu tarjonnut lainkaan valmiuksia toimia kansainvälisissä tehtävissä (aikuisista 49 %, nuorista 31 %).
Tarjosiko ammattikorkeakoulu riittävästi valmiuksia käytännön ammattitaitoon	0,015	Aikuiset kokivat enemmän kuin nuoret, ettei ammattikorkeakoulu tarjonnut lainkaan valmiuksia käytännön ammattitaitoon (aikuisista 17 %, nuorista 10 %).
Virtuaaliopetuksen hyödyllisyys	0,000	Aikuiset pitivät virtuaaliopetusta hyödyllisempänä opetusmenetelmänä kuin nuoret (aikuisista 58 % piti ainakin melko hyödyllisenä, nuorista 35%)
Laboratoriotöiden, kenttäjaksojen ja muiden käytännön harjoitusten hyödyllisyys	0,000	Nuoret pitivät laboratoriotöitä ja muita käytännön harjoituksia hyödyllisempänä opetusmenetelmänä kuin aikuiset (nuorista 68 % piti erittäin hyödyllisenä, aikuisista 36%).
Työharjoittelun hyödyllisyys	0,010	Nuoret pitivät työharjoittelua hyödyllisempänä kuin aikuiset (nuorista 87 % piti erittäin hyödyllisenä, aikuisista 69 %).
Amk-tutkinnon tunnettuus työelämässä	0,039	Aikuisten mielestä amk-tutkinto tunnetaan työelämässä paremmin kuin nuorten mielestä (aikuisista 49 % piti hyvin tunnettuna, nuorista 39 %).
Miten kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa	0,030	Nuoret toivoivat aikuisia enemmän lisää vieraskielistä opetusta ja opetusmateriaalia sekä enemmän opiskelua vaihto-opiskelijoiden kanssa.
Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	p < 0,05	Aikuisten arvioiden mukaan Seinäjoen ammattikorkeakoulu on tunnetumpi, osaavampi, laatutietoisempi ja eteenpäin pyrkivämpi kuin nuorten arvioiden mukaan.

LÄHTEET

- Kruhse-Lehtonen, U-M. 2007. Empirical studies on the returns to education in Finland. Acta Universitatis oeconomicae Helsingiensis.
- Stenström, M.-L., Laine, K. & Valkonen, S. 2005. Ammattikorkeakoulut väylänä työelämään. Hallinnon ja kaupan, tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneiden työelämään sijoittuminen ja työelämätaidot. Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimusselosteita 21.
- Varamäki, E., Heikkilä, T. & Taipalus, E. 1999. Ammattikorkeakoulusta työelämään - Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1996-97 valmistuneiden sijoittuminen. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisuja, B: Raportteja ja selvityksiä 3, Seinäjoki.
- Varamäki, E., Heikkilä, T. & Taipalus, E. 2002. Ammattikorkeakoulusta työelämään - Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1998-2000 valmistuneiden aikuisopiskelijoiden sijoittuminen. Julkaisematon raportti, Seinäjoen ammattikorkeakoulu.
- Varamäki, E., Heikkilä, T. & Taipalus, E. 2002. Ammattikorkeakoulusta työelämään - Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1998-2000 valmistuneiden sijoittuminen. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisuja, B: Raportteja ja selvityksiä 11, Seinäjoki.
- Varamäki, E., Heikkilä, T. & Taipalus, E. 2004. Ammattikorkeakoulusta työelämään - Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 2001-2003 valmistuneiden sijoittuminen. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisuja, B: Raportteja ja selvityksiä 21, Seinäjoki.

Liite 1.

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

LIITE 1
SAATE
25.11.2006

Hyvä ammattikorkeakoulusta valmistunut!

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa kartoitetaan neljännen kerran ammattikorkeakoulusta valmistuneiden opiskelijoiden sijoittumista työelämään amk-tutkinnon suorittamisen jälkeen. Tutkimuksen tavoitteena on kerätä valmistuneilta opiskelijoilta palautetta työelämään sijoittumisesta sekä amk-tutkinnon sisällön ja työelämän vaatimusten vastaavuudesta. Nyt toteutettavaan seurantatutkimukseen kuuluvat kaikki vuosina 2004–2005 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneet opiskelijat.

Pyydämme Sinua vastaamaan huolellisesti kaikkiin kysymyksiin ja palauttamaan lomakkeen **joko oheisessa palautuskuoressa (postimaksu on maksettu) tai vastamaan suoraan netissä osoitteessa <http://tutkimus.seamk.fi/ICT1> 18.12.2006 mennessä.**

Antamasi palaute auttaa kehittämään ammattikorkeakouluamme entistä enemmän työelämän tarpeita vastaavaksi. Kyselyn vastaukset tulevat vain tämän tutkimuksen käyttöön ja ne käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti. Tulokset julkaistaan kokonaistuloksina, joten kenenkään yksittäisen vastaajan tiedot eivät paljastu tuloksista. Lomakkeet on numeroitu mahdollisen uusintapostituksen varalle.

Valmistuneiden seurantatutkimuksen toteuttavat neljättä kertaa tutkimusjohtaja Elina Varamäki, lehtori Tarja Heikkilä, opiskelijavalintakoordinaattori Eija Taipalus ja tutkimusassistentti Marja Lautamaja. Lisätietoja tutkimuksesta saat Elina Varamäeltä, puh. 040-8305 189.

Tutkimus valmistuu elokuussa 2007, ja se julkaistaan Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarjassa. Tiivistetyt tutkimustulokset ovat luettavissa raportin valmistumisen jälkeen myös Seinäjoen ammattikorkeakoulun internet-sivuilta osoitteessa www.seamk.fi.

Kiitos avustasi ammattikorkeakoulumme kehittämisessä!

Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Tapio Varmola
rehtori

NUORTEN TUTKINTOON JOHTAVASTA KOULUTUKSESTA VALMISTUNEET

A. TAUSTATIEDOT

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoita vastaus sille varattuun tilaan.

1. Sukupuoli   1 mies
                                      2 nainen

2. Ikä _____ vuotta

3. Koulutusyksikkö SeAMK:ssa

- 1 ICT-yksikkö, Seinäjoki
- 2 Kulttuurialan ja muotoilun yksikkö, Jurva & Seinäjoki
- 3 Liiketalouden yksikkö, Seinäjoki
- 4 Maa- ja metsätalouden yksikkö, Ilmajoki & Ähtäri
- 5 Ravitsemisalun yksikkö, Kauhajoki
- 6 Sosiaali- ja terveysalan yksikkö, Seinäjoki
- 7 Tekniikan yksikkö, Seinäjoki
- 8 Yrittäjyyden yksikkö, Kauhava

4. Koulutusohjelma _____

5. Valmistumisajankohta

- 1 vuonna 2004
- 2 vuonna 2005

6. Olitko opiskeluaikana työharjoittelun (perus-, ammattiharjoittelu) lisäksi muussa työssä (myös kesätyöt huomioidaan)?

- 1 kyllä
- 2 en

B. NYKYINEN ELÄMÄNTILANTEESI

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vastausvaihtoehto.

7. Asuinpaikka tällä hetkellä

- 1 Seinäjoen seutu (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo, Ylistaro)
- 2 Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla
- 3 Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta
- 4 Pääkaupunkiseutu
- 5 Muu Suomi
- 6 Ulkomaat

8. Olen tällä hetkellä (valitse vain yksi, mitä teet päätoimisesti)

- 1 töissä toisen palveluksessa
- 2 itsenäisenä yrittäjänä/ammattiharjoittajana/freelancerina
- 3 työttömänä työnhakijana
- 4 työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa
- 5 päätoimisena opiskelijana
- 6 äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla
- 7 varusmies- tai siviilipalveluksessa
- 8 muuten työelämän ulkopuolella, missä? _____

9. Mikäli teet myös jotain muuta edellä mainituista sivutoimisesti, laita tähän kyseistä toimintaa koskeva numero yllä olevasta luettelosta _____.

10. Jos olet tällä hetkellä ilman työtä, mikä on pääasiallinen syy siihen?
_____

11. Milloin valmistumisesi jälkeen sait ensimmäisen työpaikkasi?

- 1 olin valmistuessani jo töissä
- 2 sain työpaikan kuukauden kuluessa valmistumisesta
- 3 sain työpaikan myöhemmin
- 4 en ole vielä saanut työpaikkaa

12. Valmistumishetkellä työskentely

- 1 nykyisissä työtehtävissä
- 2 nykyisen työnantajan palveluksessa muissa tehtävissä
- 3 nykyisissä työtehtävissä toisen työnantajan palveluksessa
- 4 muissa töissä
- 5 en ollut töissä valmistumishetkellä

13. Suunnitteletko mahdollisesti työnhakua ulkomailta?

- 1 kyllä
- 2 en
- 3 ehkä

14. Oletko kiinnostunut jatko-opinnoista? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

- 1 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä amk-tutkinnoista
- 2 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta, minkä alan koulutuksesta _____
- 3 kyllä, olen kiinnostunut yliopisto-opinnoista
- 4 kyllä, olen kiinnostunut muiden oppilaitosten jatko-opinnoista
- 5 en ole kiinnostunut

Kysymyksiin 15–17 vastaavat tällä hetkellä pää- tai sivutoimisesti opiskelevat. Tällä hetkellä ansiotyötä tekevät, yrittäjinä tai ammatinharjoittajina toimivat siirtyvät kysymyksiin 18–28 ja kaikille yhteiset kysymykset jatkuvat kysymyksestä 29.

15. Oppilaitos, jossa opiskelet _____**16. Koulutusala, ammatti/tutkinto, jota opiskelet _____****17. Pääasiallinen syy, miksi hakeuduit opiskelemaan amk-tutkinnon jälkeen? (valitse vain yksi vaihtoehto)**

- 1 heikko työllisyystilanne, työttömyys
- 2 halu kohottaa/syventää ammattipätevyyttäni
- 3 halu vaihtaa alaa
- 4 muu syy, mikä? _____

Kysymyksiin 18–27 vastaavat tällä hetkellä ansiotyötä tekevät / itsenäisenä yrittäjänä / ammatinharjoittajana / freelancerina toimivat. Muut vastaajat siirtyvät suoraan kysymykseen 28.

18. Työskentelen tällä hetkellä

- 1 omassa yrityksessä tai omalla maatilalla (sukupolvenvaihdos jo tehty)
- 2 perheyrityksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihdosta ei vielä tehty)
- 3 yrityksessä, toisen palveluksessa
- 4 kunnan/kuntayhtymän palveluksessa
- 5 valtion palveluksessa
- 6 järjestön/yhteisön palveluksessa
- 7 muualla, missä? _____

19. Työsuhteeni luonne

- 1 toistaiseksi pysyvä/vakinainen
- 2 määräaikainen

20. Työskentelen

- 1 kokopäiväisesti
- 2 osapäiväisesti

21. Työntekijöiden määrä työpaikallani

- 1 1 - 10 työntekijää
- 2 11 - 50 työntekijää
- 3 51 - 100 työntekijää
- 4 101 - 250 työntekijää
- 5 251 ----> työntekijää

22. Työskenteletkö ammattikorkeakoulussa suorittamaasi tutkintoa vastaavissa työtehtävissä?

- 1 kyllä, täysin
- 2 kyllä, osittain
- 3 en lainkaan
- 4 en osaa sanoa

23. Miten kuvailisit pääasiallisia työtehtäviäsi? (vain yksi vaihtoehto)

1 koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	5 asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät
2 koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät	6 opetustehtävät
3 esimiestehtävät	7 yrittäjänä toimiminen
4 ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	8 muu, mikä? _____

24. Millä tavalla sait nykyisen työsi? (valitse vain tärkein)

1 työharjoittelun/opinnäytetyön jatkona samalta työnantajalta	6 vastaamalla lehti-ilmoitukseen
2 siirryin perheyrittäjän palvelukseen	7 oma-aloitteisesti yhteydenotolla työnantajaan
3 perustin oman yrityksen	8 työnantajan tarjoamalla työtilaisuudella
4 internetin välityksellä	9 henkilökohtaisten suhteiden (tuttavat/sukulaiset/opiskelukaverit) avulla
5 työvoimatoimiston kautta	10 muuten, miten? _____

25. Mikä on tämän hetkinen bruttopalkkasi luontaisetuineen kuukaudessa?

_____ €/kk.

Maatalousyrittäjät ja muut yrittäjät laskevat kuukausipalkkansa edellisen vuoden verotettavasta puhtaasta tulosta jakamalla vuositulonsa 12:lla.

26. Millaiset etenemismahdollisuudet arvioit omaavasi nykyisessä työssäsi?

- 1 erittäin huonot
- 2 melko huonot
- 3 keskinkertaiset
- 4 melko hyvät
- 5 erittäin hyvät

27. Aiotko pysyä nykyisissä työtehtävissäsi toistaiseksi?

- 1 mietin työpaikan vaihtoa jatkuvasti
- 2 mietin työpaikan vaihtoa ajoittain
- 3 aion pysyä nykyisissä työtehtävissäni
- 4 en osaa sanoa

28. Onko työsi liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisesi jälkeen? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

- 1 työskentelen tai olen työskennellyt ulkomailla
- 2 työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa
- 3 työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä
- 4 jotenkin muuten, miten _____
- 5 työni ei ole liittynyt kansainvälisyyteen valmistumiseni jälkeen

C. KOULUTUKSEN VASTAAVUUS TYÖELÄMÄN VAATIMUKSIIN

Kysymykset 29–41 on tarkoitettu kaikille vastaajille.

29. Merkitse ruutuihin numeroilla mielestäsi 3 tärkeintä työn vastaanottamiseen/työpaikan valintaan liittyvää kriteeriä? Huom! Käytä kutakin seuraavista numeroista 1, 2 tai 3 vain kerran (1=tärkein, 2=toiseksi tärkein, 3=kolmanneksi tärkein).

1 vastaa koulutusta	<input type="text"/>	6 työn kiinnostavuus	<input type="text"/>
2 työtehtävien sisältö	<input type="text"/>	7 etenemismahdollisuudet	<input type="text"/>
3 palkka	<input type="text"/>	8 työn yhteiskunnallinen arvostus	<input type="text"/>
4 paikkakunta	<input type="text"/>	9 jokin muu, mikä _____	<input type="text"/>
5 työn pysyvyys	<input type="text"/>		

30. Ole hyvä ja ota kantaa seuraaviin ammattikorkeakouluopetusta koskeviin väittämiin.

	täysin samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en samaa enkä eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	täysin eri mieltä
1. Opetus vastasi työelämän vaatimuksia.	5	4	3	2	1
2. Opetus oli yhteistyövalmiuksia edistävää.	5	4	3	2	1
3. Opetus oli ammatillista osaamista edistävää.	5	4	3	2	1
4. Opetuksen taso oli korkea.	5	4	3	2	1
5. Opettajat olivat asiantuntevia.	5	4	3	2	1
6. Opettajat olivat riittävän vaativia.	5	4	3	2	1
7. Opetusmenetelmät olivat tarkoituksenmukaisia.	5	4	3	2	1
8. Itsenäisen opiskelun määrä oli sopiva.	5	4	3	2	1
9. Opetuksessa oli teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa.	5	4	3	2	1
10. Työharjoittelun määrä oli sopiva.	5	4	3	2	1

31. Seuraavassa kuvataan eräitä yleisiä työelämään sijoittumisen ja siinä menestymisen kannalta tärkeitä taitoja ja valmiuksia. Arvioi omalta kohdaltasi, tarjosiko ammattikorkeakoulu riittävästi seuraavia valmiuksia (3=tarjosi riittävästi; 2=tarjosi, mutta ei riittävästi, 1=ei tarjonnut lainkaan).

	tarjosi riittävästi	tarjosi, mutta ei riittävästi	ei tarjonnut lainkaan
1. Kielitaito	3	2	1
2. ATK-valmiudet	3	2	1
3. Projektityöskentelyvalmiudet	3	2	1
4. Tiedonhankintataidot	3	2	1
5. Asiakaskeskeisyys	3	2	1
6. Ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot	3	2	1
7. Esiintymisvalmiudet	3	2	1
8. Johtamis- ja organisoitivalmiudet	3	2	1
9. Kyky työskennellä itsenäisesti	3	2	1
10. Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	3	2	1
11. Yrittäjävalmiudet	3	2	1
12. Käytännön ammattitaito	3	2	1
13. Teoreettinen tieto omalta alalta	3	2	1
14. Tutkimusvalmiudet	3	2	1

32. Oliko ammattikorkeakoulussa mielestäsi riittävästi?

	oli riittävästi	oli, mutta ei riittävästi	ei ollut lainkaan
1. Uraneuvontaa /ammattillisen tulevaisuuden suunnittelu:	3	2	1
2. Työnhakukoulutusta	3	2	1
3. Harjoittelua tukevaa ohjausta ja neuvontaa	3	2	1
4. "Itsensä markkinoinnin" koulutusta	3	2	1
5. Täydennys- ja jatkokoulutusinfoa	3	2	1

33. Kuinka hyödyllisenä pidät seuraavia opetusmenetelmiä työelämässä vaadittavien tietojen ja taitojen oppimiseksi?

	erittäin hyödyllinen	melko hyödyllinen	melko hyödytön	täysin hyödytön	en osaa sanoa
1. Luento-opetus	4	3	2	1	0
2. Ulkopuoliset asiantuntijaluennoitsijat	4	3	2	1	0
3. Ryhmätyöt	4	3	2	1	0
4. Projektiytyöt	4	3	2	1	0
5. Tutustumiskäynnit ja opintomatkat	4	3	2	1	0
6. Virtuaaliopetus (esim. verkko-opetus, videoneuvottelut)	4	3	2	1	0
7. Laboratoriotyöt, kenttäajaksot ja muut käytännön harjoitukset	4	3	2	1	0
8. Työharjoittelu	4	3	2	1	0
9. Opinnäytetyöprosessi	4	3	2	1	0
10. Kansainvälinen opiskelijavaihto	4	3	2	1	0

34. Kuinka hyvin suorittamasi tutkinto tunnetaan työelämässä?

- 1 hyvin
- 2 kohtalaisesti
- 3 heikosti

35. Arvioi omalta kohdaltasi, tunnetko itsesi oman alasi käytännön osaajaksi / ammattilaiseksi.

- 1 kyllä
- 2 en
- 3 en osaa sanoa

36. Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAmk:n koulutuksessa? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

1	enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	5	enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa
2	enemmän vieraskielistä opetusta	6	jotenkin muuten, miten _____
3	ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan		_____
4	pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla	7	mielestäni kansainvälisyys ei vaadi erityistä lisähuomiota

37. Millainen on mielestäsi koko Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago?

tunnettu	5	4	3	2	1	tuntematon
arvostettu	5	4	3	2	1	ei-arvostettu
osaava	5	4	3	2	1	ei-osaava
hyvämaineinen	5	4	3	2	1	ei-hyvämaineinen
laadutietoinen	5	4	3	2	1	laadusta piittaamaton
laaja-alainen	5	4	3	2	1	kapea-alainen
kansainvälinen	5	4	3	2	1	ei-kansainvälinen
eteenpäin pyrkivä	5	4	3	2	1	paikallaan pysyvä
mainonnassaan erottuva	5	4	3	2	1	mainonnassaan lattea

D. YKSIKKÖKOHTAISET KYSYMYKSET**ICT- YKSIKKÖ (esimerkki yksikkökohtaisista kysymyksistä)**

38. Kuinka hyödyllisinä pidät työelämässä seuraavia ICT-yksikön opintokokonaisuuksia tähänastisen kokemuksesi perusteella? (4=crittäin hyödyllinen, 3=melko hyödyllinen, 2=melko hyödytön, 1=täysin hyödytön, 0=en opiskellut kyseistä opintokokonaisuutta)

	erittäin hyödyllinen	melko hyö- dyllinen	melko hyödytön	täysin hyödytön	en opiskel- lut
1. Liiketoimintaosaaminen	4	3	2	1	0
2. Viestintä- ja yhteistoimintaosaaminen	4	3	2	1	0
3. Ohjelmointiosaaminen	4	3	2	1	0
4. Sovellusten kehittäminen	4	3	2	1	0
5. Verkkoliiketoiminnan kehittäminen	4	3	2	1	0
6. Web-osaaminen	4	3	2	1	0
7. Toiminnanohjausosaaminen	4	3	2	1	0
8. Mediaviestinnän ja -tuotannon kehittäminen	4	3	2	1	0
9. Digitaalisen median tuottaminen	4	3	2	1	0
10. Mekaniikka	4	3	2	1	0
11. Elektroniikka	4	3	2	1	0
12. Automaatio	4	3	2	1	0
13. Tietoliikenne	4	3	2	1	0
14. Digitaalitekniikka	4	3	2	1	0
15. Sääntötekniikka	4	3	2	1	0
16. Ohjelmistotekniikan projektiosaaminen	4	3	2	1	0
17. Sulautetut järjestelmät	4	3	2	1	0
18. Robotiikka	4	3	2	1	0

39. Mistä ammattikorkeakoulussa oppimistasi asioista sinulle on ollut erityisesti hyötyä työelämässä?

1. _____
2. _____

40. Mitä/millaisia tietoja ja taitoja olisit kaivannut ammattikorkeakouluopetukseen lisää?

1. _____
2. _____

41. Mitä muuta haluaisit Seinäjoen ammattikorkeakoululle kertoa? Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle.

Kiitos vastauksistasi!

Liite 2.

AIKUISTEN TUTKINTOON JOHTAVASTA KOULUTUKSESTA VALMISTUNEET

A. TAUSTATIEDOT

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoita vastaus sille varattuun tilaan.

1. Sukupuoli   1 mies
                         2 nainen

2. Ikä _____ vuotta

3. Koulutusyksikkö SeAMK:ssa

- 1 ICT-yksikkö, Seinäjoki
- 2 Kulttuurialan ja muotoilun yksikkö, Jurva
- 3 Liiketalouden yksikkö, Seinäjoki
- 4 Maa- ja metsätalouden yksikkö, Ilmajoki & Ähtäri
- 5 Ravitsemisalun yksikkö, Kauhajoki
- 6 Sosiaali- ja terveystalouden yksikkö, Seinäjoki
- 7 Tekniikan yksikkö, Seinäjoki
- 8 Yrittäjyyden yksikkö, Kauhava

4. Koulutusohjelma _____

5. Valmistumisajankohta

- 1 vuonna 2004
- 2 vuonna 2005

6. Olitko opiskeluaikana myös työssä?

- 1 kyllä, kokopäiväisesti
- 2 kyllä, osa-aikaisesti
- 3 en

7. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, olitko työssä?

- 1 samalla alalla kuin opiskelin
- 2 eri alalla kuin opiskelin
- 3 omassa yrityksessä / omalla maatilalla

B. NYKYINEN ELÄMÄNTILANTEESI

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vastausvaihtoehto.

8. Asuinpaikka tällä hetkellä

- 1 Seinäjoen seutu (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo, Ylistaro)
- 2 Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla
- 3 Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta
- 4 Pääkaupunkiseutu
- 5 Muu Suomi
- 6 Ulkomaat

9. Kuinka kauan olet asunut nykyisellä asuinpaikkakunnallasi? _____ vuotta

10. Olen tällä hetkellä (valitse vain yksi, mitä teet päätoimisesti)

- 1 töissä toisen palveluksessa
- 2 itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina
- 3 työttömänä työnhakijana
- 4 työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa
- 5 päätoimisena opiskelijana, ala _____
- 6 äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla
- 7 varusmies- tai siviilipalveluksessa
- 8 muuten työelämän ulkopuolella, missä? _____

11. Mikäli teet myös jotain muuta edellä mainituista sivutoimisesti, laita tähän kyseistä toimintaa koskeva numero yllä olevasta luettelosta _____.

12. Jos olet tällä hetkellä ilman työtä, mikä on pääsiallinen syy siihen? _____

13. Suunnitteletko mahdollisesti työnhakua ulkomaita?

- 1 kyllä
- 2 en
- 3 ehkä

14. Oletko kiinnostunut jatko-opinnoista? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

- 1 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä amk-tutkinnoista
- 2 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta, minkä alan koulutuksesta _____
- 3 kyllä, olen kiinnostunut yliopisto-opinnoista
- 4 kyllä, olen kiinnostunut muiden oppilaitosten jatko-opinnoista
- 5 en ole kiinnostunut

Kysymyksiin 15–17 vastaavat tällä hetkellä pää- tai sivutoimisesti opiskelevat. Tällä hetkellä ansiotyötä tekevät, yrittäjinä tai ammatinharjoittajina toimivat siirtyvät kysymyksiin 18–31 ja kaikille yhteiset kysymykset jatkuvat kysymyksestä 32.

15. Oppilaitos, jossa opiskelet _____

16. Koulutusala, ammatti/tutkinto, jota opiskelet _____

17. Pääasiallinen syy, miksi hakeuduit opiskelemaan amk-tutkinnon jälkeen? (Valitse vain tärkein)

- 1 heikko työllisyystilanne, työttömyys
- 2 halu kohottaa/syventää ammattipätevyyttäni
- 3 halu vaihtaa alaa
- 4 muu syy, mikä? _____

Kysymyksiin 18–31 vastaavat tällä hetkellä ansiotyötä tekevät/itsenäisenä yrittäjinä/ammattinharjoittajana/freelancerina toimivat. Muut vastaajat siirtyvät suoraan kysymykseen 32.

18. Työskentelen tällä hetkellä

- 1 omassa yrityksessä tai omalla maatilalla (sukupolvenvaihdos jo tehty)
- 2 perheyrityksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihdosta ei vielä tehty)
- 3 yrityksessä, toisen palveluksessa
- 4 kunnan/kuntayhtymän palveluksessa
- 5 valtion palveluksessa
- 6 järjestön/yhteisön palveluksessa
- 7 muualla, missä? _____

19. Minä vuonna olet aloittanut a) nykyisen työnantajan palveluksessa? _____
b) nykyisessä työtehtävässä? _____

20. Työsubteeni luonne

- 1 toistaiseksi voimassa oleva /vakainainen
- 2 määräaikainen

21. Työskentelen

- 1 kokopäiväisesti
- 2 osapäiväisesti

22. Työntekijöiden määrä työpaikallani

- 1 1 - 10 työntekijää
- 2 11 - 50 työntekijää
- 3 51 - 100 työntekijää
- 4 101 - 250 työntekijää
- 5 251 —> työntekijää

23. Työskenteletkö ammattikorkeakoulussa suorittamaasi tutkintoa vastaavissa työtehtävissä?

- 1 kyllä, täysin
- 2 kyllä, osittain
- 3 en lainkaan
- 4 en osaa sanoa

24. Miten kuvailisit pääasiallisia työtehtäviäsi tällä hetkellä? (Valitse vain yksi vaihtoehto)

1 koulutusta vastaamattomat suoritusasteen tehtävät	5 asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät
2 koulutusta vastaavat suoritusasteen tehtävät	6 opetustehtävät
3 esimiestehtävät	7 yrittäjänä toimiminen
4 ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	8 muu, mikä? _____

25. Mikä on tämän hetken bruttopalkkasi luontaisetuinen kuukaudessa?

_____ €/kk.

Maatalousyrittäjät ja muut yrittäjät laskevat kuukausipalkkansa edellisen vuoden verotettavasta puhtaasta tulosta jakamalla vuositulonsa 12:lla.

26. Mitä vaikutuksia odotit etukäteen ammattikorkeakoulututkinnosta seuraavan ja miten nämä odotukset ovat toteutuneet?

Ympyröi numero 1-5 sekä odotusten että toteutumien osalta, 1=matala, 5=korkea.

	Odotukset					Toteutuma					
	matala					korkea		matala		korkea	
1. etenen urallani tai saan vaativampia työtehtäviä saman työnantajan palveluksessa	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
2. saan uuden työpaikan	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
3. saan parempaa palkkaa	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
4. suoriudun paremmin vanhoista työtehtävistäni	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
5. kehityn henkilökohtaisesti ja opin uutta	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
6. laajennan sosiaalista verkostoani	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	

27. Mikäli amk-tutkinto on vaikuttanut työtehtäviisi, kerro omin sanoin, millaisia vaikutukset ovat olleet.

_____

28. Oletko kokonaisuutena tyytyväinen amk-tutkinnon vaikutuksista työsi sisältöön, palkkakehitykseen, omaan henkilökohtaiseen kehittämiseen tms?

- 1 olen erittäin tyytymätön
- 2 olen melko tyytymätön
- 3 olen melko tyytyväinen
- 4 olen erittäin tyytyväinen

29. Millaiset etenemismahdollisuudet arvioit omaavasi nykyisessä työssäsi?

- 1 erittäin huonot
- 2 melko huonot
- 3 keskinkertaiset
- 4 melko hyvät
- 5 erittäin hyvät

30. Aiotko pysyä nykyisissä työtehtävissäsi toistaiseksi?

- 1 mietin työpaikan vaihtoa jatkuvasti
- 2 mietin työpaikan vaihtoa ajoittain
- 3 aion pysyä nykyisissä työtehtävissäni
- 4 en osaa sanoa

31. Onko työsi liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisesi jälkeen? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

- 1 Työskentelen tai olen työskennellyt ulkomailla
- 2 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa kotimaassa
- 3 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä kotimaassa
- 4 Jotenkin muuten, miten _____
- 5 Työni ei ole liittynyt kansainvälisyyteen valmistumiseni jälkeen

C. KOULUTUKSEN VASTAAVUUS TYÖELÄMÄN VAATIMUKSIIN

Kysymykset 32–42 on tarkoitettu kaikille vastaajille.

32. Ole hyvä ja ota kantaa seuraaviin ammattikorkeakouluopetusta koskeviin väittämiin.

	täysin samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en samaa enkä eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	täysin eri mieltä
1. Opetus vastasi työelämän vaatimuksia.	5	4	3	2	1
2. Opetus oli yhteistyövalmiuksia edistävää.	5	4	3	2	1
3. Opetus oli ammatillista osaamista edistävää.	5	4	3	2	1
4. Opetuksen taso oli korkea.	5	4	3	2	1
5. Opettajat olivat asiantuntevia.	5	4	3	2	1
6. Opettajat olivat riittävän vaativia.	5	4	3	2	1
7. Opetusmenetelmät olivat tarkoituksenmukaisia.	5	4	3	2	1
8. Itsenäisen opiskelun määrä oli sopiva.	5	4	3	2	1
9. Opetuksessa oli teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa.	5	4	3	2	1
10. Työharjoittelun määrä oli sopiva.	5	4	3	2	1

33. Seuraavassa kuvataan eräitä yleisiä työssä menestymisen kannalta tärkeitä taitoja ja valmiuksia.

Arvioi omalta kohdaltasi, tarjosiko ammattikorkeakoulu riittävästi seuraavia valmiuksia

(3=tarjosi riittävästi, 2=tarjosi, mutta ei riittävästi, 1=eivät tarjonnut lainkaan).

	tarjosi riittävästi	tarjosi, mutta ei riittävästi	ei tarjonnut lainkaan
1. Kielitaito	3	2	1
2. ATK-valmiudet	3	2	1
3. Projektityöskentelyvalmiudet	3	2	1
4. Tiedonhankintataidot	3	2	1
5. Asiakaskeskeisyys	3	2	1
6. Ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot	3	2	1
7. Esiintymisvalmiudet	3	2	1
8. Johtamis- ja organisoitvalmiudet	3	2	1
9. Kyky työskennellä itsenäisesti	3	2	1
10. Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	3	2	1
11. Yrittäjyysvalmiudet	3	2	1
12. Käytännön ammattitaito	3	2	1
13. Teoreettinen tieto omalta alalta	3	2	1
14. Tutkimusvalmiudet	3	2	1

34. Kuinka hyödyllisenä pidät seuraavia opetusmenetelmiä työelämässä vaadittavien tietojen ja taitojen oppimiseksi?

	erittäin hyödyllinen	melko hyödyllinen	melko hyödytön	täysin hyödytön	en osaa sanoa
1. Luento-opetus	4	3	2	1	0
2. Ulkopuoliset asiantuntijaluennointijat	4	3	2	1	0
3. Ryhmätyöt	4	3	2	1	0
4. Projektityöt	4	3	2	1	0
5. Tutustumiskäynnit ja opintomatkat	4	3	2	1	0
6. Virtuaaliopetus (esim. verkko-opetus, videoneuvottelut)	4	3	2	1	0
7. Laboratoriotyöt ja muut vastaavat käytännön harjoitukset	4	3	2	1	0
8. Työharjoittelu	4	3	2	1	0
9. Opinnäytetyöprosessi	4	3	2	1	0

35. Kuinka hyvin suorittamasi tutkinto tunnetaan työelämässä?

- 1 hyvin
- 2 kohtalaisesti
- 3 heikosti

36. Arvioi omalta kohdaltasi, tunnetko itsesi oman alasi käytännön osajaksi/ammattilaiseksi.

- 1 kyllä
- 2 en
- 3 en osaa sanoa

37. Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAmk:n koulutuksessa? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

1 enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	5 enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa
2 enemmän vieraskielistä opetusta	6 jotenkin muuten, miten _____
3 ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan	_____
4 pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla	7 mielestäni kansainvälisyys ei vaadi erityistä lisähuomiota

38. Millainen on mielestäsi koko Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago?

tunnettu	5	4	3	2	1	tuntematon
arvostettu	5	4	3	2	1	ei-arvostettu
osaava	5	4	3	2	1	ei-osaava
hyvämaineinen	5	4	3	2	1	ei-hyvämaineinen
laatutietoinen	5	4	3	2	1	laadusta piittaamaton
laaja-alainen	5	4	3	2	1	kapea-alainen
kansainvälinen	5	4	3	2	1	ei-kansainvälinen
eteenpäin pyrkivä	5	4	3	2	1	paikallaan pysyvä
mainonnassaan erottuva	5	4	3	2	1	mainonnassaan lattea

Liite 3.

Taulukko 1. Valmistumisajankohta koulutusaloittain.

Valmistu- misajankohta	ICT (n=90 %)	KuMu (n=64 %)	Liiket (n=145 %)	MaaMet (n=103 %)	Rav (n=45 %)	SosTer (n=154 %)	Tek (n=112 %)	Yrit (n=72 %)	Koko aineisto (n=785 %)
vuonna 2004	38	34	43	59	53	46	54	53	48
vuonna 2005	62	66	57	41	47	54	46	47	52

Taulukko 2. Opiskelun ohessa työskentely (perus- ja ammattiharjoittelun lisäksi).

Opiskelun ohessa työskentely	ICT (n=55 %)	KuMu (n=39 %)	Liiket (n=100 %)	MaaMet (n=62 %)	Rav (n=28 %)	SosTer (n=116 %)	Tek (n=51 %)	Yrit (n=46 %)	Koko aineisto (n=497 %)
kyllä	91	92	95	82	82	98	92	98	93
ei	9	8	5	18	18	2	8	2	7

Taulukko 3. Valmistuneiden asuinalue (prosenttijakaumat yksiköittäin neljässä tutkimuksessa).

Asuinalue	ICT	Kulttuuri ja muotoilu		Liiketalous			
	v. 2007 (n=91)	v. 2004 (n=18)	v. 2007 (n=73)	v. 1999 (n=99)	v. 2002 (n=245)	v. 2004 (n=250)	v. 2007 (n=145)
Seinäjoen seutu	59	44	12	40	35	44	50
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	14	11	19	10	15	13	15
Pohjanmaa tai Keski-Pohjanmaa	3	11	15	12	7	6	7
Pääkaupunkiseutu	1	11	12	10	21	14	11
Muu Suomi	22	22	41	27	20	22	17
Ulkomaat					2	2	

Asuinalue	Maa- ja metsätalous				Ravitsemis	
	v. 1999 (n=27)	v. 2002 (n=65)	v. 2004 (n=122)	v. 2007 (n=104)	v. 2004 (n=42)	v. 2007 (n=45)
Seinäjoen seutu	33	38	17	33	19	27
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	22	31	28	13	36	18
Pohjanmaa tai Keski-Pohjanmaa	7	8	8	14	10	20
Pääkaupunkiseutu		6	6	3	7	4
Muu Suomi	37	15	41	37	26	31
Ulkomaat		2			2	

Asuinalue	Sosiaali ja terveys				Tekniikka			
	v. 1999 (n=78)	v. 2002 (n=296)	v. 2004 (n=321)	v. 2007 (n=165)	v. 1999 (n=32)	v. 2002 (n=93)	v. 2004 (n=145)	v. 2007 (n=112)
Seinäjoen seutu	35	36	35	45	22	39	41	43
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	19	16	22	26	16	8	14	17
Pohjanmaa tai Keski-Pohjanmaa	14	7	10	8	16	8	9	10
Pääkaupunkiseutu	4	14	10	5	13	15	15	7
Muu Suomi	27	26	23	16	31	31	21	23
Ulkomaat	1	1			3			

Asuinalue	Yrittäjyys			Koko aineisto			
	v. 2002 (n=59)	v. 2004 (n=96)	v. 2007 (n=73)	v. 1999 (n=236)	v. 2002 (n=758)	v. 2004 (n=994)	v. 2007 (n=808)
Seinäjoen seutu	14	17	12	35	34	34	39
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	14	10	11	15	16	19	17
Pohjanmaa tai Keski-Pohjanmaa	8	7	15	13	8	8	10
Pääkaupunkiseutu	32	18	10	7	17	12	7
Muu Suomi	31	47	49	29	24	27	26
Ulkomaat	2	1	3	1	1	1	

** tilastollisesti merkitsevä muutos vuoden 2004 tutkimukseen verrattuna, $0,001 < p \leq 0,01$

Taulukko 4. Valmistuneiden sijoittuminen (prosenttijakaumat yksiköittäin neljässä tutkimuksessa).

SJOITTUMINEN OPISKELUN JÄLKEEN	ICT			Liiketalous			
	v. 2007 (n=90)	v. 2004 (n=18)	v. 2007 (n=72)	v. 1999 (n=102)	v. 2002 (n=246)	v. 2004 (n=250)	v. 2007 (n=145)
Töissä toisen palveluksessa	83,3	77,8	51,4	70,6	77,6	75,6	81,4
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer	4,4	5,6	4,2	3,9	2,8	4,0	3,4
Työtön työnhakija	7,8		11,1	9,8	4,5	6,4	4,8
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa	1,1			2,9	0,4	0,8	
Päätömisesti opiskelemassa	3,3	5,6	18,1	8,8	7,3	6,0	4,1
Äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla		11,1	12,5	3,9	5,3	6,4	6,2
Varusmies- tai siviilipalveluksessa					0,4		
Muuten työelämän ulkopuolella			2,8		1,6	0,8	

SJOITTUMINEN OPISKELUN JÄLKEEN	Maa- ja metsätalous			Ravitseminen		
	v. 1999 (n=30)	v. 2002 (n=65)	v. 2004 (n=122)	v. 2007 (n=104)	v. 2004 (n=42)	v. 2007 (n=45)
Töissä toisen palveluksessa	56,7	47,7	67,2	63,5	66,7	80,0
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer	36,7	29,2	19,7	23,1	4,8	2,2
Työtön työnhakija	3,3	6,2	2,5	2,9	14,3	4,4
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa		1,5	0,8			2,2
Päätömisesti opiskelemassa		9,2	5,7	5,8	4,8	4,4
Äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla	3,3	6,2	3,3	1,9	9,5	6,7
Varusmies- tai siviilipalveluksessa						
Muuten työelämän ulkopuolella			0,8	2,9		

SJOITTUMINEN OPISKELUN JÄLKEEN	Sosiaali ja terveys				Tekniikka			
	v. 1999 (n=84)	v. 2002 (n=296)	v. 2004 (n=321)	v. 2007 (n=165)	v. 1999 (n=33)	v. 2002 (n=93)	v. 2004 (n=145)	v. 2007 (n=112)
Töissä toisen palveluksessa	67,9	73,3	71,7	74,5	78,8	68,8	79,3	81,3
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer		1,7	0,9	1,8	6,1	8,6	5,5	4,5
Työtön työnhakija	13,1	4,1	5,0	6,1	9,1	5,4	5,5	3,6
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa		0,3				1,1	0,7	
Päätömisesti opiskelemassa	9,5	7,4	4,7	3,6	6,1	8,6	2,8	3,6
Äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla	9,5	11,1	16,8	13,9		4,3	4,1	6,3
Varusmies- tai siviilipalveluksessa							0,7	
Muuten työelämän ulkopuolella		2,0	0,9			3,2	1,4	0,9

SJOITTUMINEN OPISKELUN JÄLKEEN	Yrittäjyys			Koko aineisto			
	v. 2002 (n=59)	v. 2004 (n=96)	v. 2007 (n=73)	v. 1999 (n=249)	v. 2002 (n=759)	v. 2004 (n=994)	v. 2007 (n=806)
Töissä toisen palveluksessa	81,4	75,0	69,9	69,1	72,6	73,4	74,1
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer	8,5	10,4	9,6	6,8	5,8	5,8	6,5
Työtön työnhakija		4,2	6,8	10,0	4,2	5,3	5,7
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa	1,7	2,1	1,4	1,2	0,7	0,6	0,4
Päätömisesti opiskelemassa		5,2	5,5	7,6	7,1	4,9	5,5
Äitiys-, isyys- tai vanhempainlomalla	8,5	2,1	6,8	5,2	7,8	8,9	7,2
Varusmies- tai siviilipalveluksessa					0,1	0,1	
Muuten työelämän ulkopuolella		1,0			1,7	0,9	0,7

Taulukko 5. Valmistuneiden työtehtävät (prosenttijakaumat yksiköittäin neljässä tutkimuksessa).

PÄÄASIAALLISET TYÖTEHTÄVÄT	ICT	Kulttuuri ja muotoilu		Liiketalous			
	v. 2007 (n=71)	v. 2004 (n=13)	v. 2007 (n=42)	v. 1999 (n=72)	v. 2002 (n=187)	v. 2004 (n=190)	v. 2007 (n=119)
Koulutusta vastaamattomat suoritus- tason tehtävät *)	17	38	29	64	16	29	21
Koulutusta vastaavat suoritus- tason tehtävät *)	20	31	21		49	38	50
Esimiestehtävät	6	8	10	10	5	6	3
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdon tehtävät	1				1	1	2
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis ym. tehtävät	49	15	29	19	26	23	13
Opetustehtävät	1		7	3	1		
Muut tehtävät	6	8	5	4	3	3	13

*) v. 1999 suoritus-
tason tehtävät

PÄÄASIAALLISET TYÖTEHTÄVÄT	Maa- ja metsätalous				Ravitseminen	
	v. 1999 (n=11)	v. 2002 (n=30)	v. 2004 (n=81)	v. 2007 (n=67)	v. 2004 (n=28)	v. 2007 (n=37)
Koulutusta vastaamattomat suoritus- tason tehtävät *)	18	17	15	21	32	38
Koulutusta vastaavat suoritus- tason tehtävät *)		43	25	31	32	30
Esimiestehtävät	9	13	15	10	21	22
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdon tehtävät	9	3		1		
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis ym. tehtävät	27	23	41	25	11	5
Opetustehtävät	18		4	4	4	3
Muut tehtävät	18		1	6		3

*) v. 1999 suoritus-
tason tehtävät*** tilastollisesti erittäin merkitsevä muutos vuoden 2004 tulokseen verrattuna, $p \leq 0,001$

PÄÄASIAALLISET TYÖTEHTÄVÄT	Sosiaali ja terveys				Tekniikka			
	v. 1999 (n=56)	v. 2002 (n=213)	v. 2004 (n=237)	v. 2007 (n=129)	v. 1999 (n=26)	v. 2002 (n=63)	v. 2004 (n=116)	v. 2007 (n=94)
Koulutusta vastaamattomat suoritus- tason tehtävät *)	70	9	9	8	31	2	7	9
Koulutusta vastaavat suoritus- tason tehtävät *)		72	73	75		13	15	23
Esimiestehtävät	2	3	3	5	27	35	28	21
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdon tehtävät							3	3
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis ym. tehtävät	7	9	8	8	27	48	40	33
Opetustehtävät	16	4	3	3	4	3	3	5
Muut tehtävät	5	3	5	2	12		5	5

*) v. 1999 suoritus-
tason tehtävät

PÄÄASIAALLISET TYÖTEHTÄVÄT	Yrittäjyys			Koko alueisto			
	v. 2002 (n=48)	v. 2004 (n=74)	v. 2007 (n=52)	v. 1999 (n=165)	v. 2002 (n=541)	v. 2004 (n=739)	v. 2007 (n=611)
Koulutusta vastaamattomat suoritus- tason tehtävät *)	10	26	27	58	11	17	18
Koulutusta vastaavat suoritus- tason tehtävät *)	38	26	35		52	42	41
Esimiestehtävät	6	9	6	10	8	11	9
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdon tehtävät	2		4	1	1	1	1
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis ym. tehtävät	44	28	27	17	23	23	22
Opetustehtävät		1		8	2	2	3
Muut tehtävät		9	2	7	2	4	6

*) v. 1999 suoritus-
tason tehtävät

Taulukko 6. Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus (prosenttijakaumat yksiköittäin neljässä tutkimuksessa).

TYÖTEHTÄVIEN JA TUTKINNON VASTAAVUUS	ICT	Kulttuuri ja muotoilu		Liiketalous			
	v. 2007 (n=68)	v. 2004 (n=15)	v. 2007 (n=35)	v. 1999 (n=75)	v. 2002 (n=198)	v. 2004 (n=201)	v. 2007 (n=115)
Vastaa täysin	40	20	20	33	34	29	27
Vastaa osittain	47	53	49	48	58	55	56
Ei vastaa lainkaan	12	27	29	17	6	14	14
En osaa sanoa	1		3	1	2	1	3

TYÖTEHTÄVIEN JA TUTKINNON VASTAAVUUS	v. 1999 (n=25)	Maa- ja metsätalous			Ravitsemis	
		v. 2002 (n=50)	v. 2004 (n=106)	v. 2007 (n=89)	v. 2004 (n=30)	v. 2007 (n=34)
Vastaa täysin	76	80	66	62	20	18
Vastaa osittain	16	10	23	21	53	50
Ei vastaa lainkaan	8	8	11	17	23	29
En osaa sanoa		2			3	3

TYÖTEHTÄVIEN JA TUTKINNON VASTAAVUUS	Sosiaal ja terveys				Tekniikka			
	v. 1999 (n=57)	v. 2002 (n=223)	v. 2004 (n=241)	v. 2007 (n=120)	v. 1999 (n=28)	v. 2002 (n=72)	v. 2004 (n=125)	v. 2007 (n=82)
Vastaa täysin	42	64	65	78	32	57	47	50
Vastaa osittain	44	28	29	18	57	35	46	39
Ei vastaa lainkaan	14	8	6	3	7	7	6	10
En osaa sanoa		1	1	1	4	1	1	1

TYÖTEHTÄVIEN JA TUTKINNON VASTAAVUUS	Yrittäjyys			Koko aineisto			
	v. 2002 (n=53)	v. 2004 (n=85)	v. 2007 (n=50)	v. 1999 (n=185)	v. 2002 (n=596)	v. 2004 (n=803)	v. 2007 (n=603)
Vastaa täysin	36	27	30	42	52	47	46
Vastaa osittain	57	54	56	44	40	41	39
Ei vastaa lainkaan	6	16	10	14	7	11	13
En osaa sanoa	2	2	4	1	1	1	2

Taulukko 7. Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen?

Kansainväliset työtehtävät valmistumisen jälkeen	ICT (n=51) %	KuMu (n=36) %	Liiket (n=95) %	MaaMet (n=57) %	Rav (n=28) %	SosTer (n=116) %	Tek (n=49) %	Yrit (n=46) %	Koko aineisto (n=478) %
Työskentelen tai olen työskennellyt ulkomailta	6	3	2				8	7	3
Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa	16		1	2			4	7	3
Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä	20	11	16	5	4	5	20	26	13
Työni on liittynyt jotenkin muuten kansainvälisyyteen	8	6	8	11	21	10	8	7	9
Työni ei ole liittynyt kansainvälisyyteen	55	81	74	82	75	85	61	54	73

Taulukko 8. Työpaikan rekrytoitumiskanavat yksiköittäin.

Millä tavalla sait nykyisen työsi?	ICT (n=68) %	KuMu (n=34) %	Liiket (n=115) %	MaaMet (n=88) %	Rav (n=34) %	SosTer (n=120) %	Tek (n=91) %	Yrit (n=50) %	Koko aineisto (n=600) %
Työharjoittelun/opinnäytetyön jatkona samalta työnantajalta	13	9	18	18	18	27	29	10	20
Siirysin perheyrytyksen palvelukseen	1		4	19	3		3	6	5
Perustin oman yrityksen	6	9	3	7	6		1	8	4
Internetin välityksellä	6	6	6	3	6	3	10	10	6
Työvoimatoimiston kautta	9	6	10	3	9	7	4	12	7
Vastaamalla lehti-ilmoitukseen	16	9	10	9	9	7	16	8	11
Oma-aloitteisesti yhteydenotolla työnantajaan	25	35	17	15	32	29	18	18	22
Työnantajan tarjoamalla työtilaisuudella	9	9	15	10	12	17	12	10	13
Henkilökohtaisten suhteiden avulla	9	12	9	14	6	8	4	8	9
Muuten	6	6	7	1		3	2	10	4

Taulukko 9. Vastaajien työtilanne ja työtehtävät valmistumishetkellä yksiköittäin.

Minkälaisissa työtehtävissä valmistumishetkellä	ICT (n=64) %	KuMu (n=49) %	Liiket (n=117) %	MaaMet (n=81) %	Rav (n=34) %	SosTer (n=139) %	Tek (n=65) %	Yrit (n=56) %	Koko aineis- to (n=605) %
Nykyisissä työtehtävissä	13		24	28	26	17	17	23	19
Nykyisen työnantajan palveluksessa muissa tehtävissä	6	4	6	5	9	10	17	11	8
Nykyisissä työtehtävissä toisen työnantajan palveluksessa	8	6	3	7	3	16	5	4	8
Muissa töissä	20	31	25	14	12	13	12	21	18
En ollut töissä valmistumishetkellä	53	59	42	46	50	45	49	41	47

Taulukko 10. Työpaikan valinnan kriteerit (prosentiosuudet vastanneista).

	Vuosi 2002 (n=749)				Vuosi 2004 (n=939)				Vuosi 2007 (n=490)			
	Tärkein %	2. tärkein %	3. tärkein %	Yht. %	Tärkein %	2. tärkein %	3. tärkein %	Yht. %	Tärkein %	2. tärkein %	3. tärkein %	Yht. %
Työn kiinnostavuus	50	18	9	77	45	18	12	75	46	15	13	74
Palkka	3	18	28	49	4	23	28	54	4	24	31	59
Työtehtävien sisältö	21	20	12	53	20	19	12	52	23	21	9	53
Työn pysyvyys	6	14	14	35	12	14	15	40	8	16	16	40
Vastaa koulutusta	13	9	13	35	13	10	11	33	9	8	8	25
Palkkakunta	5	12	13	30	5	11	15	32	8	9	15	32
Etenemismahdollisuudet	1	7	8	16	1	4	6	10	1	6	6	13
Työn yhteiskunnallinen arvostus			1	2			1	1			1	2
Muu kriteeri	1		1	2	1	1	1	3	1		1	2

Taulukko 11. Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.

Alkooko pysyä nykyisissä työtehtävissä?	ICT (n=67) %	KuMu (n=31) %	Liiket (n=111) %	MaaMet (n=86) %	Rav (n=32) %	SosTer (n=114) %	Tek (n=88) %	Yritt (n=49) %	Koko aineisto (n=578) %
Mietin työpaikan vaihtoa jatkuvasti	6	16	17	10	9	12	6	18	12
Mietin työpaikan vaihtoa ajoittain	19	26	41	27	47	38	28	27	32
Alon pysyä nykyisissä työtehtävissäni	69	52	37	59	34	43	64	53	51
En osaa sanoa	6	6	5	3	9	7	2	2	5

Taulukko 12. Ammattikorkeakouluopetusta koskevien väittämien prosenttijakaumat (vaihtoehdot *täysin ja jokseenkin eri mieltä* sekä *täysin ja jokseenkin samaa mieltä* on yhdistetty).

Ammattikorkeakouluopetusta koskevat väittämät		ICT (n=55) %	KuMu (n=40) %	Liiket (n=98) %	MaaMet (n=62) %	Rav (n=28) %	SosTer (n=116) %	Tek (n=51) %	Yrit (n=48) %	Koko aineisto (n=498) %
Opetus ja opetusmenetelmät										
Opetus vastasi työelämän vaatimuksia	Eri mieltä	36	43	22	29	43	19	37	21	28
	Neutraali	11	18	16	16	4	8	27	10	14
	Samaa mieltä	53	40	61	55	54	73	35	69	58
Opetus oli yhteistyövalmiuksia edistävää	Eri mieltä	18	15	5	8	11	8	18	6	10
	Neutraali	20	15	15	26	11	11	16	6	15
	Samaa mieltä	62	70	80	66	79	81	66	88	75
Opetus oli ammatillista osaamista edistävää	Eri mieltä	24	26	13	20	25	7	24	19	17
	Neutraali	22	10	17	25	14	12	25	10	17
	Samaa mieltä	54	64	69	54	61	81	51	71	66
Opetuksen taso oli korkea	Eri mieltä	33	38	16	24	43	14	20	15	22
	Neutraali	31	23	21	40	29	16	41	27	27
	Samaa mieltä	36	40	62	35	29	70	39	58	52
Opettajat olivat asiantuntevia	Eri mieltä	16	25	7	16	21	13	16	10	14
	Neutraali	24	28	20	31	39	21	22	17	24
	Samaa mieltä	60	48	72	53	39	66	63	73	62
Opettajat olivat riittävän vaativia	Eri mieltä	25	43	18	31	21	10	25	21	22
	Neutraali	29	15	20	24	32	18	25	23	22
	Samaa mieltä	45	43	61	45	46	72	49	56	56
Opetusmenetelmät olivat tarkoituksenmukaisia	Eri mieltä	25	34	12	18	21	22	25	11	20
	Neutraali	35	24	26	26	21	24	35	21	26
	Samaa mieltä	40	42	62	56	57	54	39	68	53
Työn mitoitus										
Itsenäisen opiskelun määrä oli sopiva	Eri mieltä	22	18	13	6	32	18	20	6	16
	Neutraali	20	15	6	16	11	12	12	13	12
	Samaa mieltä	58	67	81	77	57	70	69	81	72
Opetuksessa oli teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa	Eri mieltä	56	30	33	37	46	35	47	17	37
	Neutraali	9	20	11	11	11	4	8	15	10
	Samaa mieltä	35	50	56	52	43	60	45	69	53
Työharjoittelun määrä oli sopiva	Eri mieltä	25	5	16	23	39	16	14	11	18
	Neutraali	2	10	9	8	7	9	12	9	8
	Samaa mieltä	73	85	74	69	54	74	75	81	74

Taulukko 13. Opetusmenetelmien hyödyllisyys kantaa ottaneiden arvioiden keskiarvoina asteikolla 1–4 (1=täysin hyödytön, 4=erittäin hyödyllinen).

Opetusmenetelmien hyödyllisyys keskiarvoina (asteikolla 1–4)	ICT	KuMu	Liiket	MaaMet	Rav	SosTer	Tek	Yrit	Koko aineisto
Luento-opetus	2,7	2,9	3,0	3,2	3,0	3,4	2,9	3,0	3,1
Ulkopuoliset asiantuntijaluennoitsijat	3,4	3,5	3,5	3,5	3,4	3,7	3,5	3,5	3,5
Ryhmätyöt	3,1	3,3	3,1	3,0	2,9	3,2	3,2	3,4	3,2
Projektityöt	3,5	3,8	3,4	3,2	3,1	3,2	3,4	3,6	3,4
Tutustumiskäynnit ja opintomatkat	3,2	3,6	3,2	3,6	3,1	3,4	3,3	3,2	3,3
Virtuaaliopetus (esim. verkko-opetus, videoneuvottelut)	2,5	2,2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,1	2,5	2,4
Laboratoriotyöt, kenttäjaksot ja muut käytännön harjoitukset	3,8	3,7	3,6	3,5	3,5	3,9	3,6	3,5	3,7
Työharjoittelu	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9	4,0	3,7	3,7	3,9
Opinnäytetyöprosessi	3,3	3,3	3,1	3,1	3,1	2,9	3,4	3,2	3,1
Kansainvälinen opiskelijavaihto	2,8	2,9	3,2	2,8	3,0	2,9	3,1	3,7	3,1

Taulukko 14. Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa?

Miten kansainvälisyys tulisi huomioida koulutuksessa?	ICT (n=55) %	KuMu (n=40) %	Liiket (n=98) %	MaaMet (n=60) %	Rav (n=28) %	SosTer (n=114) %	Tek (n=50) %	Yrit (n=48) %	Koko aineisto (n=493) %
Enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	44	33	29	25	25	19	38	40	30
Enemmän vieraskielistä opetusta	42	43	58	28	68	21	52	67	44
Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan	31	38	23	23	29	26	16	23	26
Pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomalla	9	25	20	18	18	11	20	75	22
Enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa	40	53	43	27	18	36	36	52	39
Kansainvälisyys koulutuksessa tulisi huomioida jotenkin muuten	4	8	2	7	4	6	10	2	5
Kansainvälisyys ei vaadi erityistä lisähuomiota koulutuksessa	31	13	24	25	21	42	22	6	26

Liite 4.

Taulukko 1. Valmistumisajankohta koulutusaloittain.

Valmistumisajankohta	ICT (n=21) %	KuMu (n=9) %	Liiket (n=8) %	MaaMet (n=34) %	Rav (n=33) %	SosTer (n=58) %	Yrit (n=22) %	Koko aineisto (n=188) %
Vuosi 2004	33	78	63	62	42	24	27	39
Vuosi 2005	67	22	38	38	58	76	73	61

Taulukko 2. Opiskelun ohessa työskentely.

Opiskelun ohessa työskentely	ICT (n=21) %	KuMu (n=9) %	Liiket (n=8) %	MaaMet (n=34) %	Rav (n=34) %	SosTer (n=57) %	Yrit (n=22) %	Koko aineisto (n=188) %
Työssä opiskeluaikana kokopäiväisesti	86	89	50	62	82	63	86	73
Työssä opiskeluaikana osa-aikaisesti	5		50	32	18	28	14	22
En työskennellyt opiskeluaikana	10	11		6		9		5

Taulukko 3. Työskentelyn luonne opiskeluaikana.

Työskentelyn luonne opiskeluaikana	ICT (n=15) %	KuMu (n=5) %	Liiket (n=5) %	MaaMet (n=22) %	Rav (n=19) %	SosTer (n=27) %	Yrit (n=16) %	Koko aineisto (n=112) %
Samalla alalla kuin opiskelit	53	60	60	68	84	93	63	72
Eri alalla kuin opiskelit	47		20	18	16	7	38	22
Omassa yrityksessä / omalla maatilalla		40	20	14				5

Taulukko 4. Työpaikan koko.

Työntekijöiden määrä työpaikalla	ICT (n=20) %	KuMu (n=8) %	Liiket (n=5) %	MaaMet (n=24) %	Rav (n=26) %	SosTer (n=46) %	Yrit (n=18) %	Koko aineisto (n=150) %
1 - 10 työntekijää	15	25	40	38	8	15	22	20
11 - 50 työntekijää	15	50	20	17	23	50	28	31
51 - 100 työntekijää	10	13	20	29	19	15	22	19
101 - 250 työntekijää	40	13		8	27	11	11	17
251 ==> työntekijää	20		20	8	23	9	17	14

Taulukko 5. Ammattikorkeakouluopetusta koskevien väittämien prosenttijakaumat (vaihtoehdot täysin ja jokseenkin eri mieltä sekä täysin ja jokseenkin samaa mieltä on yhdistetty).

		ICT (n=16) %	KuMu (n=5) %	Liiket (n=5) %	MaaMet (n=24) %	Rav (n=18) %	SosTer (n=30) %	Yrit (n=16) %	Koko aineisto (n=117) %
OPETUS JA OPETUSMENETELMÄT									
Opettajat olivat riittävän vaativia.	Eri mieltä	25			13	5	13	6	11
	Neutraali	19	60		8	37	23	25	22
	Samaa mieltä	56	40	100	79	58	63	69	67
Opetus oli ammatillista osaamista edistävää.	Eri mieltä	25	20		13	16	21	6	16
	Neutraali	19	60	20		11	14		11
	Samaa mieltä	56	20	80	88	74	64	94	73
Opetus oli yhteistyövalmiuksia edistävää.	Eri mieltä	13	20		4	16	17	6	11
	Neutraali	31	40	20	13	5	14	25	18
	Samaa mieltä	56	40	80	83	79	69	69	71
Opettajat olivat asiantuntevia.	Eri mieltä	19			8	11	24		12
	Neutraali	13	100		8	21	28	25	21
	Samaa mieltä	69		100	83	68	48	75	67
Opetusmenetelmät olivat tarkoituksenmukaisia.	Eri mieltä	6			13	5	30		12
	Neutraali	44	40		21	26	37	25	31
	Samaa mieltä	50	60	100	67	68	33	75	58
Opetus vastasi työelämän vaatimuksia.	Eri mieltä	25	20		21	16	30	13	21
	Neutraali	31	60	20	4	5	13	19	17
	Samaa mieltä	44	20	80	75	79	57	69	62
Opetuksen taso oli korkea.	Eri mieltä	31			13	16	45	13	22
	Neutraali	19	100		17	32	21	19	23
	Samaa mieltä	50		100	71	53	34	69	55
TYÖN MITOITUS									
Itsenäisen opiskelun määrä oli sopiva.	Eri mieltä	19			4	5	20		9
	Neutraali	13	40		8	5	13	6	12
	Samaa mieltä	69	60	100	88	89	67	94	79
Työharjoittelun määrä oli sopiva.	Eri mieltä				17	9	23		12
	Neutraali	73	50	60	21	55	20	47	38
	Samaa mieltä	27	50	40	63	36	57	53	50
Opetuksessa oli teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa.	Eri mieltä	6	40		33	28	37	6	26
	Neutraali	50	60		13	28	17	38	26
	Samaa mieltä	44		100	54	44	47	56	49

Taulukko 6. Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa?

Miten kansainvälisyys tulisi huomioida koulutuksessa?	ICT (n=16) %	KuMu (n=5) %	Liiket (n=5) %	Maa- Met (n=23) %	Rav (n=19) %	Sos- Ter (n=28) %	Yrit (n=16) %	Koko aineisto (n=115) %
Enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	19	40	40	17	11		25	15
Enemmän vieraskielistä opetusta	63	60	20	35	47	18	50	39
Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan	25	40		39	5	29	25	25
Pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla	19	20		22	42	11	25	22
Enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa	25	60	20	35	16	32	19	29
Jotenkin muuten	6		20	9		4		4
Mielestäni kansainvälisyys ei vaadi lisähuomiota		20	20	17	37	46	25	26

Taulukko 7. Opetusmenetelmien hyödyllisyys kantaa ottaneiden arvioiden keskiarvoina asteikolla 1–4 (1=täysin hyödytön, 4=erittäin hyödyllinen).

Opetusmenetelmien hyödyllisyys keskiarvoina (asteikolla 1–4)	ICT	KuMu	Liiket	Maa- Met	Rav	SosTer	Yrit	Koko aineisto
Luento-opetus	2,9	2,8	3,8	3,3	3,2	3,4	3,3	3,3
Ulkopuoliset asiantuntijaluennoitsijat	3,4	3,8	3,4	3,7	3,8	3,7	3,7	3,7
Ryhmätyöt	3,3	3,4	3,2	3,0	3,1	2,9	3,2	3,1
Projektityöt	3,4	3,8	3,6	3,2	3,7	3,1	3,4	3,4
Tutustumiskäynnit ja opintomatkat	3,4	3,4	3,0	3,4	3,5	3,3	2,9	3,3
Virtuaaliopetus (esim. verkko-opetus, videoneuvottelut)	2,5	3,0	2,8	2,8	3,1	2,7	2,9	2,8
Laboratoriotyöt ja muut vastaavat käytännön harjoitukset	3,7	3,2	3,3	3,1	3,1	3,1	3,0	3,2
Työharjoittelu	3,9	3,6	3,5	3,7	3,6	3,9	3,7	3,7
Opinnäytetyöprosessi	3,4	3,8	3,6	3,3	3,2	2,5	3,7	3,2

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULUN JULKAISUSARJA

A. TUTKIMUKSIA

1. Timo Toikko. Sosiaalityön amerikkalainen oppi. Yhdysvaltalaisen caseworkin kehitys ja sen yhteys suomalaiseen tapauskohtaiseen sosiaalityöhön. 2001.
2. Jouni Björkman. Risk Assessment Methods in System Approach to Fire Safety. 2005.
3. Minna Kivipelto. Sosiaalityön kriittinen arviointi. Sosiaalityön kriittisen arvioinnin perustelut, teoriat ja menetelmät. 2006.
4. Jouni Niskanen. Community Governance. 2006. (verkkojulkaisu)
5. Elina Varamäki, Matleena Saarakkala & Erno Tornikoski. Kasvu-yrittäjyyden olemus ja pk-yritysten kasvustrategiat Etelä-Pohjanmaalla. 2007.

B. RAPORTTEJA JA SELVITYKSIÄ

1. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta soveltavan osaamisen korkeakoulu – tutkimus- ja kehitystoiminnan ohjelma. 1998.
2. Elina Varamäki - Ritva Lintilä - Taru Hautala - Eija Taipalus. Pk-yritysten ja ammattikorkeakoulun yhteinen tulevaisuus: prosessin kuvaus, tuotokset ja toimintaehdotukset. 1998.
3. Elina Varamäki - Tarja Heikkilä - Eija Taipalus. Ammattikorkeakoulusta työelämään: Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1996-1997 valmistuneiden sijoittuminen. 1999.
4. Petri Kahila. Tietoteollisen koulutuksen tilanne- ja tarveselvitys Seinäjoen ammattikorkeakoulussa: väliraportti. 1999.
5. Elina Varamäki. Pk-yritysten tuleva elinkaari - säilyykö Etelä-Pohjanmaa yrittäjämaakuntana? 1999.
6. Seinäjoen ammattikorkeakoulun laatu järjestelmän auditointi 1998–1999. Itsearviointiraportti ja keskeiset tulokset. 2000.
7. Heikki Ylihärsilä. Puurakentaminen rakennusinsinöörien koulutuksessa. 2000.

8. Juha Ruuska. Kulttuuri- ja sisältötuotannon koulutus selvitys. 2000.
9. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta soveltavan osaamisen korkeakoulu. Tutkimus- ja kehitystoiminnan ohjelma 2001. 2001.
10. Minna Kivipelto (toim.). Sosionomin asiantuntijuus. Esimerkkejä kriminaalihuolto-, vankila- ja projektityöstä. 2001.
11. Elina Varamäki - Tarja Heikkilä - Eija Taipalus. Ammattikorkeakoulusta työelämään. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1998–2000 valmistuneiden sijoittuminen. 2002.
12. Varmola T., Kitinoja H. & Peltola A. (ed.) Quality and new challenges of higher education. International Conference 25.-26. September, 2002. Seinäjoki Finland. Proceedings. 2002.
13. Susanna Tauriainen & Arja Ala-Kauppila. Kivennäisaineet kasvavien nautojen ruokinnassa. 2003.
14. Päivi Laitinen & Sanna Väliisaari. Staphylococcus aureus -bakteerien aiheuttaman utaretulehduksen ennaltaehkäisy ja hoito lypsykarjatiljoilla. 2003.
15. Riikka Ahmaniemi & Marjut Setälä. Seinäjoen ammattikorkeakoulu – Alueellinen kehittäjä, toimija ja näkijä. 2003.
16. Hannu Saari & Mika Oijennus. Toiminnanohjaus kehityskohteena pk-yrityksessä. 2004.
17. Leena Niemi. Sosiaalisen tarkastelua. 2004.
18. Marko Järvenpää (toim.) Muutoksen kärjessä. Kalevi Karjanlahti 60 vuotta. 2004.
19. Suvi Torkki (toim.). Kohti käyttäjakeskeistä muotoilua. Muotoilija-koulutuksen painotuksia SeAMK:ssa. 2005.
20. Timo Toikko (toim.). Sosiaalialan kehittämistyön lähtökohta. 2005.
21. Elina Varamäki & Tarja Heikkilä & Eija Taipalus. Ammattikorkeakoulusta työelämään. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta v. 2001–2003 valmistuneiden sijoittuminen opiskelun jälkeen. 2005.
22. Tuija Pitkälä, Sari Pajuniemi & Hanne Vuorenmaa (ed.). Food Choices and Healthy Eating. Focusing on Vegetables, Fruits and Berries. International Conference September 2nd– 3rd 2005. Kauhajoki, Finland. Proceedings. 2005.
23. Katariina Perttula. Kokemuksellinen hyvinvointi Seinäjoen kolmella asuinalueella. Raportti pilottihankkeen tuloksista. 2005.
24. Mervi Lehtola. Alueellinen hyvinvointitiedon malli – asiantuntijat puhujina. Hankkeen loppuraportti. 2005.

25. Timo Suutari, Kari Salo & Sami Kurki. Seinäjoen teknologia- ja innovaatiokeskus Frami vuorovaikutusta ja innovatiivisuutta edistävänä ympäristönä. 2005.
26. Päivö Laine. Pk-yritysten verkkosivustot – vuorovaikutteisuus ja kansainvälistyminen. 2006.
27. Erno Tornikoski, Elina Varamäki, Marko Kohtamäki, Erkki Petäjä, Tarja Heikkilä, Kirsti Sorama. Asiantuntijapalveluyritysten yrittäjien näkemys kasvun mahdollisuuksista ja kasvun seurauksista Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla –Pro Advisor –hankkeen esiselvitystutkimus. 2006.
28. Elina Varamäki (toim.) Omistajanvaihdosnäkymät ja yritysten jatkuvuuden edistäminen Etelä-Pohjanmaalla. 2007.
29. Beck Thorsten, Bruun-Schmidt Henning, Kitinoja Helli, Sjöberg Lars, Svensson Owe and Vainoras Alfonsas. eHealth as a facilitator of transnational cooperation on health. A report from the Interreg III B project "eHealth for Regions". 2007.
30. Anmari Viljamaa, Elina Varamäki (toim.) Etelä-Pohjanmaan yrittäjyyksikatsaus 2007. 2007.

C. OPPIMATERIAALEJA

1. Ville-Pekka Mäkeläinen. Basics of business to business marketing. 1999.
2. Lea Knuuttila. Mihin työhajausta tarvitaan? Oppimateriaalia sosiaali-alan opiskelijoiden työnhajauskursseille. 2001.
3. Mirva Kuni & Petteri Männistö & Markus Välimaa. Leikkauspelot ja niiden hoitaminen. 2002.

D. OPINNÄYTTEITÄ

1. Hanna Halmesmäki – Merja Halmesmäki. Työvoiman osaamistarvekartoitus Etelä-Pohjanmaan metalli- ja puualan yrityksissä. 1999.
2. Tiina Kankaanpää – Maija Luoma-aho – Heli Sinisalo. Kymmenen metrin kävelytestin suoritusohjeet CD-rom levyllä: aivoverenkiertohäiriöön sairastuneen kävelyn mittaaminen. 2000.
3. Laura Elo. Arvojen rooli yritysmaailmassa. 2001.

4. Nina Anttila. Päälle käyvää – vaatemallisto ikääntyvälle naiselle. 2002.
5. Jaana Jeminen. Matkalla muotoiluyrittäjyyteen. 2002.
6. Päivi Akkanen. Lypsääkö meillä tulevaisuudessa robotti? 2002.
7. Johanna Kivioja. E-learningin alkutaival ja tulevaisuus Suomessa. 2002.
8. Heli Kuntola – Hannele Raukola. Naisen kokemuksia minäkuvan muuttumisesta rinnanpoistoleikkauksen jälkeen. 2003.
9. Jenni Pietarila. Meno-paluu –lauluillan tuottaminen. Produktion tuottajan käsikirja. 2003.
10. Johanna Hautamäki. Asiantuntijapalvelun tuotteistaminen case: 'Avaimet markkinoitiin, kehittyvän yrityksen asiakasohjelma -pilotti projekti'. 2003.
11. Sanna-Mari Petäjästä. Teollinen tuotemuotoiluprosessi – Sohvapöydän ja sen oheistuotteiden suunnittelu. 2004.
12. Susanna Patrikainen. Nuorekkaita asukokonaisuuksia Mode LaRose Oy:lle. Vaatemallien suunnittelu teolliseen mallistoon. 2004.
13. Tanja Rajala. Suonikohjuleikkaukseen tulevan potilaan ja hänen perheensä ohjaus päiväkirurgisessa yksikössä. 2004.
14. Marjo Lapiolahti. Maksuvalmiuslaskelmien toteutuminen sukupolvenvaihdostiloilla. 2004.
15. Marjo Taittonen. Tutkimusmatka syrjäytymisen maailmaan. 2004.
16. Minna Hakala. Maidon koostumus ja laatutekijät. 2004.
17. Anne Uusitalo. Tuomarniemen ympäristöohjelma. 2004.
18. Maarit Hoffrén. Vaihtelua kasviksilla. Kasvisruokalistan kehittäminen opiskelijaravintola Risetiin. 2004.
19. Sami Karppinen. Tuomarniemen hengessä. Arkeista antologiaksi. 2005.
20. Elina Syrjänen – Anne-Mari Uschanoff. Messut – ideasta toimintaan. Messutoteutus osana yrityksen markkinointiviestintää. 2005.
21. Ari Sivula. Metahakemiston ja LDAP-hakemiston asennus, konfigurointi ja ohjelmointi Seinäjoen koulutuskuntayhtymälle. 2006.
22. Johanna Väliniemi. Suorat kaaret – kattaustekstiilien suunnittelu yhteistyössä tekstiiliteollisuuden kanssa. 2006.

**SEINÄJOEN
AMMATTIKORKEAKOULU**
SEINÄJOEN KORKEAKOULUKIRJASTO

Keskuskatu 34, 60100 Seinäjoki
Puh. 020 124 5040, fax 020 124 5041
E-mail seamk.kirjasto@seamk.fi

ISBN 978-952-5336-81-8
978-952-5336-82-5 (PDF)
ISSN 1456-1743